

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,

Κατ' έγκρισιν του Υπουργείου τής Δημο-
σίας Έκπαιδευσεως

ΥΠΟ

Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ

Καθηγητοῦ τής Γαλλικῆς γλώσσης.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΒΔΟΜΗ

Άναθεωρηθεῖσα καὶ βελτιωθεῖσα.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΙ

Έν τῇ διασταυρώσει τῶν ὁδῶν Βουλῆς καὶ Μητροπόλεως,

1874.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

*Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους
τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.*

Τὴν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης ἐν τῷ ἐνταῦθα Β'. Γυμνασίῳ Κυρίου Ι. Καρασούσα συνταχθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν ἐξετάσασα ἢ ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῇ, ἐγνωμοδότησεν ὅτι εἶναι αὕτη ἀξία συστάσεως εἰς τὰ ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια ὡς διδακτικὸν βιβλίον, καθὼ συντεταγμένη καὶ ἀκριθέστερον καὶ μεθοδικώτερον παρὰ πολλὰς ἄλλας μέχρι τοῦδε ἐκδομένας.

Ταῦτα λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἔχοντες συνιστῶμεν αὐτὴν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα τὴν μεταχειρίζησθε εἰς τὴν διδασκαλίαν.

Ὁ Ὑπουργὸς

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

---

*Πᾶρ ἀρτίτυπον μὴ φέρον τὴν ιδιόχειρον ὑπογραφήν
τοῦ συγγραφέως προέρχεται ἐκ τυποκλοπίας.*

Υ. Καρασούσα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τιнос, εἰς πάντας καταληπτῆς γλώσσης, συνδεούσης νοερῶς εἰς ἓν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύθροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἑλληνικὴ, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ λατινικὴ, σήμερον δὲ ἡ γαλλικὴ. Καὶ τὰ μὲν σκῆπτρα τῆς φιλοσοφίας ἤρπασαν ἤδη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γάλλων ἀκραιότεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἀθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ἕμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἠλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ 'Ραχίνα, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραγγέρου, τοῦ Σατωβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης. Τί λέγω; ἄνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἤθελον ἴσως γέινει πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταὶ αἱ τῶν ἄλλων ἐθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαὶ, πολιτικαὶ ἢ φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ παραλαμβάνων ὅτι καλὸν ἢ λόγου ἄξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριθοῦς Ἄγγλου, καὶ μεταπλάττων αὐτὸ καὶ μετουσιῶν δι' ἰδίαν τέχνης, προσάγει τροφήν εὐπεπτον καὶ ἐπαγωγὸν εἰς τὰ χεῖλη τῶν εὐγνωμονούντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ὅτι ἐκεῖνοι ἐκ τῶν νεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐπὶ μεγαλοφυΐᾳ, ἔσοι βαθύτερον ἐνέκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων

προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ Ῥακίνας ἀπεστήθιζε καὶ ἐμιμεῖτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλαι κ.τ.λ. ἦσαν σύγχρονοι περίπου τῶν Κασσαβῶνων, τῶν Σκαλιγήρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶναι σύγχρονοι τῶν Οὐολφίων καὶ Βοικίων. Ἄμα ἡ Γαλλία ἐθεώρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἤρχισε νὰ τρέχη μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν παρακμὴν. Ἄν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίνη οὕτω λυσιτελής ἢ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συμβουλή τοῦ Ὁρατίου

vos exemplaria graeca

Nocturna versate manu, versate diurna,

τί ἄρα πρέπει νὰ εἶπῃ τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους πρόκειται ἄλλος ἢ ἀνάστασις τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης! Τὸν μὲν τύπον τοῦ ὠραίου ἀλλαγῶν δὲν πρέπει νὰ τὸν ζητήσωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν πρόοδον τῶν αἰώνων, ἂν θέλωμεν νὰ ἡμεῖθα τέλειοι, αἱ νεώτεροι γλώσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶναι αἱ κλειδὲς δι' ὧν ὁ νέος Ἕλλην θέλει ἀνοίξει τὰ ταμεῖα, ἐνθα κεῖνται ἀποτεθησαυρισμένοι αἱ παντοδαπαὶ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶναι καὶ ἡ εἰδησις τῆς ἀγγλικῆς, ὠφελιμωτάτη καὶ ἡ τῆς γερμανικῆς. Ἄλλὰ δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν καιρὸν νὰ γείνωσιν ὄλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι σύγγραμμα ὀνομαστὸν ὁπωσοῦν εἰς οἰανδήποτε γλώσσαν τοῦ κόσμου, οὗτινος δὲν ὑπάρχουσιν ὄχι μία, ἀλλὰ πολλαὶ εἰς τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἄν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτιεπέδες εἶναι ἡ γλώσσα τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον ἰδιώτης ἢ βασιλεὺς, μέτοχος ἐλευθερίου ἀνατροφῆς, μὴ λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν,

Θέλει δικαιώσει τὸν περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλ' ἐνῶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου κατέστη κοινὸν καὶ περισπούδαστον μάθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ παρθεναγωγεῖα, εἰς τοὺς οἴκους, γραμματικὴ τῆς γλώσσης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἰδίως δι' Ἑλληνας γνωρίζοντας ἤδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ πλεῖστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὅποια μεταφράσεις!) γαλλικὰς γραμματικὰς, δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἑλληνικῶν γυμνασίων τί ἐστιν οὐσιαστικὸν καὶ τί ἐπίθετον καὶ τί μετοχὴ, πράγματα γνωστὰ ἤδη ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέστατον, ἤτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλωσσῶν μέρος. Τινὲς ἀνέμιξαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν ἢ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δὲν ἦσαν ἀρκούντως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἀμελῶς καὶ παρέργως ἐπελάβοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐτῶν εἶναι ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων δὲν πρέπει νὰ παραδίδωνται ἄλλα εἰμὴ βιβλία ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τὴν γλῶσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανῆς· πᾶσα λέξις καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύνεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς ἢ ἑλληνικῆς παιδείας.

Ὁ Ἑλληὴν ὁ ἀναγινώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει ἀγνωστον κίνδυνον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἄγγλον λ. χ. ἢ τὸν Ἰταλόν· διότι ἡ μὲν ἀγγλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλῶσσα ἐμορφώθησαν ἤδη πρὸ πολλοῦ, λαβοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ξένος ἰδιωτισμὸς δὲν εὐρίσκει πάροδον εἰς αὐτὰς, ἀλλ' ἀποκρούει-

ται ἀμέσως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνικὴ, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκευάστον καὶ ἀσχημάτιστον ἐν πολλοῖς, ὁμοιάζει τὰ εἰς τὴν χροάνην τοῦ τεχνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ἔπου καὶ ἀλλότριαι οὐσίαι δύναντ' εὐκόλως νὰ συμφουρβῶσι. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰομένων εἶναι νομοθετῶν τῆς γλώσσης, προσπταίοντας συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ἔπερ ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς προγονικῆς γλώσσης. Ὅθεν ὁ καθηγητὴς ὅστις ἐνῶ διδάσκει τὴν γαλλικὴν, ὑποδεικνύει ἐκάστοτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τὰς τοιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον διττῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφθορὰν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερόν ὁποῖον πνεῦμα ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης Γραμματικῆς· ἂν δὲ ὁμοιάζει τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἢ διαφέρει αὐτῶν, καὶ κατὰ τί διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνωσόμενον· ὥστε περιττὴ ἢ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βάσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς, μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιότερας αὐτάς, οἷον τὴν τοῦ Wailly, τὴν τοῦ Restaud, τὴν τοῦ Condillac, καὶ ἄλλων. Παρετήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἰδίαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες νὰ γείνωσι καταληπτοὶ, ἐκπίπτουσι συχνὰ εἰς πολυλογίαν, ἣτις φέρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἥτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφειάς. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἑλλειψιν ἢ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὄρων· ὅθεν πολλαχοῦ λαβῶν τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδυσσα αὐτὴν τύπον, οὕτως

εἶπεῖν, ἑλληνικόν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμῶν, σπανιώτατα δὲ καὶ ἐκτείνας. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὅλην δὲ διάταξιν τῶν κεφαλαίων ἠκολούθησα τρόπον ἴδιον, ὅστις μοὶ ἐφάνη καταλληλότερος ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν κανόνων καὶ τὸ εὐμέθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶναι ἀπλοῦς σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνώδευσα ἐκάστοτε μὲ σαφεῖς καὶ συντόμους ἐπεξηγήσεις, οἷον τί διαφέρει ἡ δεικτικὴ *ce* τῆς συνθέτου *celui*, ἢ κτητικὴ *mon* τῆς *le mien* καὶ πρὸς τίνας τῶν ἑλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι τοῦτο ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλλην ὁ σπουδάζων τὴν Γαλλικὴν, ὅχι τί ἐστὶ δεικτικὴ ἢ κτητικὴ ἀντωνυμία. Τὸν κατάλογον τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ὡς οἷόν τε τέλειον, συμπληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαψάλου ἐκ τῆς Γραμματικῆς Γραμματικῶν (*grammaire des grammaires*) τοῦ Δουβιβιέρου, καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, προέταξα ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν διαφόρων χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ὡς ὅρον συγκρίσεως ἔχω τὴν ἑλληνικὴν, τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ τὰ διαφέροντα, καὶ μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντίκεινται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὁποίους πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὡς λύμην αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

Τὰ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε
a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήεντα μὲν εἰς, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ
τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν εἰς αὐτῶν ἔχουσιν ἀντίστοιχον φωνὴν
καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ὄχι καὶ ἄλλα
μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ
μεταβάλλουσι φθόγγον ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἶδους τῆς
συλλαβῆς, καὶ τινὰ ἐνίοτε οὐδὲ προφέρονται ὅλως· διὰ ταῦτα
ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν
προφορᾶς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηέντων.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

Τὸ a (α) προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ι) ὡς
τὸ ἰῶτα, τὸ o (ο) ὡς τὸ ἡμικρόν· οἶον, *Laconisme*.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, *Saône* (Ἄραρ,
ποταμὸς), *taon* (οἰστρος, ἔντομον) καὶ *aout* (Αὐγουςτος μῆν).

Οὐδὲ τὸ ο εἰς ταύτας, raon (ταῶς), faon (νεβρός) καὶ Laon (ὄνομα Γαλλικῆς πόλεως).

Τὸ ε (ε) μηδένα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνὴν πολλὰ ἀσθενῆ καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ καὶ καλεῖται τότε ἄφω-
νον (e muet)· καὶ ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδὲ ὅλως ἀκούεται,
οἷον forme, φόρμ', larme, λάρμ'. ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ
ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὸ e συλλαβῆς, καὶ γίνεται
οἰονεὶ συγκοπὴ τις, ὡς εἰς τὰς λέξεις rareté, amener, κτλ.

Εἰς τὰς μονοσυλλάβους δὲ λέξεις, οἷον je, le, me, te, se
τὸ e προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ τότε ὑποκόφως πω-
καὶ ἀποκλίνον μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς δι-
φθόγγου eu.

Τὸ δὲ δξυτονοούμενον ἐ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλει-
στὸν ἢ μεμυκὸς (é fermé), διότι προφέρεται μικρὸν διαστελ-
λομένων τῶν χειλέων, καὶ τοῦ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ,
ὡς εἰς τὰς λέξεις bonté, vérité. Εἶναι δὲ δυσχερὲς νὰ ἐρ-
μηνεύσῃ τις διὰ τοῦ καλάμου φθόγγους ξένους, οἵτινες δι'
αὐτηκοίας καὶ διὰ ζώσης μόνον φωνῆς διδάσκονται.

Τὸ δὲ βαρύτονον ἐ καλεῖται ἀνοικτὸν (è ouvert) ἀντιθέ-
τως πρὸς τὸ κλειστὸν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ
ἄνοιγμα τοῦ στόματος εἶναι μείζον, καὶ ἡ ἔντασις τῆς φωνῆς.
Οὕτως εἰς τὴν λέξιν sévère τῆς πρώτης συλλαβῆς sé τὸ e
εἶναι κλειστὸν, τῆς μεσαίας ve ἀνοικτὸν, τῆς δὲ τελευταίας
re ἄφωνον.

Καὶ πάλιν τοῦ ἐ ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεχνο-
γράφοι διαφόρους βαθμοὺς, ὡς πῆ μὲν ἦττον βαρυτόνου ὄν-
τος, πῆ δὲ μᾶλλον, πῆ δὲ μάλιστα· ἦττον μὲν ὡς εἰς τὴν
λέξιν père, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν pèfle, μάλιστα δὲ ὡς εἰς
τὰς procès, accès. Ἄλλ', ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω, ἡ τῶν τοιού-
των ἐξακριβωσις εἶναι ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας
ἢ γραπτῆς ἐρμηνείας.

Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ
ἑλληνικὴ τρεῖς τόνους, βαρεῖαν (accent grave), ὀξεῖαν (ac-
cent aigu), περισπωμένην (accent circonflexe)· ἀλλ' ἡ

χρήσις καὶ δύναμις αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ, διότι παρὰ Γάλλοις ἡ μὲν ὄξεια χρησιμεύει εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ κλειστοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήεντος τίθεται· ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινῶν λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὁμωνύμων, ἥτοι διὰ τῆς βαρείας ἡ πρόθεσις ἢ διαστεύεται ἐκ τοῦ ῥήματος il a, τὸ ἐπίρρημα ou (ὄπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου ou (ἦ), κτλ. Ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνηέντων, ἐπ' ἄλλων δὲ καὶ συγχοπὴν τινος γράμματος, ὡς εἰς τὸ même τὸ γραφόμενον πρότερον mesme, ile=isle (λατ. insula) κτλ.

Ἰστέον δὲ ὅτι μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ γαλλικῇ τοῦ παρ' ἡμῖν κυρίως καλουμένου τονισμοῦ τῶν λέξεων, ἡ τάσις τῆς φωνῆς πίπτει πάντοτε ἐπὶ τῆς ληγούσης· οἷον opinion (ὀπινιὸν), Platon (Πλατὸν) κτλ. Πλὴν ἂν ἡ λήγουσα περιέχῃ ἑ ἄφωνον. Τότε τὸν τόπον αὐτῆς λαμβάνει ἡ παραλήγουσα, οἷον Démocrite (Ντεμοκριτ).

Τοῦ φωνήεντος u ἡ προφορὰ δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ δι' ἑλληνικοῦ γράμματος. Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ στόμα σχηματίζεται ὡς εἰς τὴν ἐκφώνησιν τῆς διφθογγου, ἀλλὰ μὲ πλειοτέραν συστολὴν περὶ τὰ χεῖλη· ἥτοι εἶναι λεπτότερόν τι ου, καὶ οἷα ὑποτίθεται ὑπὸ τινῶν ἡ προφορὰ τοῦ ὑψιλοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Τοῦ y grec τὸ ὄνομα σημαίνει ἡ ἑλληνικόν· διότι δι' αὐτοῦ γράφουσι τὰς ἐχούσας τὸ u ἑλληνικὰς λέξεις, ὡς type, τύπος, hypocrite, ὑποκριτής, κτλ.

Τὸ γράμμα τοῦτο εὐρισκόμενον μὲν καθ' ἑαυτὸ ἢ μετὰ συμφώνου προφέρεται ὡς i, οἷον il y a· il y a myrte, μύρτ'· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων ἀναλύεται εἰς δύο ii ὧν τὸ μὲν ἀποτελεῖ δίφθογγον μετὰ τοῦ ἡγουμένου φωνήεντος, τὸ δὲ μετὰ τοῦ ἐπομένου, οἷον, payer=païer (παιγέ), employer=emploier (ἄμπλοαγέ).

Ἐν τέλει κυρίων τινῶν ὀνομάτων ἰσοδυναμεῖ τῷ ἐνὶ i καὶ ἀποτελεῖ ὡσαύτως δίφθογγον μετὰ τοῦ ἡγουμένου φωνήεντος· οἷον ἡ γαλλικὴ πόλις Nay προφέρεται Né.

Περὶ διφθόγγων.

Διφθόγγους, ὅπως οἱ Ἕλληνες τὰς ἐννοοῦμεν, ἦτοι δύο φωνήεντα μίαν συναποτελοῦντα φωνήν, ἔχουσιν οἱ Γάλλοι τὰς ἐξῆς.

Αἱ· προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ αἰ, οἶον, *aimer*· ἐπομένου δὲ τοῦ *l* προφέρεται ὡς *a*, τὸ δὲ *l* γίνεται ὑγρὸν, οἶον *travail*, *caillou* (ἴδε κατωτέρω περὶ τοῦ *l*). Ὡς *ā* προφέρεται καὶ εἰς τὴν λέξιν *douairière* (ἐπίκληρος) καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα *Montaigne*, εἰς δὲ τὴν μετοχὴν καὶ τὸν παρατατικὸν τοῦ ῥήματος *faire* ὡς *e* ἄφωνον· *faisant*, *je faisais*.

Αυ· προφέρεται ὡ, *pauvre*. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ ἐκ τριῶν συγκειμένη φωνήεντων *eau*· οἶον, *l'eau*, *bateau*, *peau*.

Εἰ· προφέρεται *e*, καθιστᾶ δὲ ὑγρὸν τὸ μετ' αὐτὴν *l*, *conseil*, *treille*.

Ευ· ἀντίστοιχον τῆς διφθόγγου ταύτης φωνήν δὲν ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, σαλεύει δὲ μεταξὺ τοῦ *e* καὶ *ou*, οἶον, *feu*, *bonheur*. Τὸν αὐτὸν ἔχει φθόγγον καὶ ἡ τρισύνθετος *oeu*· οἶον *coeur*, *oeuf*.

Εἰς τὴν παθ. μετοχὴν, τὸν ἀρίστον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν παραγώγους χρόνους τοῦ ῥήματος *avoir* ἡ δίφθογγος *eu* προφέρεται ὡς *u*· *j'eus*, *tu eus*, *il eut*· *j'ai eu* κτλ.

Οε· προφέρεται ὡς *e*, διὰ ταύτης γράφουσι τὸ *oi* εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λέξεις· *Oedipe*, *Oιδίπους*, *oesophage*, *οἰσοφάγος*. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ *oei*, ἣτις καθιστᾶ ὑγρὸν τὸ κατόπιν *l*, οἶον *œil*.

Οἰ· προφέρεται *oi*· *moi*, *loi*, *boire*. Εἰς δὲ τὰς λέξεις *oignon*, *moignon*, *poignant*, *poignard*, *poignée* προφέρεται μόνον τὸ φωνῆεν *o*.

Οἱ παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς *oi* πολλὰς λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς *ai*. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταῖρον ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν τοιαύτην γραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν πα-

λαιάν ὀρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αἷς ἡ δίφθογγος οἱ ἐπροφέρετο ὡς αἰ· ἦσαν δὲ αὐταί·

α. Οἱ παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ῥημάτων j'aimois, j'aimerois κτλ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

β. Ἐθνικὰ τινὰ ὀνόματα· οἶον, Anglois, François, Hollandois, κτλ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français, κτλ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἐθνικῶν ἡ οἱ ἐπροφέρετο οα, ἐφυλάχθη οἶον, Danois, Bavarois, Chinois κτλ. Διὰ τῆς οἱ γράφεται καὶ τὸ κύριον ὄνομα François, Φραγκίσκος.

γ. Τὰ ῥήματα connoître, paroître, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα connoissance, κτλ, γραφόμενα νῦν connaître κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον foible, μετὰ τῶν παραγῶγων foiblesse, affoiblir, νῦν faible, faiblesse, κτλ.

Ou· προφέρεται ὡς ἡ ἐλληνικὴ ου, courir, mourir, tour.

Εἴθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἥτοι κατὰ συνίζησιν, πάντα τὰ μὴ ὑπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, ἥτοι, fiacre, ριάκρ· pied, πιέ κτλ. καὶ εἶναι τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγους, ὡς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο φθόγγων· τὰς δ' ἄλλας ὀνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους, ἢ καὶ παντάπασιν ἐξοστρακίζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ὡς οὐσας ἀπλᾶς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

*Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων, καὶ πρώτων
περὶ τοῦ Β.*

Τὸ b ἐπέχει τόπον τοῦ ἐλληνικοῦ β, προφέρεται δὲ παχυστομώτερον ἢ ἐκεῖνο ὡς εἰς τὴν πεποιημένην λέξιν μπέ, δι' ἧς μιμούμεθα τὰ βληχήματα τῶν ἀρνίων.

Ἐν τέλει τῶν λέξεων plomb καὶ aplomb τὸ b δὲν ἐκφωνεῖται· ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα Moab, Job, Jacob.

Περὶ τοῦ C.

Τὸ c (σὲ ἢ κὲ) μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων e, i, y, προφέ-

ρεται ὡς σ, cerbère, citoyen, cyprès· μετὰ δὲ τοῦ α, ο, υ, ὡς κ, cabane, colère, curé. Ἐκτὸς ἂν φέρῃ ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον la cédille, διότι τότε προφέρεται ὡς σ, οἶον, façade, arçon, aperçu. Ὡς κ προφέρεται καὶ μετὰ παντὸς συμφώνου, οἶον, acteur, cratère, Clio· καὶ ἐν τέλει δὲ λέξεως, οἶον, avec.

Τὸ τελικὸν c ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις bec, échec (ἀποτυχία), estoc, aqueduc, syndie, trietrac, avec, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Marc.

Μένει δὲ ἄφωνον εἰς τὰς ἐξῆς estomac, échecs (οἱ κύβοι), tabac, jonc, lacs (ἄρκυς), arsenic, tronc, clerc, porc, blanc, franc. Εἷς τινὰς ὅμως ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ὠρισμένας φράσεις προφέρεται, ἂν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆν· οἶον, franc-étourdi, du blanc au noir, clerc-à-maitre, porc-épic.

Τὸ c τοῦ donc (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως· οἶον, je pense, donc je suis· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται· allons donc nous promener· ἐκτὸς ἂν ἔπεται προσεχῶς φωνῆν· votre frère est donc arrivé.

Ὅταν μετὰ τὸ διπλοῦν cc ἀκολουθῇ e ἢ i, τὸ πρῶτον c προφέρεται ὡς κ, τὸ δεύτερον ὡς σ, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἤχον τοῦ ξ· accepter, accident κτλ. Εἷς τὴν λέξιν second καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παραγομένας seconder, secondaire τὸ c ἤχῃ ὡς γγ, σεγγόν, κτλ.

Τὸ c προσλαβὸν τὸ h, ch, ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον φθόγγον κατέχοντα τὸ μεταξὺ τοῦ σ καὶ χ καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ὡς εἰς τὴν λέξιν chameau, κ.λ.

Διὰ τοῦ ch γράφουσι καὶ τὸ χ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσιν αὐτὸ ὡς κ· οἶον, Christ, chrétien, chronologie, ἐπομένου δὲ φωνήεντος πῆ μὲν ὡς κ, πῆ δὲ ὡς εἰς τὸ chameau. Ὡς κ προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, Achéloüs, archétype, archonte, archangè, Chalcédoine, Chal-déen, catechumène, chaos, Chéronée, Chersonèse,

chœur, choriste, chorus, chorographie, choléra morbus, écho, orchestre. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ ch ἔχουσιν αἱ ἐξῆς: archidiacre, architecte, archiduc, chimie, chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel, Ezéchias. Ὡσαύτως καὶ αἱ λέξεις Michel, archévêque, patriarche, ἐνῶ αἱ Michel Ange, archiépiscopal, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἑλληνικοῦ δέλτα don-ner, ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται, ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου, οἷον, grand médecin, πλὴν εἰς τὰ κύρια ὀνόματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος), ἐνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος τὸ τελικὸν d ἐξακούεται, ὅχι ὅμως ὡς d ἀλλ' ὡς t, οἷον, grand homme=grant homme, profond abîme=profond abîme.

Περὶ τοῦ F.

Τὸ f (ἔφ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φέ) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνῆεν ἀκολουθῆ προσεχῶς, εἴτε σύμφωνον, vif désir, soif brûlante. Ἐξαίρουνται αἱ οἷονεὶ σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις œuf frais, œuf dur, nerf-de-bœuf, cerf-volant, cerf-dix-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé, ἐνθα τὸ f παρασιωπᾶται. Εἰς τὴν λέξιν clef (κλειδίον) τὸ f οὐδόλως ἀκούεται: εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα neuf προφέρεται ὡς v (βέ) ἐπομένου φωνήεντος, οἷον, neuf ans=neuf ans.

Περὶ τοῦ G.

Τὸ g (ζιέ ἢ γγέ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνέντων e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὁμοιόζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέραν ὅμως τούτου gemir,

gite· μετά δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ὡς γγ ἢ γκ· οἶον, galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσσης παρενειρομένου μεταξὺ τοῦ e ἀφώνου, οἶον, George = Jorge, il mangea = il manja.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης g προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, παρενειρομένου μεταξὺ τοῦ u, οἶον, guérir = γγερίρ· guide = γγίδ. Τὸ u τότε δὲν ἀκούεται.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐπομένους λέξεις τὸ u ἀκούεται διακριδόν, ἥτοι, aiguille, aiguillon, aiguiser, arguer, inextinguible, sanguinaire, ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα le Guide, de Guise.

Ἄν τὸ e τῆς εἰς gue ληγούσης λέξεως φέρῃ τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, τὸ u ἀκούεται, οἶον, ciguë, contiguë, ambiguë· ἄλλως μένει ἄφωνον, οἶον, figue, φιγγ, ligue, λίγγ.

Τὸ g μετὰ τοῦ n ἀποτελεῖ ἰδίαν φωνήν, ὑγράν τινα καὶ λείαν νιὰ, νιὲ ὡς εἰς τὰς λέξεις magnanime, gagner, agneau, magnétisme, incognito. Ἄλλ' ἐν ἀρχῇ λέξεως φυλάττει τὴν λαρυγγώδη προφοράν· gnome, Gnide, gnostique, gnomon, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξῆς agnat, diagnostic, stagnation, cognat, régnicole, inexpugnable, igné, Progné.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα Regnard καὶ εἰς τὴν λέξιν signet (σελιδοδείκτης) τὸ g εἶναι ἄφωνον.

Τὸ τελικὸν g συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται, οἶον, long chemin· ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς κ' οἶον, suer sang et eau, un long accès, rang honorable, ὡς εἰ ἦν γεγραμμένον sank et eau, un lonk accès κτλ.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐξῆς παρασιωπᾶται ὅπως· bourg, faubourg, étang, poing, coing, hareng, seing· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ vingt, legs καὶ doigt.

Τὸ ἀρκτικὸν g τῆς λέξεως gangrène ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνήν· kangrène.

Περὶ τοῦ Η.

Τὸ η συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὀρθότερον ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διαιρεῖται δὲ εἰς δασὺ (h aspirée) καὶ ψιλὸν (h muette). Αἱ τὸ δασὺ η φέρουσαι λέξεις προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμφεροῦς τῇ τοῦ χ προφορᾷ, λεπτοτέρου ὅμως καὶ οἷα ὑποτίθεται ἢ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δασείας· τὸ δὲ ψιλὸν η ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα τὴν ψιλὴν, οὐδόλως ἀκούομενον οὐδὲ φέρον τροποποίησίν τινα εἰς τὴν τῶν φωνηέντων προφοράν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν πᾶσα λέξις ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένη δασύνεται ἢ ψιλοῦται· παρὰ Γάλλοις δὲ ὀλίγαι μὲν τινες φέρουσι τὸ δασὺ, ὀλίγαι δὲ τὸ ψιλὸν η, αἱ δὲ πλεῖσται οὐδέτερον.

Δασὺ εἶναι τὸ η εἰς τὰς ἑξῆς λέξεις,

Ha! hâbler, hache (καὶ εἰς τὰς παραγώγους αὐτῆς), hagar, haha, haie, haillon, haine, haire, haireux, halage, halbran, hâle, halener, haler, haleter, halage, halle, hallebarde, hallier, haloir, halot, halotechnie, halte, halter, hamac, hameau, hampe, han, hanap, banche, hangar, hanneton, hanscrit, hanse, hanséatique, hansière, hanter, happe, happelourde, harangue, haras, harasser, harceler, harde, hardes, hardi (καὶ τὰ παράγωγα), hardilliers, harem, hareng, hargneux, haricot, haridelle, harnois, harpagon, harpe, harpeau, harper, harpie, harpin, harpon, hart, hasard (καὶ τὰ παράγωγα), hase, hâte (καὶ τὰ παράγωγα), hâtereau, hâtier, hâtille, hâtiveau, haubaner, haubans, haubert, hausse, haut (καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα), hâve, havre, hé! hem! hennir (καὶ τὰ παράγωγα), Henri, Henriade, héraut, hère, hérissier, hérisson, hernie, héron, héros, herpes-marines, herse, hêtre, heurter, hibou, hic, hideux, hiérarchie, hie, hisser, hobereau, hoc, hoca, hoche, hochement, hochepot, hochequeue, hocher, hochet, Hollande,

Hollandais, hoho! hola! homard, hongre, honnir, honte (καὶ τὰ παράγωγα), hoquet, hoqueton, horde, hors, hotte, hottée, Hottentot, houblon, houe, houhou, houille, houle, houlette, houppe, houppebande, hourailler, hource, hourdage, hourder, Hourri, hourvari, houspiller, housse, houssine, houssoir, houx, huchet, huée, huet, Huguenot, huit, humer, hun, huppe, hure, hurler, hussard, hutte.

Δασὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι προσέτι ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ φωνηέντων, cohue, ahan κτλ.

Ἡ δασεῖα εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένης λέξεις ἀντικαθιστᾶται διὰ τοῦ ψιλοῦ h, οἷον, Hélène, Hercule, histoire, πλὴν τοῦ σημειωθέντος héros ἔνθα τὸ h εἶναι δασὺ, ἀλλ' οὐ τινος τὰ παράγωγα héroïne, héroïque, héroïsme, (χαρακτήρ ἢ πράξις ἥρωος) ἔχουσιν αὐτὸ ψιλόν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ὡσαύτως τίθεται τὸ h μετὰ τοῦ r εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ῥ ἀρχομένης ἑλληνικᾶς λέξεις, οἷον, rhétorique, rhinocéros, κτλ. ἢ μετὰ δύο ῥῥ, οἷον diarrhée.

Τὸ h μετὰ τοῦ e ἀναπληροῖ τὸ δασὺ χ, οἷον, Chéronée, μετὰ τοῦ p τὸ φ, οἷον philosophie, καὶ μετὰ τοῦ t τὸ θ, οἷον, théologie.

Περὶ τοῦ J.

Τὸ j (ζι ἢ ζε) προφέρεται ὡς τὸ διὰ γλώσσης g, jalousie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἑλληνικὸν ἰῶτα οἷον, Jean Ἰωάννης, Jésus Ἰησοῦς, Jérémie Ἰερεμίας.

Περὶ τοῦ K.

Διὰ τοῦ k (κα) γράφονται ξενικαί τινες καὶ ὄχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις, οἷον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ L.

Τὸ l (ἐλ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους λὲ) ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν λ, laurier, livre.

Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, *baril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, outil, persil, sourceil* καὶ τοῦ *fils*, (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆεν ἰ λαμβάνει λείον τινα καὶ ὑγρὸν ἤχον λιὰ λιέ, ἢ κοινότερον γιὰ, γιέ, διὸ καὶ ὑγρὸν (*l mouillé*) τότε καλεῖται· οἷον *avril, babil, mil* (κεγχρίον), *périd, bail, écueil, travail, fille*, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ ὑγρῶς καὶ περ ἔχον προηγούμενον τὸ ἰ εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, *cil, fil, Nil, ville, mille, mil*, (χιλιοί)· καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ *ill* ἀρχομένας λέξεις, *illustre, illusion*.

Περὶ τοῦ M.

Τὸ m (ἐμ ἢ μὲ) εἶναι τὸ ἑλληνικὸν μ. Ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ὡς μ, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἤχον τινα καὶ μυγμὸν διὰ τῶν ῥωθῶνων, τοῦτ' αὐτὸ ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n. Διὸ καὶ τὰ γράμματα ταῦτα καλοῦνται τότε ὑπόρρινα (*lettres nasales*). Καὶ τὸ μὲν προηγούμενον e, μεθ' οὗ ἀποτελεῖ τὸ m συλλαβὴν, ἢ χεῖ μᾶλλον ὡς a, τὸ δὲ ἰ ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον *empire* (πρόφ. *ampire*), *impie* (ἐμπι), *humble* (heumble).

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ *imm* ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, *immobile, immense* (ἰμομπιλ, ἰμάνς)· εἰς ταύτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ῥίνος, οὐδὲ τὸ ἰ ὡς e. Ὁμοίως καὶ ὅταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῇ n οἷον, *amnistie, Agamemnon* (ἀμνιστι, Ἄγαμεμνόν). Πλὴν τοῦ *damner, condamner*, ἔνθα τὸ m ἢ χεῖ ὡς ἐν ὑπόρρινον m ἢ n (*dâner, condâner*). Εἰς δὲ τὴν λέξιν *automne* (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὅλως, ἀκούεται δὲ μόνον τὸ n ὡς ἔχει φύσεως (*autone*).

Εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰλημμένας ταύτας λέξεις, *album, opium, muséum, décorum*, ἢ κατάληξις *um* προφέρεται om, ἄνευ ὑπόρρινου φθόγγου (*albom, opiom, muséom, décorom*).

Περὶ τοῦ N.

Τὸ n (ἐν ἢ νὲ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ν· ἐν τέλει δὲ λέξεως ἢ συλλαβῆς ἤχει διὰ τῶν μυκτῆρων· καὶ τὸ μὲν ἠγούμενον e, μεθ' οὗ τὸ n ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ἐκφωνεῖται ὡς a, τὸ δὲ i ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον, enfant (ἀνφάν), mince (μὲνς) brun (breun). Ἄλλ' ἐν τῷ θηλυκῷ brune (μελαγχροινῆ) τὸ τε n καὶ τὸ u φυλάττουσι τὴν κατὰ φύσιν προφορὰν, ἐπειδὴ τὸ n συλλαβίζεται ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἐπομένου e, bru-ne.

Κατὰ ταῦτα τὸ μὲν ἀρσενικοῦ γένους cousin (ἐξάδελφος) προφέρεται κουζὲν, ὑπορρίνωσ, τὸ δὲ θηλυκὸν cousine (ἐξαδέλφη) προφέρεται κουζιν, τοῦ συλλαβισμού ὄντος ἐνταῦθα cousi-ne. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις μετὰ τὸ n ἀκολουθῆ φωνῆεν.

Τὸ διπλοῦν nn ἐκφωνεῖται ὡς ἔχει φύσεως, οὐχὶ δὲ ὑπορρίνωσ· innocence (ἰνოსάνς), année, anneau, ennemi (ἐν'μι). Πλὴν τοῦ ennui, ennobli, ἐνθα ἀκούονται δύο n, τὸ μὲν ὑπόρρινον τὸ δ' οὐ· (annui, annobli), καὶ πλὴν τῶν δύο τούτων, enivrer, enorgueillir προφερομένων ὡς εἰ ἐγράφοντο ὡσαύτως μὲ δύο n, τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δὲ οὐ· (annivrer, annorgueillir). Αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennissement προφέρονται δι' ἐνὸς μόνου ὑπόρρινου φθόγγου (solan-el, han-ir, han-issement).

Τελικὸν λέξεως ὃν δὲν προφέρεται ὑπορρίνωσ εἰς τὰ ἐξῆς δνόματα, abdomen, amen, Eden, gramen, hymen, examen (πρόφερε ἐγγζαμὲν, ὕμὲν, κτλ)

Περὶ τοῦ P.

Τὸ p (πέ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἀλφαβῆτῳ τὸ π.

Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomptable, dompter, prompt, exempt, compte, sept, corps, temps, τὸ p δὲν προφέρεται.

Ἐπίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ, drap, sirop, cep· εἰς δὲ τὰ ἐπιρρήματα beaucoup καὶ

trop ἐξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, οἶον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μόνον δὲ τὰ ὀνόματα Alep, jalap, cap, ἐξακούεται πάντοτε, εἴτε ἀκολουθῇ φωνῆεν εἴτε μὴ.

Εἵπομεν δὲ ἤδη ὅτι τὸ ρh ἀντικαθίστηται τὸ ἑλληνικὸν δασὺ φ, καὶ προφέρεται δὲ ὡς φ, οἶον philosophe.

Περὶ τοῦ Q.

Τὸ q (κιού) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήεντος u, ὅπερ δὲν ἔχει τότε ἴδιον φθόγγον· οἶον qualité καλιτέ· quitter κιτέ, κτλ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτροῦν) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'Inde εἶναι ἄφθονον· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ προσεχῶς σύμφωνον, ὡς cinq garçons.

Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις προφέρεται κατ' ἐξαιρέσιν, οὐχὶ δὲ ὡς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ὡς ἡ δίφθογγος ou· ἦτοι, aquatile, aquatique, équateur, équation, quadragénaire, quadragesime, quadrupède, quadruple, in-quarto, αἵτινες ἀναγινώσκονται οὕτω, ἀκουατίλ, κτλ. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker ἦτις προφέρεται οὕτως κουάκρ.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἐπίσης κατ' ἐξαιρέσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον ὃν ἔχει συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἦτοι équestre, équilatéral, quintuple, questure, ubiquiste, équitation, à quia, Quinte-Curce, Quintilien, αἵτινες ἀναγινώσκονται ἐκυέστρ', ἐκυίλατεράλ, κτλ.

Περὶ τοῦ R.

Τὸ r (ἔρ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους ρέ) προφέρεται αἰεὶ ὡσαύτως, καὶ ἐν τέλει λέξεως, or, désir, finir, κτλ.

Δὲν ἀκούεται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς er ληγουσῶν λέξεων, οἶον danger, berger, aimer, κτλ. πλὴν ἂν ἀκολουθῇ προσεχῶς φωνῆεν, ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς χαρμωδίας.

Ἐξαίρουνται αἱ εἰς *er* μονοσύλλαβοι λέξεις· οἷον *fer, mer, cher*, καὶ αἱ ἐξῆς πολυσύλλαβοι, *belvédér, mâchefer, cancer, cuiller, enfer, éther, fier, hier*, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς *Jupiter, Lucifer, Necker, Alger, Esther* κτλ. Εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικὸν *r* προφέρεται.

Τὸ διπλοῦν *rr* διακρίνεται εἰς τὴν ἐκφώνησιν *á*. τῶν ἀπὸ τοῦ *irr* ἀρχομένων λέξεων, οἷον *irritation, irrévocable*, κτλ. *é*. εἰς τὰς λέξεις *errer, abhorrer, concurrent, in-terrègne, narration, terreur, torrent*. *ý*. εἰς τοὺς μέλ-λοντας καὶ ὑποθετικοὺς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων *mourir, courir, acquérir*· *je mourrai, jø courrai, j'acquerrai*.

Περὶ τοῦ S.

Τὸ *s* (ἔς ἢ σὲ) ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ *σ*, *Socrate*· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς *ζ*, *misère, rose, μιζέρ, ῥόζ'*· πλὴν τῶν ἐξῆς, ἔνθα φυλάττει τὴν τοῦ *σ* προφορὰν, *désuétude, monosyllabe, parasol, préséance, présupposer, pusillanime, vraisemblance*, καὶ τῶν εὐχρηστών χρόνων τοῦ ῥήματος *gésir, nous gisons, il gisait, gisant*.

Ὡς *ζ* προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις *transiger, transaction, transit, transitif, transitoire*, ἔτι δὲ εἰς τὸ *Alsace, Alsacien, balsamine, balsamique, balsamite*.

Τὸ τελικὸν *s* ἐπομένου μὲν προσεχῶς φωνηέντος προφέρεται ἐπίσης ὡς *ζ*, οἷον *pas à pas*· ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶναι ἄφωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικὸν *s* προφέρεται πάντοτε· *aloès, as, atlas, blocus, fœtus, iris, mais, mars, choléra morbus, dervis, jadis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, chorus, gratis, rebus, sinus, Bacchus, Crésus, Délos, Pallas* καὶ τὰ λοιπὰ ξενικὰ κύρια. Εἰς τὸ *Jésus* (Ἰησοῦς) προφέρεται, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ *Jésus Christ*.

Ἀκούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίρρημα *plus* ἐν ταῖς τοιαύταις

φράσεις, je dis plus, il y a plus· ὅχι δὲ καὶ ὅταν προτάσσεται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως· ἔτι δὲ εἰς τὸ tous (πάντες) λαμβανόμενον καθ' ἑαυτό· ὅταν δὲ καίται ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ τὸ S παρασιωπᾶται· tous les hommes.

Εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν τὸ S τῶν δευτεροπροσώπων ῥημάτων παρασιωπᾶται συνήθως, καὶ φωνῆεν ἂν ἀκολουθῆ· οἶον, tu aimes à rire, tu joues avec prudence, προσφέρονται tu aime à rire, tu joue avec prudence.

Περὶ τοῦ T.

Τὸ t (τέ) εἶναι ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταυ, tyran. Ἄλλ' ἢ συλλαβὴ τί ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται σι' τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ ἐξῆς.

α. Αἱ λήγουσαι εἰς tial, tiel, tion, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν παραγόμεναι· οἶον, partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire· ἐκτὸς ἂν προηγῆται S ἢ x· οἶον mixtion, bastion, question, bestial. Καὶ εἰς τοὺς παρατατικούς δὲ τῶν ῥημάτων τὸ τί φυλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνήν· nous partions, nous portions.

β'. Τὰ εἰς tien κύρια καὶ ἔθνικα· οἶον, Gratien, Diocletien, Vénitien, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς tien φυλάττουσι τὴν τοῦ ταυ προφορὰν, soutien, maintien, κτλ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς tie, οἶον, ineptie, inertie, minutie, prophétie, καὶ τὰ εἰς atie, primatie, démocratie.

δ'. Τὸ ἐπίθετον patient καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα, τὸ satieté, insatiable, καὶ τὰ ῥήματα initier καὶ balbutier.

Εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις τὸ τελικὸν t προφέρεται· accessit, brut, dot, déficit, fat, granit, indult, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct, direct, exact, infect, suspect, strict, tact. Εἰς δὲ τὸ respect, aspect καὶ circonspect ἐκφωνεῖται μόνον τὸ C.

Εἰς τὴν λέξιν *Christ*, Χριστὸς, τὸ τελικὸν *st* ἀκούεται, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὸ *Jésus Christ* ὅπερ προφέρεται *Jésu Chri*. Προφέρεται τὸ *st* καὶ εἰς τὰς λέξεις *est* ἀνατολή, *ouest* δύσις, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα *il est*.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικὸν *t* προφέρεται μὲν ἐπομένου φωνήεντος ἢ τοῦ ψιλοῦ *h*, *un savant homme*, *je suis tout à vous*, παρασιωπᾶται δὲ πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος *h*. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον *et* (καὶ) τὸ *t* δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Τὸ διπλοῦν *tt* διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων *atticisme*, *attique*, *guttural* καὶ *pittoresque*.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ *t* μετὰ τὸ *n* προφέρεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐκρινὲς *t*, ἐνῶ παρ' ἡμῶν ὁ ἤχος τοῦ *n* τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὗ τινος ἢ προφορὰ ὁμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ *d*· οἷον Ἄντωνιος = Ἄνδώνιος. Ὅθεν μὴ προφέρῃς τὸ γαλλικὸν *Antoine* κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον ὡς εἰ ἦν *Antoine*, μηδὲ τὸ *antichambre* *andichambre*, ἀλλ' ἀπάγγελλε ἐκάτερον τῶν στοιχείων *n* καὶ *t* καθαρῶς καὶ διακριδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ *m* καὶ *p*. Ἡμεῖς μὲν προφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμένη διὰ τοῦ *h* τύμβανον, ὁ δὲ Γάλλος δὲν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προφέρει τὸ μὲν *m* διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ *p* ὡς *pt* καθαρὸν *tympan*, *campagne*, *tym=pan*, *cam=pagne*.

Τὸ *th* τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἑλληνικὸν *θ* προφέρεται ὡς *t*· οἷον, *théologie*.

Αἱ δύο αὗται λέξεις *asthme* (ἄσθμα) καὶ *isthme* (ἰσθμός) προφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι *asme*, *isme*.

Περὶ τοῦ X (ἶξ ἢ ξέ).

Τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν *ξ*, οἷον, *exprès*· ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑγροτέραν φωνήν, ὡς εἰς τὴν λέξιν *examen* (ἐγγζαμέν).

Τὴν ὑγρὰν ταύτην φωνήν ἔχει τὸ *X* εἰς τὰς λέξεις αἰτινες ἄρχονται ἀπὸ τοῦ *ex* ἐπομένου μετὰ τὸ *X* φωνήεντος, οἷον,

exemple, examen, exhiber, exécre, κτλ. ἔτι δὲ εἰς κύρια τινὰ ὀνόματα ὡς Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe καὶ εἰς τὸ Xerxès ὅπερ προφέρεται Gzercesse.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ σ' soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre· αὗται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμένα soissante, Brusselles κτλ.

Ἐπὶ πάσης δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ὡς ξ, οἶον, maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême κτλ.

Τὸ τελικὸν χ ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις Styx, borax, lynx, index, sphinx καὶ préfix.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶναι ἄφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς ζ· chevaux alertes, cheveux épars, travaux inutiles. Ὅστε τὸ σύμφωνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνάς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ, καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγρὰν τοῦ examen.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα dix καὶ six καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα τὸ χ προφέρεται μὲ τὸν ἦχον τοῦ σ· diss, siss· ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος ἢ li φιλοῦ ὡς ζ, six hommes, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγᾶται ὅλως· six pistoles, dix volumes.

Περὶ τοῦ Ζ (ζέ).

Προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ζ· Zacharie, Zéphire.

Ἐν πέλει λέξεως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, σιγᾶται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν Μερῶν τοῦ Λόγου.

Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶναι κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικούς δέκα, τὸ Ἄρθρον (l'Article), τὸ Οὐσιαστικὸν ἢ Ὄνομα (le Substantif ou Nom), τὸ

Ἐπίθετον (l'Adjectif), ἡ Ἀντωνυμία (le Pronom), τὸ Ῥῆμα (le Verbe), ἡ Μετοχὴ (le Participe), τὸ Ἐπιρρήμα (l'Adverbe), ἡ Προθέσις (la Préposition), ὁ Σύνδεσμος (la Conjonction), τὸ Ἐπιφώνημα (l'Interjection).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ Ὄνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὀνόματα καλοῦντες μόνα τὰ οὐσιαστικά, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιρρήματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβάνοντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα θαυμαστικά, σχετλιαστικά κλπ. μῦθια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ὀκτώ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἄρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἀντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre), πτώσις (cas).

Γένη εἶναι δύο, ἀρσενικὸν (masculin) καὶ θηλυκὸν (féminin).

Ἀριθμοὶ δύο, ἐνικὸς (singulier), καὶ πληθυντικὸς (pluriel).

Πτώσεις ἕξ, ὀνομαστικὴ (nominatif), γενικὴ (génitif), δοτικὴ (datif), αἰτιατικὴ (accusatif), κλητικὴ (vocatif) καὶ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαινόμενας σχέσεις τοῦ λόγου. Ἄλλ' οὐχ ἤττον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἑσῶζον τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς, νομίζοντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδειότερον εἰς Ἑλληνικὰς μαθητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὄνόματος.

Τὰ ἄρθρα τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικὸν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκὸν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· οἶον, le père (ὁ πατήρ), les

pères (οί πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

Ὅταν τὸ ὄνομα ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ, ἐκθλίβεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la, οἶον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'âme (ἡ ψυχὴ).

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσι, τῆς καταλήξεως τῶν τε ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ ἀεὶ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτάς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτασσομένης τοῦ ὀνόματος παριστῶντες τὴν ιδέαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς δοτικῆς· οἶον, la main ἡ χεὶρ, de la main τῆς χειρὸς, à la main, τῇ χειρὶ. Ἡ αἰτιατικὴ εἶναι πάντοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ, ἢ δὲ ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ τοῦ δασέος h ἀρχόμενα ὀνόματα ἢ πρόθεσις de ἐνουμένη κατὰ κράσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μονοσύλλαβον du, ἢ πρόθεσις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au (1). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς πάντα τὰ πληθυντικὰ, ἤτοι ἢ γενικὴ πληθυντικὴ des=de les, ἢ δοτικὴ πληθυντικὴ aux=à les.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

*Ὅρομα ἄρσεικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικός	Πληθυντικός
Ὄνομ.	l'arbre (τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν.	de l'arbre	des arbres
Δοτ.	à l'arbre	aux arbres
Αἰτ.	l'arbre	les arbres
Κλητ.	ô arbre	ô arbres
Ἀφαιρ.	de l'arbre	des arbres

(1) Ἰστέον εἶτι τὸ συμφώνον l διὰ τὴν πολλὴν του ὑγρότητα μεταβάλλεται πολλάκις εἰς τὸ φωνήεν u, ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν εἰς al ληγόντων ὀνομάτων οἶον le mal, les maux, ἐπὶ τινῶν ῥημάτων οἶον valoir, je vauz, falloir, il faut, καὶ τέλος ἐπὶ πολλῶν λέξεων παραγομένων ἐκ τῆς Λατινικῆς καὶ Ἑλληνικῆς, ὡς τὸ autre ἐκ τοῦ alter, τὸ psauze ἐκ τοῦ ψαλμὸς κτλ.

*Ορομα ἄρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Διτ.	le roi (ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ Ἀφ.	du roi	des rois
Δοτ.	au roi	aux rois
Κλητ.	ὁ roi	ὁ rois

*Ορομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Διτ.	l'âme (ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ Ἀφ.	de l'âme	des âmes
Δοτ.	à l'âme	aux âmes
Κλητ.	ὁ âme	ὁ âmes

*Ορομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Διτ.	la maison (ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ Ἀφ.	de la maison	des maisons
Δοτ.	à la maison	aux maisons
Κλητ.	ὁ maison	ὁ maisons

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ Ἀφαιρετικὴ εἶναι πρῶσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ φανερόναι δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὰ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτιατικῆς.

Τὰ δὲ λεγόμενα Ἄρθρα μεριστικά (Articles partitifs) δὲν εἶναι διάφορα τῶν ἀνωτέρω, ἀλλ' ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὀνόματα ἀνάρθως, οἶον, οἶνος, βιβλίον, οἱ Γάλλοι ἐπὶ μὲν ἀορίστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἄρθρων, οἶον, donnez-moi du vin, δός μοι οἶνον, ἤτοι une partie du vin (μέρος τοῦ οἶνου)· ἐπὶ δὲ ἀορίστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν un (τις), οἶον, donnez-moi un livre, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἀνάρθρον γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνάρθως καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα.

*Ορομα ἄρσενικὸν ἐπιμεριζόμενον.

du vin οἶνος ἢ οἶνον	des vins οἶνοι ἢ οἶνους
de vin οἶνου	de vins οἶνων
à du vin οἶνω	à des vins οἶνοις.

Ὅρομα θηλυκὸν ἐπιμεριζόμενον.

de l'eau ὕδωρ	des eaux ὕδατα
d'eau ὕδατος	d' eaux ὕδάτων
à de l'eau ὕδατι	à des eaux ὕδασι

Ὅρομα ἀρσενικὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

un livre βιβλίον	des livres βιβλία
d'un livre βιβλίου	de livres βιβλίων
à un livre βιβλίου	à des livres βιβλίων

Ὅρομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τράπεζας
d'une table τραπεζῆς	de tables τραπεζῶν
à une table τραπεζῆ	à des tables τραπεζαίς.

Τὰ κύρια ὀνόματα κλίνονται ἀνάρθρως: Platon, de Platon, à Platon. Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.

Ὁ Πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου S ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος, οἷον, un homme (ἄνθρωπος), des hommes (ἄνθρωποι), une ville (πόλις), des villes (πόλεις).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ. α. Τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς S, X, Z, δὲν προσλαμβάνουσι S εἰς τὸν πληθυντικόν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτὰ, οἷον, un héros (ἥρωες), des héros: une voix (φωνή), des voix: un nez (ῥίς) des nez.

β. Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους eau, au, eu, προσλαμβάνουσι X ἀντὶ τοῦ S, οἷον, un tableau (εἰκὼν), des tableaux: un noyau (πυρῆν), des noyaux: un cheveu (θρίξ), des cheveux: καὶ τὰ ἐξῆς λήγοντα εἰς ou: bijou

(κόσμημα), caillou (χάλιζ), chou (καρόβη), genou (γόνο), hibou (γλαυξ), και pou (φθείρ) des bijoux, des cailloux κτλ. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν εἰς ou οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων προσλαμβάνουσι s' un clou (καρφίον) des clous, mou (μαλακός) mous κτλ.

Τὸ ἐπίθετον bleu (κυανός) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ s.

γ'. Τὰ λήγοντα εἰς al τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς aux, οἶον, un cheval (ἵππος), des chevaux, un hôpital (νοσοκομεῖον) des hôpitaux, πλὴν τοῦ bal (χορός), carnaval (ἀπόκρως), régal (εὐωχία), pal (σκόλοψ), chacal (θῶς, τσακάλι), καὶ τινῶν ἐπιθέτων, οἶον, fatal, (μόρσιμος), final (τελικός), naval (ναυτικός), κτλ. ἅτινα προσλαμβάνουσι ἀπλῶς τὸ s κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα. Ἐκ δὲ τῶν ληγόντων εἰς ail τὰ ἐξῆς bail (ἐκμισθωσις), émail (μίλτος), corail (κοράλιον), soupirail (ἀναπνευστήριον), travail (ἐργασία), τρέπουσι ὁμοίως τὴν κατάληξιν ail εἰς aux, baux, coraux, travaux κτλ. Τὸ δὲ ail (σάροδον), ἔχει πληθυντικὸν aulx. Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς ail, οἶον, gouvernail (πηδάλιον), épouvantail (φόβητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα' gouvernails κτλ.

δ'. Τὰ ὀνόματα ciel (οὐρανός) καὶ œil (ὄφθαλμός) ἔχουσι διττὸν πληθυντικὸν, ἥτοι les cieux, les yeux, ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας των, οἱ οὐρανοί, οἱ ὄφθαλμοί' καὶ les ciels, les œils, ὅταν λαμβάνονται μεταφορικῶς, ὡς des œils-de-bœuf (ὄπαϊα, φεγγίται), des ciels de lit (ὄροφοι κλινῶν). Ὡσαύτως τὸ aieul (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικὸν, aieuls ὅταν σημαίνῃ τοὺς πάππους, καὶ aïeux, ὅταν τοὺς προγόνους.

ε'. Τὰ κύρια ὀνόματα μένουσι ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυντικὸν, οἶον, les deux Corneille, οἱ δύο Κορνήλιοι.

Πρὸς ὀρθὸν δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων συνθέτων ὀνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, ὅστις εἶναι ὄχι κυρίως σύνθεσις, ἀλλὰ πκράθεσις πκρ' ἀλλήλας τῶν λέ-

ξων, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκειται ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικῶ, καὶ τότε ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, *une sage-femme* (μαῖα), *des sages-femmes*· *une belle-mère*, (πενθερά ἢ μητριὰ), *des belles-mères*· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅποτε ὁμοίως ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, *un loup-garou* (μορμῶ, καλικάντζαρος) *des loups-garous*· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνδεδεμένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οἷον, *un arc-en-ciel* (οὐράνιον τόξον) *des arcs-en-ciel*, *un chef-d'œuvre* (ἀριστούργημα) *des chefs-d'œuvre*, ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ὅποτε οὐδέτερον μεταβάλλεται, οἷον, *un porte-drapeau* (σημαιφόρος) *des porte-drapeau*, *un essui-mains* (χειρόμακτρον) *des essui-mains*. Αἱ δὲ ἄκλιτοι λέξεις, οἷον ἐπιῤῥήματα, προθέσεις, ἀπαρέμματα, δῆλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον, *un avant-coureur* (πρόδρομος) *des avant-coueurs*· *le vice-président* (ὁ ἀντιπρόεδρος) *les vice-présidents*· *les pour-boire* (φιλοδώρημα διδόμενον εἰς ἐργατικούς ἄνδρας, κοινῶς, κέρασμα), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Γένους τῶν ὀνομάτων.

Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικὸν οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἃν ἀπαντᾷται, εἶναι κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἡ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνότερα, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὀνόματα μετέβαλον γένος, οἷον, *le Péloponnèse* (ἡ Πελοπόννησος) καὶ *la Morée* (ὁ Μωρέας), καὶ τὰ ἐξῆς ἄρσενικά ἢ οὐδέτερα παρ' Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις θηλυκὰ δὲ παρὰ Γάλλοις, *une comète* (κομήτης), *une planète* (πλανήτης), *une énigme* (ζήνιγμα), *une épi-*

thète (ἐπίθετον), une idole (εἰδωλον), une cataracte (καταρράκτης), une obole (ὀβολός), une épitaphe (ἐπιτύμβιον), une hymne (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος), une anecdote (ἀνέκδοτον), une épigramme (ἐπίγραμμα), une horloge (ὠρολόγιον), une jacinthe (ὕακινθος), une panthère (πάνθηρ), une scolie (σχόλιον), une idylle (εἰδύλλιον), la mandragore (ὁ μανδραγόρας), la manne (τὸ μάννα), la zizanie (τὸ ζιζάνιον), une sandale (σάνδαλον), la cymbale (τὸ κύμβαλον), les orgies (τὰ ὄργια), la panique (φόβος πανικὸς), les chroniques, les mathématiques, (τὰ χρονικά, τὰ μαθηματικά), une philippique (λόγος φιλιππικός). Καὶ πάλιν un dialecte (διάλεκτος), un épitome (ἐπιτομή), un dièse (δίεσις), le diapason (ἡ διὰ πασῶν), un diocèse (ἐπισκοπή), le Synode (ἡ Σύνοδος), le pentateuque (ἡ πεντάτευχος), le diathèse (ἡ διάθεσις), un écho (ἡ ἠχώ), un ibis (τὸ πτηνὸν ἡ ἴβις), un phoque (ἡ φώκη), le diamètre (ἡ διάμετρος), le périmètre (ἡ περίμετρος), le myrte (ἡ μύρτος), le ténia (ἡ ταινία σκώληξ), un orchestre (ἡ ὄρχηστρα), le Léthé (ἡ Λήθη), le Sphinx (ἡ Σφιγξ), le Styx (ἡ Στυξ), le Pnyx (ἡ Πνύξ), le Charybde et le Scylla (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἕτερον. Οἱ ἐπόμενοι κανόνες, καὶ τοὶ μὴ περιλαμβάνοντες ἅπαντα τὰ ὀνόματα, εἶναι ὅμως ἰκανὸν βοήθημα εἰς τὸν μαθητὴν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσει ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

Ὅνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶναι,

α. Τὰ λήγοντα εἰς ment, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἡ κατάληξις αὕτη προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ mentum, ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκείνου, οἶον, monument (monumentum), instrument, jugement, testament, document, froment, firmament, élément, κτλ. Ἐξαιρεῖται τὸ jument, (θήλεια ἵππος).

β. Τὰ εἰς at, οἶον, état, combat, plat, rat, débat, attentat, consulat, κτλ.

γ. Τὰ εἰς age, οἶον, âge, fromage, pâturage, orage,

courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage καὶ plage.

δ'. Τὰ εἰς ir, οἶον, désir, plaisir.

ε'. Τὰ εἰς au καὶ eau, οἶον, bateau, noyau, château, manteau, chapeau, couteau, κτλ. πλὴν τοῦ eau, (ἐκ τοῦ Λατ. aqua) peau, chaux, καὶ faux (δρέπανον).

ς'. Πάντα τὰ εἰς φωνῆεν a, o, i, u, ἢ δίφθογγον λήγοντα, πλὴν τῶν ἐξῆς virago, fourmi, merci, bru, glu, tribu, vertu, foi, loi.

ζ'. Τὰ εἰς ier, épervier, courier, dossier, pommier, grenadier, κτλ.

η'. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κτλ.

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τῶν μηνῶν καὶ ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, οἶον, Iundi, mardi, Mars, Avril, le printemps.

ι'. Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, or, cuivre, étain κτλ.

ιά. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, tilleul, chêne, noyer, κτλ. πλὴν τοῦ vigne, épine, ronce, yeuse, bourdaine, hièble.

Ὀνόματα θηλυκοῦ γένους εἶναι,

ά. Τὰ λήγοντα εἰς ion, οἶον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κτλ. φυλάττοντα τὸ γένος τῆς Λατινικῆς καταλήξεως, io, ambitio, opinio κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἢ Λατινικῆς παραγόμενα κύρια ὀνόματα, οἶον, Phocion, Scipion, Endymion κτλ.

ε'. Τὰ εἰς ée, οἶον idée, armée, fumée, épée, renommée, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κύρια, οἶον Alcée Ἀλκαῖος, Tyrtée Τυρταῖος, ἢ εἰς εἰον προσηγορικά, οἶον musée μουσεῖον, prytanée, πρυτανεῖον, mausolée, μαυσωλεῖον, κτλ.

γ'. Τὰ εἰς ie, οἶον, envie, jalousie, folie κτλ. πλὴν τοῦ incendie, parapluie, amphibie καὶ génie.

δ'. Ἐν γένει τὰ εἰς φωνῆεν ἢ δίφθογγον καὶ ἐνταυτῷ εἰς e ἄφωρον λήγοντα ὀνόματα εἶναι θηλυκοῦ γένους· ὡς vue, statue, joie, soie, queue, roue, κτλ.

ε'. Τὰ εἰς eur, οἶον, terreur, fureur, horreur, peur, πλὴν τῶν ἐξῆς πέντε bonheur, malheur, honneur, dés-honneur καὶ labour.

ς'. Τὰ εἰς ité, itude ἢ étude καὶ ure, οἶον, charité, égalité, fraternité, multitude, solitude, mansuétude, ceinture, parure, usure, πλὴν τοῦ murmure, augure.

ζ'. Τὰ εἰς esse, jeunesse, noblesse, délicatesse, κτλ.

η'. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν καρπῶν, une pomme, une poire, κτλ.

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς e, οἶον, la Grèce, la France, l'Italie, πλὴν τοῦ Péloponnèse. Τὰ δὲ εἰς σύμφωνον λήγοντα εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, le Portugal, le Danemarck, le Piémont, le Japon, le Brésil, κτλ.

ι'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, πλὴν τοῦ courage καὶ mérite.

Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων.

Πολλὰ ὀνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαξαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὀνομαστικῆς· τὸ αὐτὸ δηλαδὴ ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν, οἶον, la Troade, ἐκ τῆς γενικῆς Τρωάδος, l'Élide Ἕλις, Tyrinthe Τίρυνς, Trépi-zonde Τραπεζοῦς, κτλ. (ἐκ τῆς γενικῆς Ἕλιδος, Τίρυνθος, Τραπεζοῦντος) l'Hiade ἢ Ἰλιάς. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων εἶναι ἡ ien, οἶον Athénien, Ἀθηναῖος, ἥτις ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ ensis, Atheniensis, ἐπεκταθεῖσα καταχρηστικῶς καὶ εἰς πολλὰ ὀνόματα μὴ ἔχοντα τοιαύτην παρὰ Λατίνοις κατάληξιν, οἶον Arcadien, Lacédémonien, Corinthien,

Italien. Ἐτι ἡ οἰς, οἶον Crétois, Carthaginois, Danois, ἔτι ἡ ais, οἶον Anglais, Français, Hollandais, κτλ.

Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἰδιαίτερα κτητικά, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἑλλήν καὶ ἑλληνικός, τὸ Français, Γάλλος καὶ γαλλικός, οἶον la langue française, ἡ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἐθνικά γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος, un Anglais, Ἄγγλος, τὰ δὲ κτητικά αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises, τὰ ἀγγλικά ἤθη.

Ὅνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶναι τὰ τῶν μετάλλων, τὰ ἀφρημένα, οἶον la sagesse, l'avarice, la blancheur, κτλ.

Τὸ δὲ συχνὸν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὕπερ κακῶς μεταφράζουσι τινες τῶν ἡμετέρων αἰ ἐλευθερίαι, σημαίνει ἐθνικά ἢ ἰδιωτικά προνόμια. Ἡ λέξις sang (αἷμα) δὲν ἔχει ὡσαύτως πληθυντικόν.

Ἄλλα πάλιν ὀνόματα εἶν' εὐχρηστα μόνον πληθυντικῶς, οἶον, ancêtres, annales, appas, assistants, bestiaux, ciseaux, dépens, entrailles, épousailles, fiançailles, frais (ἔξοδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vèpres, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἐπιθέτου.

Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἶναι οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν, πλὴν μικρῶν τινῶν διαφορῶν αἵτινες ἐν τῷ Δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

α. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσε-

σενικῶ τῆ προσθέσει τοῦ e ἀφώνου, οἶον grand (μέγας), grande (μεγάλῃ)· vrai (ὁ ἀληθής), vraie (ἡ ἀληθής)· ingrat (ὁ ἀγνώμων), ingrante (ἡ ἀγνώμων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ δὲ τοῦ τελικοῦ συμφώνου e ἄφωνον μεταβάλλεται εἰς ἑ βαρύτερον ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ, οἶον, fier (ὑπερήφανος), fière· amer (πικρὸς)· amère.

β'. Τὰ λήγοντα εἰς e ἄφωνον εἶναι γένους κοινοῦ, οἶον aimable, ἐράσμιος καὶ ἐρασμία, fidèle, πιστὸς καὶ πιστή.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ δὲ εἰς e λήγοντα διγενῆ οὐσιαστικά σχηματίζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖν τὸ θηλυκὸν προσλήψει τοῦ sse· εἶον, maître (δεσπότης), maîtresse· prince (ἡγεμῶν), princesse· prêtre (ιερεὺς), prêtresse· prophète (προφήτης), prophétesse· nègre (αἰθίοψ), nègresse· tigre (τίγρις), tigresse, κτλ.

γ'. Τὸ ληκτικὸν f τρέπεται εἰς v, vif (ζωηρὸς), vive· naïf (ἀφελής), naïve.

δ'. Τὸ ληκτικὸν x τρέπεται εἰς s, heureux (εὐτυχής), heureuse· jaloux (ζηλότυπος), jalouse· πλὴν τοῦ doux (γλυκὺς), douce· faux (ψευδής), fausse· roux (πυρρός), rousse· préfix (ὠρισμένος), préfixe.

ε'. Τὰ λήγοντα εἰς el, eil, et, en, on, διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν σύμφωνον, οἶον, tel (τοιούτος), telle· pareil (ὅμοιος), pareille· ancien (παλαιὸς), ancienne· muet (ἄλαλος), muette· bon (ἀγαθὸς), bonne· σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ nul (οὐδεὶς), nulle· gentil (χαρῖεις), gentille· sot (ἀνόητος), sotté· paysan (χωρικός), paysanne· mol (μαλακὸς), molle· fol (μωρὸς), folle· καὶ τὰ ἐξῆς εἰς s, bas (χαμηλὸς), basse· gras (παχὺς), grasse· las (κεκμηκῶς), lasse· épais (πυκνὸς), épaisse· gros (ὀγκώδης), grosse· exprès (ῥητὸς), expresse.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δὲν διπλασιάζουσι δὲ τὸ t, καίτοι λήγουσιν εἰς et, τὰ ἐξῆς, complet (ἐντελής), concret (πηκτό), discret (διακριτικὸς)· secret (μυστικὸς), inquiet (ἀνήσυχος) καὶ replet (εὐτραφής)· τὸ θηλυκὸν complète, concrète, κτλ.

ς'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse, οἶον, trompeur (ἀπατεῶν), trompeuse· danseur (χορευτής), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rice οἶον, lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης), protectrice· conducteur (ὁδηγὸς), condu-

ctrice· σὺν οἷς καὶ τὸ ambassadeur (πρεσβευτής), amb
sadrice· καὶ τινα δὲ εὐάριθμα εἰς eresse, ἤτοι, venge
(ἐκδικητής), vengeresse· pécheur (ἀμαρτωλός), péche
resse· bailleur (ἐχμισθωτής), bailleresse· demand
(ἐνάγων), demanderesse· devineur (μάντις), devin
resse· enchanteur (γόης)· enchanteresse, καὶ chasseu
(κυνηγός) chasseresse. Τὰ δὲ εἰς eur συγκριτικά, τὰ ἐκ
τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ e
ἄφρονον· οἶον, meilleur (melior) βελτίων, meilleure· su
périeur (superior) ἀνώτερος, supérieure· inférieur
(inferior) κατώτερος, inférieure, majeur (major) ἐνή
λιξ, majeure· κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς rice ὅσα παράγονται ἐκ
τοῦ λατινικοῦ, οἶον protecteur (protector) protectrice· libérateur (libe
rator) libératrice. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ῥήματος ἀμέσως παραγόμενα τρέ
πουσι τὸ eur εἰς euse, οἶον trompeur (ἐκ τοῦ tromper, ἀπατῶ), trom
peuse· flatteur (flatter, κολακεύω), flatteuse.

Ζ'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς e τὰ μὲν ἐξῆς τρία blanc (λευ
κός), franc (ἐλεύθερος), sec (ξηρὸς) ἔχουσι θηλυκὰ blanche,
franche, sèche· σὺν τούτοις καὶ τὸ frais (δροσερός) frai
che· τὰ δὲ ἐξῆς τέσσαρα, Grec (Ἕλλην), public (δημό
σιος), caduc (βαθύγηρος), Turc (Τούρκος), ἔχουσι θηλυκὰ
Grecque, publique, caduque, turque.

ή. Τὰ ἐπιθέτα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἀρσενικὸν, beau (ὡ
ραῖος), πρὸ συμφώνου, καὶ bel πρὸ φωνήεντος· nouveau
(νέος), καὶ nouvel, mou (μαλακός), καὶ mol, fou (μωρός),
καὶ fol, vieux (γηραλέος) καὶ vieil· οἶον, un beau cheval,
un bel arbre· un nouveau chagrin, un nouvel habit.

η. Θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων αὐτῶν γίνεται ἐκ τοῦ ἐτέ
ρου τῶν ἀρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς l, belle, nouvelle,
folle, molle, vieille. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ ju
meau, jumelle, καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτότροπον.

θ. Τὰ ἐπιθέτα bénin (χρηστός), καὶ malin (κακωντρέ
χης) ἔχουσι θηλυκὰ bénigne, maligne, τὸ long (μακρός)
καὶ oblong (προμήκης), longue, oblongue, τὸ favori

(ἀγαπητός) *coi* (ἡρεμος), *favorite*, *coite* τὸ δὲ *tiers* (τρίτος), *tierce*.

Περὶ Συγκριτικῶν καὶ Ὑπερθετικῶν.

Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἰδιαιτέρον συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν, μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μόρια *plus* μᾶλλον, *moins* ἥττον, *très* λίαν, *fort* σφόδρα, κτλ. μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἀκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διαιροῦντες αὐτὸ εἰς συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον (*comparatif de supériorité*), συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον (*comparatif d'infériorité*), καὶ συγκριτικὸν ἰσότητος (*comparatif d'égalité*). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατασκευάζουσι διὰ τοῦ μορίου *plus*, οἷον, *plus sage* μᾶλλον σοφός = σοφώτερος, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ *moins*, *moins sage*, ἥττον σοφός, τὸ δὲ τρίτον, τὸ τῆς ἰσότητος, διὰ τοῦ *aussi*, *aussi sage*, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον, *la rose est plus belle que la violette*, τὸ ῥόδον ἔστιν ὠραιότερον τοῦ ἴου. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον, *le naufrage et la mort sont moins funestes que les plaisirs qui attaquent la vertu.* (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ὀλιγώτερον ὀλέθρια δεινὰ παρὰ τὰς ἡδονὰς αἰτινες μάχονται πρὸς τὴν ἀρετὴν. Συγκριτικὸν τοῦ ἴσου, *Milton est aussi grand poète que Virgile*, ὁ Μίλτων εἶναι ἐπίσης μέγα ποιητὴς ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἐνθα κεραιτηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ὄροι σθένονται διὰ τοῦ συνδέσμου *que*, ὅστις ἀναλογεῖ μὲν ῥὸς τὸν συγκριτικὸν ἢ τῶν ἀρχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀπὸ ἢ παρὰ μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοιαυτὰ τὸ μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἥττον συγκριτικοῦ, καὶ διὰ τὸς ἢ ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ἰσότητος.

Μόνα τὰ ἐξῆς ἐπίθετα, *bon* (ἀγαθός), *mauvais* (κακός), *petit* (μικρός), ἔχουσιν ἀπλοῦν συγκριτικὸν παρεμνον ἐκ

τῆς Λατινικῆς, ἤτοι, meilleur (κρείσσων), pire (χειρῶν), moindre (ἐλάσσων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ petit σχηματίζει καὶ συγκριτικὸν plus petit· προτιμᾶται δὲ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν καταμετρήσεως δεκτικῶν πραγμάτων, ὡς une chambre plus petite qu'une autre· τὸ δὲ moindre ἐπὶ τῶν μὴ τοιούτων, une moindre faute.

Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἶδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετικὸν σχετικὸν ἢ πρὸς τι, superlatif relatif, καὶ ἀπόλυτον ἢ καθόλου ὑπερθετικὸν, superlatif absolu. Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐνάρθρως λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ὡς παρ' Ἑλλησιν· οἶον, Socrate est le plus sage des hommes, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· la rose est la plus belle des fleurs, τὸ ῥόδον ἐστὶ κάλλιστον τῶν ἀνθέων· ἔνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιότητων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἕτερα, ἤτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κάλλος τοῦ ῥόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἄνθη.

Εἰς δὲ τὸ καθόλου ὑπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθεσις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχέτως καὶ καθ' ἑαυτὸ· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτακτικοῦ τινος μορίου, très, fort, extrêmement, κτλ. οἶον, Cicéron était très-éloquent, ὁ Κικέρων ἦν εὐφραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν Ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, τὰ Ἀπολελυμένα (noms de nombre cardinaux), τὰ Τακτικά (noms de nombre ordinaux), Ἀθροιστικά (collectifs) κτλ.

Ἀπολελυμένα ἀριθμητικά.

un	ἓν	six	ἕξ
deux	δύο	sept	ἑπτὰ
trois	τρία	huit	ὀκτὼ
quatre	τέσσαρα	neuf	ἑννέα
cinq	πέντε	dix	δέκα

onze	ἕνδεκα	cinquante	πεντήκοντα
douze	δώδεκα	soixante	ἑξήκοντα
treize	δεκατρία	soixante-dix	ἑβδομήκοντα
quatorze	δεκατέσσαρα	soixante-onze	ἑβδομήκοντα ἕν
quinze	δεκαπέντε	quatre-vingts	ὀγδοήκοντα
seize	δεκαἕξ	quatre-vingt-dix	ἐννεμήκοντα
diz-sept	δεκαεπτὰ	cent	ἑκατὸν
dix-huit	δεκαοκτώ	deux cents	διακόσια
dix-neuf	δεκαεννέα	trois cents	τριακόσια
vingt	εἴκοσι	mille	χίλια
vingt-un	εἰκοσιἕν	deux mille	δισχίλια
vingt-deux	εἰκοσιδύο	onze cents	χίλια ἑκατὸν
trente	τριακόνα	douze cents	χίλια διακόσια
quarante	τεσσαράκοντα	treize cents	χίλια τριακόσια

Ἐξ ὧν τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμητικῶν τὸ *un* σχηματίζει θηλυκὸν γένος, *une*: τὰ λοιπὰ εἶναι ἀκλιτα. Τὸ *vingt* ὅμως καὶ *cent* ὅταν πολλαπλασιάζονται ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν προσλαμβάνουσι τὸ *s* τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὸ *quatre-vingts*, ὀγδοήκοντα, *deux-cents*, διακόσια: ἐκτὸς ἂν ἔπεται καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, *quatre-vingt-cinq*, ὀγδοήκοντα πέντε, *deux cent cinquante*, διακόσια πενήκοντα.

Ἀμετάβλητα μένουσιν ἐπίσης καὶ ὁσάκις λαμβάνονται ἀντὶ τακτικῶν, οἷον ἐπὶ χρονολογίας *en l'an mil huit cent*, ἐν ἔτει χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τὸ *mil* γράφεται εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἥτοι ἐπὶ χρονολογίας, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ *mille*.

Τὰ δὲ τακτικά παράγονται ἐκ τῶν ἀπολελυμένων καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς: *premier*, πρῶτος: *deuxième* ἢ *second*, δεύτερος: *troisième*, τρίτος: *quatrième*, τέταρτος: *cinquième*, πέμπτος: *sixième*, ἕκτος: *septième*, ἕβδομος: *huitième*, ὀγδοός: *neuvième*, ἔννατος: *dixième*, δέκατος: *vingtième*, εἰκοστός: *vingt-unième*, εἰκοστός πρῶτος: *vingt-deuxième*, εἰκοστός δεύτερος: *trentième*, τριακοστός: *quarantième*, τεσσαρακοστός, κτλ.

Ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν μεταχειρίζονται τὰ ἀπολελυμένα ἀντὶ τῶν τακτικῶν, οἷον, τὸ *Louis XIV* ἀπαγγέλλεται *Louis quatorze*, καὶ οὐχὶ *qua-*

torzième, τὸ Henri IV, Henri quatre· πλὴν τοῦ πρώτος, διότι ῥητέον Henri premier καὶ οὐχὶ un, καὶ τοῦ δεύτερος, ὕπερ ἐπαμφοτερίζει, Henri deux ἢ second.

Ἀθροιστικά (noms de nombre collectifs)· une dizaine, δεκάς· une douzaine, δωδεκάς· une vingtaine, εἰκάς· une centaine, ἑκατοντάς· un millier, χιλιάς· un million, ἑκατομμύριον.

Κλασματικά (partitifs)· un demi, τὸ ἕμισυ· un tiers, τὸ τριτημόριον· un quart, τὸ τεταρτημόριον κτλ.

Ἀύξητικά (augmentatifs)· le double, τὸ διπλοῦν· le triple, τὸ τριπλοῦν· le centuple, τὸ ἑκατονταπλοῦν.

Τὰ δὲ ποσότητος ἐπιρρήματα, ἅπαῤ, δις κτλ. γίνονται τῇ προσθέσει τοῦ fois εἰς τὰ ἀπολελυμένα ἀριθμητικά, une fois, deux fois, dix fois, mille fois. Ἐνθα σημειωτέον ὅτι τὸ vingt fois σημαίνει ἐνίοτε ὄχι τὸ εἰκοσάκις ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὸ πολλάκις, ὡς καὶ τὸ cent fois, mille fois, μυριάκις. Καθ' ὅμοιον τρόπον λέγουσι καὶ les mille et une nuits, αἱ μυρία νύκτες (οἱ Ἀραβικοὶ μῦθοι)· les mille et un contes, τὰ μυρία διηγήματα.

Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται εἰς ἀναλόγους περιστάσεις τὸ χιλια δύο, θέλουσα νὰ σημάνη μέγαν ἀριθμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

Πέντε εἶναι τὰ εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς. Προσωπικαὶ (pronoms personnels), Δεικτικαὶ (démonstratifs), Κτητικαὶ (possessifs), Ἀναφορικαὶ (relatifs), καὶ Ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικαί.

Τοῦ πρώτου προσώπου.

Ὁν. je ἢ moi

Ἐνικός.

ἐγώ

Γεν. de moi

ἐμοῦ

Δοτ.	à moi, moi και me	ἔμοι
Αἰτ.	moi και me	ἐμέ
Ἀφαιρ.	de moi	παρ' ἐμοῦ

Πληθυντικός.

Ὀν.	nous	ἡμεῖς
Γεν.	de nous	ἡμῶν
Δοτ.	à nous και nous	ἡμῖν
Αἰτ.	nous	ἡμᾶς
Ἀφαιρ.	de nous	παρ' ἡμῶν

Τοῦ δευτέρου προσώπου

Ἐνικός.

Ὀν.	tu ἢ toi	σύ
Γεν.	de toi	σοῦ
Δοτ.	à toi, toi και te	σοι
Αἰτ.	toi και te	σέ
Κλητ.	ὁ toi	ὦ σύ
Ἀφαιρ.	de toi	παρά σοῦ

Πληθυντικός.

Ὀν.	vous	ὑμεῖς
Γεν.	de vous	ὑμῶν
Δοτ.	à vous και vous	ὑμῖν
Αἰτ.	vous	ὑμᾶς
Κλητ.	ὁ vous	ὦ ὑμεῖς
Ἀφαιρ.	de vous	παρ' ὑμῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου ἀρσενικά.

Ἐνικός.

Ὀν.	il ἢ lui	αὐτός
Γεν.	de lui	αὐτοῦ
Δοτ.	à lui και lui	αὐτῷ
Αἰτ.	lui και le	αὐτόν
Ἀφαιρ.	de lui	παρ' αὐτοῦ

Πληθυντικός.

Ὀν.	ils ἢ eux	αὐτοὶ
Γεν.	d' eux	αὐτῶν

Αἰτ. eux και les

Ἀφαιρ. d' eux

Τοῦ τρίτου προσώπου θ
Ἐνικός.

Ὀν. elle

Γεν. d' elle

Δοτ. à elle και lui

Αἰτ. elle και la

Ἀφαιρ. d' elle

Πληθυντικός.

Ὀν. elles

Γεν. d' elles

Δοτ. à elles και leur

Αἰτ. elles και les

Ἀφαιρ. d' elles

παρ' αὐτῶν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. α. Ἐκ τῶν διττῶν ὀνομαστικῶν je και moi, tu και toi, il και lui, αἱ μὲν je, tu, il, χρησιμεύουσιν εἰς δεῖξιν τοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, διὸ και συνοδεύουσι πάντοτε τοὺς χρόνους αὐτῶν, οἷον, je chante, tu chantes, il chante· ἄδω, ἄδεις, ἄδει. Αἱ δὲ moi, toi, lui λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· οἷον, qui chante? τίς ἄδει; moi, ἐγώ.

β. Τὴν δοτικὴν moi ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου à moi μεταχειρίζονται ἐν τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει· οἷον, donnez-moi, δός μοι, τὴν δὲ me εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὅτε και προτάσσεται τοῦ ῥήματος, οἷον, il me parle μοι ὁμιλεῖ, ἴσον τῷ il parle à moi. Τὸ αὐτὸ λέγομεν και περὶ τῶν λοιπῶν δοτικῶν, à toi, toi και te, à lui και lui, à nous και nous, (ὄρα και Συντακτικόν).

γ. Ὅμοίως αἱ αἰτιατικαὶ me, te, le, la, les, προτάσσονται τῶν ῥημάτων, και ἀναλογοῦσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἐλληνικῆς με=ἐμέ, τὸν=αὐτόν, τὴν=αὐτήν· οἷον il me connaît, (με γνωρίζει) ἀντὶ τοῦ il connaît moi (γνωρίζει ἐμέ).

ἐν τριτοπρόσωπον αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν
αριθμοῦ, τὴν soi.

Ὀν. soi

Γεν. de soi

Δοτ. à soi καὶ se

Αἰτ. soi καὶ se

Ἀφ. de soi

τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς
οἱ δια τῶν προσωπικῶν λαμβανομένων ἢ καθ' ἑαυ-
τὰ τῆς ἀορίστου même· οἶον, moi-même, ἐγὼ
de moi-même, ἑμαυτοῦ nous-mêmes, ἡμεῖς αὐ-
nous-mêmes, ἡμῶν αὐτῶν· toi-même, σὺ αὐτός·
toi-même, σαυτοῦ vous-mêmes, ὑμεῖς αὐτοί. Καὶ ἐπὶ
τοῦ τρίτου lui-même, αὐτὸς ὁ ἴδιος· πληθ. eux-mêmes·
elle-même, αὐτὴ ἡ ἰδία κτλ.

Δεικτικά.

ce ἢ cet οὗτος.

cette αὕτη.

ces οὗτοι καὶ αὗται.

Ἡ μὲν ce πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h, οἶον ce roi, οὗτος ὁ βασιλεὺς· ce héros, οὗτος ὁ ἥρωας· ἢ δὲ cet πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ h ψιλοῦ, cet ami, οὗτος ὁ φίλος· cet homme, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Τὸ θηλυκὸν γένος σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀρσ. cet, cette femme, αὕτη ἡ γυνή. Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς κοινὸς ἐν ἅπασιν· ces rois, ces amis, ces femmes. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὗται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς. Ἄλλ' ἢ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ce ἔχει ἐνίοτε ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν· οἶον, ce qui plaît, ἐκεῖνο ὅπερ—ὅ,τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται δὲν δέχονται ἄρθρον· cet homme, de cet homme, à cet homme.

Αἱ ἀπλαῖ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι συντιθέμεναι μετὰ τῶν προσωπικῶν παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικὰς.

celui ἐκεῖνος   celle ἐκείνη
ceux ἐκεῖνοι   celles ἐκεῖναι

αἰτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσι ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν οἶον, celui qui aime la vertu, ἐκεῖνος ὅστις ἀγαπᾷ=δ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν. Ἄλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὀνόματος, la république d'Athènes et celle de Rome, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ τῆς Ῥώμης.

Εἰς τὰς δεικτικὰς Ἀντωνυμίας προστίθενται πολλάκις τὰ μόρια ci καὶ là, celui-ci, οὗτος· celui-là, ἐκεῖνος· celle-ci, αὐτή, celle-là, ἐκείνη· ceci, τουτί· cela, ἐκεῖνο.

Κτητικαί.

Ἀριθ. Ἐνικός

Ἀριθ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.	Θηλυκ.	Γένους κοινοῦ
mon ἐμὸς,	ma ἐμή,	mes ἐμοὶ καὶ ἐμαί
ton σὸς,	ta σή,	tes σοὶ καὶ σοί
son ἐὸς (ἰδικὸς του)	sa ἐή,	ses ἐοὶ καὶ ἐαί
notre ἡμέτερος καὶ τέρα		nos ἡμέτεροι καὶ τεραὶ
votre ὑμέτερος καὶ τέρα		vos ὑμέτεροι καὶ τεραὶ
leur σφέτερος (ἰδικὸς των) καὶ τέρα		leurs σφέτεροι καὶ τεραὶ.

Οἶον, mon père, ὁ ἐμὸς πατὴρ ἢ πατήρ μου· ma mère, ἡ ἐμή μήτηρ=μήτηρ μου· notre père, ὁ ἡμέτερος πατήρ=πατήρ μας· nos parents, οἱ ἡμέτεροι γονεῖς=γονεῖς μας· son livre, τὸ ἐὸν βιβλίον=βιβλίον του ἢ τῆς· sa maison, ἡ ἐή οἰκία=οἰκία του ἢ τῆς κτλ. ἤτοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμίαι αὗται κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτῆμα.

Μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὀνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας mon, ton, son, ἀντὶ τῶν ma, ta, sa, οἶον, mon âme, ἡ ἐμή ψυχὴ, ton âme, son âme· ὅχι, ma âme κτλ.

Καὶ αἱ μὲν ἀνωτέρω κτητικαὶ λαμβάνονται πάντοτε μετὰ τινος ὀνόματος ἐπιθετικῶς· διὸ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν κτητικὰ ἐπίθετα καλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν δὲν διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτὰς ἐννοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήματος. Κλίνονται δὲ αὐταὶ μὲν ἐνάρθως, ἐκεῖναι δὲ ἀνάρθως.

Ἀρ. Ἑνικός.

Ἀρ. Πληθυντικός.

Ἀρσεν.	Θηλ.	Ἀρσεν.	Θηλ.
le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	} γένους κοινοῦ
le vôtre	la vôtre	les vôtres	
le leur	la leur	les leurs	

Οἶον, votre livre et le mien· τὸ βιβλίον σας καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἡ οἰκία του καὶ ἡ ἐμή· leur patrie et la nôtre, ἡ πατρίς των καὶ ἡ ἡμετέρη κτλ.

Ἀναφορικά.

Αὐταὶ εἶναι τρεῖς, ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὅς, ἡ, οὗ, αἱ), ἡ ἐνάρθως lequel (ὅστις), καὶ ἡ κατ' ἐννοιαν οὐδέτερου γένους quon (ὅ).

α. qui (ὅς).

Ὄν.	qui	} κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ.
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Αἰτ.	que	
Ἀφ.	de qui ἢ dont	

β. lequel (ὅστις).

Ἀρσενικ.

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

Ὄν. καὶ Αἰτ.	lequel	lesquels
Γεν. καὶ Ἀφ.	duquel	desquels
Δοτ.	auquel	auxquels

Θηλυκ. Πληθυντικός.

Ἐνικός.

Ὀν. καὶ Ἀίτ.	laquelle	lesquelles
Γεν. καὶ Ἀφ.	de laquelle	desquelles
Δοτ.	à laquelle	auxquelles

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς εἶν ἕτερο γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

γ'. quoi (ὁ).

Ὀν. καὶ Ἀίτ.	quoi
Γεν. καὶ Ἀφ.	de quoi
Δοτ.	à quoi

Πληθυντικός ὁ αὐτός.

Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι καὶ τὰς δύο μονοσυλλάβους ἀντωνυμίας en καὶ y. Καὶ ἡ μὲν en ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ y μὲ δοτικὴν. ("Ὅρα καὶ Συντακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικά, οὔσαι σχεδὸν αἰ αὐταί.

α'. qui? τίς; que? τί;

Ἡ qui ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ que ἐπὶ πραγμάτων ὄιον, qui cherchez-vous? τίνα ζητεῖς; que cherchez-vous? τί ζητεῖς;

β'. quel? quelle? ποῖος; ἢ ὁποῖος τις; quel homme est-ce? ὁποῖός τις ὁ ἀνὴρ;

γ'. lequel? laquelle? τίς ἐξ ὄλων; ὄιον, προκειμένου περὶ οἰκιῶν λέγουσι, laquelle avez-vous achetée? τίνα ἐξ αὐτῶν ἠγοράσατε; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ deux, lequel de deux? πότερος;

δ'. quoi? τί; de quoi s'agit-il? περὶ τίνος πρόκειται; Ἄοριστοι.

Τούτων εἰσὶν εἶδη τρία. α'. Αἱ αἰεὶ μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλοῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. β'. Αἱ αἰεὶ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι, ἧτοι ἐπομένου ἀμέσως ῥήματος ἢ γενικῆς διαίρε-

τικῆς. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτάς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος α'. quelque, τίς· un, τίς· chaque, ἕκαστος· quelconque, ὅστιςδῆποτε· certain, τίς· οἷον chaque homme, certain auteur, συγγραφεύς τις κτλ.

Εἶδος β'. quelqu'un, εἰς τις· chacun, ἕκαστος· personne, οὐδεὶς· rien, οὐδέν· autrui, ἄλλος· on, τίς· οἷον, chacun parlait, chacun de nous.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀορίστου ἀνωνομίας on μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, on dit, on frappe à la porte, ὅπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου πληθ. προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, λέγουσι, κρούουσι τὴν θύραν· ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν, λέγεται κτλ.

Εἶδος γ'. nul, οὐδεὶς· θηλ. nulle· aucun, κανεὶς, aucune· tel, τοιοῦτος, telle· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλαί· tout toute, πᾶς, πᾶσα· tous, πάντες· toutes, πᾶσαι· l'un l'autre ἀλλήλους κτλ.

Εἶναι δὲ καὶ τέταρτόν τι εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀνωνομίας καὶ τοῦ συνδέσμου que, αἵτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἷον qui que ce soit, ὅστις καὶ ἂν ᾖ (ὅστιςδῆποτε)· quoi que ce soit, (ὅ,τι δῆποτε)· quel que, quelle que· οἷον, quoi que vous fassiez, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃς· quel que soit votre mérite· οἰαδῆποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἀξία σου. (Ὅρα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ Ῥήματος.

Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἶναι ἀριθμὸς (nombre), πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διάθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive), οὐδετέρα (neutre), μέση ἢ αὐτοπαθῆς (réfléchie).

Συζυγίαι· εἶναι τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἢ εἰς er, οἷον aimer (ἀγαπᾶν).

δευτέρα ἢ εἰς *ir*, οἷον *finir* (τελειοῦν)· τρίτη ἢ εἰς *oir*, οἷον *recevoir* (δέχεσθαι)· τετάρτη ἢ εἰς *re*, οἷον *rendre* (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε.

α. *Indicatif*, ὀριστική.

β. *Conditionnel*, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετική· ἐκφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν, οἷον, *si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles*· ἂν οἱ Ἕλληνες ὁμονόουν ἤθελον εἶσθαι ἀήττητοι. Ἄλλοτε πάλιν ἐμφαίνει ἀπλῶς τὸ δυνατόν ἢ πιθανόν τῆς πράξεως, ὡς τῶν ἀρχαίων ἢ εὐκτική μετὰ τοῦ ἂν· ἢ μετριάζει καὶ κολάζει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικὸν τῆς ὀριστικῆς, οἷον *je voudrais vous parler*, ἤθελον νὰ σοὶ ἐμιλήσω.

γ. *Impératif*, προστακτική.

δ. *Subjonctif*, ὑποτακτική, καὶ εὐκτική ἢ αὐτή.

ε. *Infinitif*, ἀπαρέμφατος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

Χρόνοι εἶναι ὀκτώ.

α. *Présent*, ἐνεστώς· οἷον *je parle*, ἐμιλῶ.

β. *Imparfait*, παρατακτικός, οἷον *je parlais*, ὠμίλου.

γ. *Prétérit défini*, ὀριστος. Ἐκφράζει πράξιν ἥτις ἔγεινεν ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν χρόνῳ ὠρισμένῳ καὶ ὀλοκλήρως παρωχημένῳ, ὡς χθές, πέρυσι, κτλ. Ὀπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα *Prétérit défini* (παρωχημένος ὠρισμένος)· οἷον *hier je parlai*, χθές ὠμίλησα.

δ. *Prétérit indéfini*, παρακείμενος. Ἐκφράζει ἐπίσης πράξιν ἥτις ἔγεινεν ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν μὴ ὠρισμένῳ χρόνῳ· Ὀπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα (παρωχημένος μὴ ὠρισμένος)· ἢ ὠρισμένῳ μὲν, μὴ ὀλοκλήρως δὲ παρελθόντι, οἷον *j'ai parlé aujourd'hui*, σήμερον ὠμίλησα. Τὸν ὠνόμασα δὲ παρακείμενον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὁμοιότητα, καὶ διότι τὸ ἑλληνικὸν γέγραφα, λελάληκα, δὲν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλ-

λιστι εἰμῆ διὰ τοῦ j'ai écrit, j'ai parlé, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ λέγει ἔχω γεγραμμένον κτλ.

ε. Prétérit antérieur, ἀόριστος δεύτερος. Ὁ χρόνος οὗτος συνοδεύεται συνήθως ὑπὸ χρονικοῦ τινος μορίου, οἷον après que, ἀφοῦ, dès que, ἄμ.α' après que j'eus parlé je sortis, ἀφοῦ ὠμίλησα ἐξῆλθον, ἐξ οὗ καὶ τ' ὄνομα antérieur (πρότερος), διότι ἐκφράζει τῶντι προτεραιότητα πράξεως· πρῶτον ὠμίλησα, ἔπειτα ἐξῆλθον.

ς'. Plus-que-parfait, ὑπερσυντελικός· οἷον j'avais parlé, εἶχον ὁμιλήσει.

ζ'. Futur, μέλλων· je parlerai, θέλω ὁμιλήσει.

η. Futur passé, μέλλων τετελεσμένος· j'aurai parlé· θέλω ἔχει ὁμιλημένα· demain j'aurai écrit la lettre· αὐριον θέλω ἔχει γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν. Καὶ οὗτος συνοδεύεται πολλάκις ὑπὸ μορίου τινὸς χρονικοῦ, ὅποτε καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς· quand j'aurai parlé, ἀφοῦ ὁμιλήσω. Ἄλλοτε ἔχει σημασίαν καὶ δύναμιν ὑποθετικοῦ ἀορίστου οἷον, vous l'aurez vu, θὰ τὸν εἶδες, vous l'aurez connu, θὰ τὸν ἐγνώρισες.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ ῥήματα aller (ὑπάγω) καὶ venir (ἔρχομαι) συναπτόμενα μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀποτελοῦσι περίφρασιν τινὰ συγχοτάτην εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· οἷον, je vais lire, αὐτίκα ἀναγνώσω, ἦτοι εἰδός τι μετ' ὀλίγον μέλλοντος (1) je viens de lire· ἄρτι ἢ πρὸ μικροῦ ἀνέγνω· ἦτοι εἰδός τι Παρακειμένου. Ὁμοίον τι εἶναι τὸ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἔφθην μετὰ μετοχῆς, ὡς ἔφθην εἰπών, γαλλιστι, comme nous veuons de dire.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι οἱ χρόνοι τῶν ῥημάτων διαιροῦνται εἰς ἀπλοῦς (temps simples) καὶ συνθέτους (temps composés). Ἀπλοῖ εἶναι ὁ présent, imparfait, prétérit défini, καὶ futur· σύνθετοι δὲ οἱ λοιποὶ τέσσαρες. Εἶναι δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ τῶν δύο ῥημάτων avoir (ἔχειν) καὶ être (εἶναι), τὰ ὅποια διὰ τοῦτο καλοῦνται βοηθητικά (verbes auxiliaires).

(1) Ἐν τῇ Π. Γραφῇ ὁ Ἡσαῦ λέγει εἶδον ἐγὼ πορεύομαι τελευτῶν· πλησιάζω ν' ἀποθάνω, ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα καθ' ὅμοιον τρόπον ἐκφράζει, πάγω νὰ ἀποθάνω.

Τοιούτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ὡς τὸν παθητικὸν παρακείμενον τῆς εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, τετυμμένος εἶν, τετυμμένος ἐάν ὦ καὶ ἡ νεωτέρα.

Συνειθίζουσι δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥημάτων συνωδευμένα μὲ τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, je, tu, il ἢ elle, nous, vous, ils ἢ elles· οἶον, j'aime, tu aimes, il aime· nous aimons, vous aimez, ils aiment. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν καταλήξεων, αἵτινες ὁμοειδεῖς οὔσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάκρισιν τῶν προσώπων.

Ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ῥήματα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ῥημάτων, προτάσσονται τοῦ τύπου τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ
AVOIR (EXEIN).

INDICATIF.	il eut
Présent.	nous eûmes
j'ai	vous eûtes
tu as	ils eurent
il a	Prétérit indéfini.
nous avons	j'ai eu
vous avez	tu as eu
ils ont	il a eu
Imparfait.	nous avons eu
j'avais	vous avez eu
tu avais	ils ont eu
il avait	Prétérit antérieur.
nous avions	j'eus eu
vous aviez	tu eus eu
ils avaient	il eut eu
Prétérit défini.	nous eûmes eu
j'eus	vous eûtes eu
tu eus	ils eurent eu

Plus-que-parfait.

j'avais eu

tu avais eu

il avait eu

nous avions eu

vous aviez eu

ils avaient eu

Futur. ^λ

j'aurai

tu auras

il aura

nous aurons

vous aurez

ils auront

Futur passé.

j'aurai eu

tu auras eu

il aura eu

nous aurons eu

vous aurez eu

ils auront eu

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aurais

tu aurais

il aurait

nous aurions

vous auriez

ils auraient

Prétérit.

j'aurais eu

tu aurais eu

il aurait eu

nous aurions eu

vous auriez eu

ils auraient eu

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse eu

tu eusses eu

il eût eu

nous eussions eu

vous eussiez eu

ils eussent eu

IMPERATIF (!).

aie (ἑ' πρόσ. ἐνικ.)

ayons (ἀ πρόσ. πληθ.)

ayez (ἑ' πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que j'aie

que tu aies

qu'il ait

que nous ayons

que vous ayez

qu'ils aient

Imparfait.

que j'eusse

que tu eusses

qu'il eût

que nous eussions

que vous eussiez

qu'ils eussent

(¹) ὡς τρίτα πρόσωπα προστακτικῆς χρῆσι μείουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς qu'il ait, qu'ils aient. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ῥημάτων.

Prétérit.	
que j'aie eu	INFINITIF.
que tu aies eu	Présent.
qu'il ait eu	avoir
que nous ayons eu	Prétérit.
que vous ayez eu	avoir eu
qu'ils aient eu	
Plus-que-parfait.	PARTICIPE.
que j'eusse eu	Présent.
que tu eusses eu	ayant
qu'il eût eu	Participe passif.
que nous eussions eu	eu, eue
que vous eussiez eu	Prétérit.
qu'ils eussent eu	ayant eu

ΕΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ÊTRE (ΕΙΝΑΙ).

INDICATIF.	Prétérit défini.
Présent.	je fus
je suis	tu fus
tu es	il fut
il est	nous fûmes
nous sommes	vous fûtes
vous êtes	ils furent
ils sont	
Imparfait.	Prétérit indéfini.
j'étais	j'ai été
tu étais	tu as été
il était	il a été
nous étions	nous avons été
vous étiez	vous avez été
ils étaient	ils ont été

Prétérit antérieur.

j'eus été

tu eus été

il eut été

nous eûmes été

vous eûtes été

ils eurent été

Plus-que-parfait.

j'avais été

tu avais été

il avait été

nous avions été

vous aviez été

ils avaient été

Futur.

je serai

tu seras

il sera

nous serons

vous serez

ils seront

Futur passé.

j'aurai été

tu auras été

il aura été

nous aurons été

vous aurez été

ils auront été

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais

tu serais

il serait

nous serions

vous seriez

ils seraient

Prétérit.

j'aurais été

tu aurais été

il aurait été

nous aurions été

vous auriez été

ils auraient été

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse été

tu eusses été

il eût été

nous eussions été

vous eussiez été

ils eussent été

IMPERATIF.

sois

soyons

soyez

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je sois

que tu sois

qu'il soit

que nous soyons

que vous soyez

qu'ils soient

Imparfait.

que je fusse

que tu fusses

qu'il fût

que nous fussions

que vous fussiez

qu'ils fussent

Prétérit.	
que j'aie été	INFINITIF.
que tu aies été	Présent.
qu'il ait été	être
que nous ayons été	Prétérit.
que vous ayez été	avoir été
qu'ils aient été	
Plus-que-parfait.	PARTICIPE.
que j'eusse été	Présent.
que tu eusses été	étant
qu'il eût été	Participe passif.
que nous eussions été	été
que vous eussiez été	Prétérit.
qu'ils eussent été	ayant été

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Tōr eic ei ληγόρω. Aimer (ἀγαπᾶν).

INDICATIF.	Prétérit défini.
Présent.	j'aimai
j'aime	tu aimas
tu aimes	il aima
il aime	nous aimâmes
nous aimons	vous aimâtes
vous aimez	ils aimèrent
ils aiment	
Imparfait.	Prétérit indéfini.
j'aimais	j'ai aimé
tu aimais	tu as aimé
il aimait	il a aimé
nous aimions	nous avons aimé
vous aimiez	vous avez aimé
ils aimaient	ils ont aimé

Prétérit antérieur.

j'eus aimé
tu eus aimé
il eut aimé
nous eûmes aimé
vous eûtes aimé
ils eurent aimé

Plus-que-parfait.

j'avais aimé
tu avais aimé
il avait aimé
nous avions aimé
vous aviez aimé
ils avaient aimé

Futur

j'aimerai
tu aimeras
il aimera
nous aimerons
vous aimerez
ils aimeront

Futur passé.

j'aurai aimé
tu auras aimé
il aura aimé
nous aurons aimé
vous aurez aimé
ils auront aimé

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aimerais
tu aimerais
il aimerait
nous aimerions

vous aimeriez

ils aimeraient

Prétérit.

j'aurais aimé
tu aurais aimé
il aurait aimé
nous aurions aimé
vous auriez aimé
ils auraient aimé

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse aimé
tu eusses aimé
il eût aimé
nous eussions aimé
vous eussiez aimé
ils eussent aimé

IMPERATIF.

aimé (Ὁ' πρόσ. ἐνικ.)
aimons (ἄ πρόσ. πληθ.)
aimez (Ὁ' πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que j'aime
que tu aimes
qu'il aime
que nous aimions
que vous aimiez
qu'ils aiment

Imparfait.

que j'aimasse
qui tu aimasses
qu'il aimât
que nous aimassions
que vous aimassiez
qu'ils aimassent

Prétérít.

que j'aie aimé	INFINITIF.
que tu aies aimé	Présent.
qu'il ait aimé	aimer
que nous ayons aimé	Prétérít.
que vous ayez aimé	avoir aimé

qu'ils aient aimé	PARTICIPE.
-------------------	------------

Plus-que-parfait.	
que j'eusse aimé	Présent.
que tu eusses aimé	aimant
qu'il eût aimé	Participe passif.
que nous eussions aimé	aimé, ée
que vous eussiez aimé	Prétérít.
qu'ils eussent aimé	ayant aimé

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων
τῆς πρώτης Συζυγίας.*

ά. Ὄταν χαρακτήρ τοῦ ῤήματος ἦναι τὸ σύμφωνον g, οἷον manger, menager, παρεντίθεται e μεταξύ τοῦ g καὶ τῶν φωνηέντων a, o, οἷον nous mangeons, il mangea. Τὸ e τοῦτο δὲν προσφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ g γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγοφώνου. (Ὅρα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ).

β'. Ὁμοίως ὅταν χαρακτήρ ἦναι τὸ c, υπογράφεται τὸ σημεῖον la cédille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἷον, nous menaçons, vous menaçâtes.

γ'. Τὸ παραλήγον é ὀξύτονον τοῦ ἀπαρεμφάτου τρέπεται εἰς ἑ βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ e ἄφωνον οἷον, espérer, j'espère· répéter, je répéterai κτλ.

δ'. Τὸ παραλήγον e ἄφωνον τρέπεται ὁμοίως εἰς βαρύτονον οἷον mener, je mène, je mènerai, ἐκτὸς ἂν τὸ ῤήμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν l ἢ ll, διότι τότε ἀντὶ τοῦ τόνου διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· appeler,

j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai κτλ.

έ. Τὸ χαρακτηριστικὸν γ τρέπεται εἰς ἰ πρὸ τοῦ ε ἀφώ-
 νου· ployer· je ploie, tu ploies, il ploie· nous ployons
 vous ployez, ils ploient. Μέλλων je ploierai (πρόφ.
 ploirai) κτλ.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Τῶν εἰς ἰρ ληρόντων. Finir (τε.λειούρ).

INDICATIF.

il a fini

Présent.

nous avons fini

je finis

vous avez fini

tu finis

ils ont fini

il finit

Prétérit antérieur.

nous finissons

j'eus fini

vous finissez

tu eus fini

ils finissent

il eut fini

Imparfait.

nous eûmes fini

je finissais

vous eûtes fini

tu finissais

ils eurent fini

il finissait

Plus-que-parfait.

nous finissions

j'avais fini

vous finissiez

tu avais fini

ils finissaient

il avait fini

Prétérit défini.

nous avions fini

je finis

vous aviez fini

tu finis

ils avaient fini

il finit

Futur.

nous finîmes

je finirai

vous finîtes

tu finiras

ils finirent

il finira

Prétérit indéfini.

nous finirons

j'ai fini

vous finirez

tu as fini

ils finiront

Futur passé.

j'aurai fini
tu auras fini
il aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils auront fini

CONDITIONNEL.

Présent.

je finirais
tu finirais
il finirait
nous finirions
vous finiriez
ils finiraient

Prétérit.

j'aurais fini
tu aurais fini
il aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils auraient fini

ἢ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse fini
tu eusses fini
il eût fini
nous eussions
vous eussiez fini
ils eussent fini

IMPÉRATIF.

finis
finissons
finissez

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je finisse
que iu finisses
qu'il finisse
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

Imparfait.

que je finisse
que tu finisses
qu'il finit
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

Prétérit.

que j'aie fini
que tu aies fini
qu'il ait fini
que nous ayons fini
que vous ayez fini
qu'ils aient fini

Plus-que-parfait

que j'eusse fini
que tu eusses fini
qu'il eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu'ils eussent fini

INFINITIF.

Présent.

finir

Prétérit.

avoir fini

PARTICIPE.	Participe passif.
Présent.	fini, finie
finissant	Prétérit.
	ayant fini

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς δευτέρας
Συζυγίας.*

ά. Τὸ haïr (μισῶ) ἀποβάλλει τὸ διαιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ δίφθογγον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· je hais, tu hais, il hait· Προστ. hais. Ἐπὶ παντὸς δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶναι διαλελυμένη.

β'. Τὸ bénir ἔχει διττὴν παθητικὴν μετοχὴν, béni ὅταν σημαίη ἀπλῶς τὸ εὐλογῶ· un peuple béni de Dieu, λαὸς ἠυλογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ bénit, ὅταν σημαίη πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ἱερέως· ὡς du pain bénit, ἄρτος ἡγιασμένος· de l'eau bénite, ὕδωρ ἡγιασμένον (ἡγιασμός).

γ'. Ὁμοίως τὸ fleurir (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν florissant καὶ εἰς τὸν Παρατατικὸν τῆς Ὀριστικῆς je florissais ὅταν ἐκλαμβάνηται μεταφορικῶς, ἦτοι σημαίη τὸ ἀκμάζω· l'empire des Assyriens florissait à cette époque· ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἠκμάζε κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Τῶν εἰς οἶρ Ἀηγόντων. Recevoir (δέχεσθαι).

INDICATIF.	Imparfait.
Présent.	
je reçois	je recevais
tu reçois	tu recevais
il reçoit	il recevait
nous recevons	nous recevions
vous recevez	vous receviez
ils reçoivent	ils recevaient

Prétérit défini.	vous recevrez
je reçus	ils recevront
tu reçus	Futur passé.
il reçut	j'aurai reçu
nous reçûmes	tu auras reçu
vous reçûtes	il aura reçu
ils reçurent	nous aurons reçu
Prétérit indéfini.	vous aurez reçu
j'ai reçu	ils auront reçu
tu as reçu	CONDITIONNEL.
il a reçu	Présent.
nous avons reçu	je recevrais
vous avez reçu	tu recevrais
ils ont reçu	il recevrait
Prétérit antérieur.	nous recevriions
j'eus reçu	vous recevriez
tu eus reçu	ils recevraient
il eut reçu	Prétérit.
nous eûmes reçu	j'aurais reçu
vous eûtes reçu	tu aurais reçu
ils eurent reçu	il aurait reçu
Plus-que-parfait.	nous aurions reçu
j'avais reçu	vous auriez reçu
tu avais reçu	ils auraient reçu
il avait reçu	ό αὐτός καὶ ἄλλως.
nous avions reçu	j'eusse reçu
vous aviez reçu	tu eusses reçu
ils avaient reçu	il eût reçu
Futur.	nous eussions reçu
je recevrai	vous eussiez reçu
tu recevras	ils eussent reçu
il recevra	IMPÉRATIF.
nous recevrons	reçois
	recevons
	recevez

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je reçoive
 que tu reçoives
 qu'il reçoive
 que nous recevions
 que vous receviez
 qu'ils reçoivent

Imparfait.

que je reçusse
 que tu reçusses
 qu'il reçût
 que nous reçussions
 que vous reçussiez
 qu'ils reçussent

Prétérit.

que j'aie reçu
 que tu aies reçu
 qu'il ait reçu
 que nous ayons reçu
 que vous ayez reçu
 qu'ils aient reçu

Plus-que-parfait.

que j'eusse reçu
 que tu eusses reçu
 qu'il eût reçu
 que nous eussions reçu
 que vous eussiez reçu
 qu'ils eussent reçu

INFINITIF.

Présent.

recevoir

Prétérit.

avoir reçu

PARTICIPE.

Présent.

recevant

Participe passif

reçu, ue

Prétérit.

ayant reçu

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς τρίτης
 Συζυγίας.*

α. Μόνα ὁμοιὰ τῆς τρίτης συζυγίας καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον σχηματιστέα εἶναι τὰ εἰς recevoir, percevoir, apercevoir, decevoir, concevoir, devoir. Τὰ λοιπὰ ὅλα εἰς oir εἶναι ἀνώμαλα.

β'. Τὸ ῥῆμα devoir (ὀφείλω) περισπᾶται εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν dû.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Tōr εις τε ληρόντων. Rendre (*ἀποδίδειν*).

INDICATIF.

Présent.

je rends

tu rends

il rend

nous rendons

vous rendez

ils rendent

Imparfait.

je rendais

tu rendais

il rendait

nous rendions

vous rendiez

ils rendaient

Prétérit défini.

je rendis

tu rendis

il rendit

nous rendîmes

vous rendîtes

ils rendirent

Prétérit indéfini.

j'ai rendu

tu as rendu

il a rendu

nous avons rendu

vous avez rendu

ils ont rendu

Prétérit antérieur.

j'eus rendu

tu eus rendu

il eut rendu

nous eûmes rendu

vous eûtes rendu

ils eurent rendu

Plus-que-parfait.

j'avais rendu

tu avais rendu

il avait rendu

nous avions rendu

vous aviez rendu

ils avaient rendu

Futur.

je rendrai

tu rendras

il rendra

nous rendrons

vous rendrez

ils rendront

Futur passé.

j'aurai rendu

tu auras rendu

il aura rendu

nous aurons rendu

vous aurez rendu

ils auront rendu

CONDITIONNEL.

Présent.

je rendrais

tu rendrais

il rendrait

nous rendrions

vous rendriez

ils rendraient

Prétérít.	que nous rendissions
j'aurais rendu	que vous rendissiez
tu aurais rendu	qu'ils rendissent
il aurait rendu	Prétérít.
nous aurions rendu	que j'aie rendu
vous auriez rendu	que tu aies rendu
ils auraient rendu	qu'il ait rendu
<i>ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.</i>	que nous ayons rendu
j'eusse rendu	que vous ayez rendu
tu eusses rendu	qu'ils aient rendu
il eût rendu	Plus-que-parfait.
nous eussions rendu	que j'eusse rendu
vous eussiez rendu	que tu eusses rendu
ils eussent rendu	qu'il eût rendu
IMPÉRATIF.	que nous eussions rendu
rends	que vous eussiez rendu
rendons	qu'ils eussent rendu
rendez	INFINITIF.
SUBJONCTIF.	Présent.
Présent $\frac{1}{2}$ Futur.	rendre
que je rende	Prétérít.
que tu rendes	avoir rendu
qu'il rende	PARTICIPE.
que nous rendions	Présent.
que vous rendiez	rendant
qu'ils rendent	Participe passif.
Imparfait.	rendu, ue
que je rendisse	Prétérít.
que tu rendisses	ayant rendu
qu'il rendit	

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ Μετοχὴ διακρίεται εἰς ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν, ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστῶτα *aimant*, ἀγαπῶν, *finissant*, τελειῶν καὶ ἀόριστον, *ayant aimé*, ἀγαπήσας, *ayant fini*, τελειώσας κτλ. Εἶναι δὲ ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἄκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μήτε θηλυκὸν γένος μήτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν οἶον, *un homme lisant*, ἀνὴρ ἀναγινώσκων· *une femme lisant*, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· *des hommes lisant*, ἄνδρες ἀναγινώσκοντες· *des femmes lisant*, γυναῖκες ἀναγινώσκουσαι.

Ἡ δὲ παθητικὴ εἶναι κλιτὴ· *aimé*, ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, *aimée*, ἡγαπημένη· *fini*, *finie* κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἄγνωσθ διὰ τί οἱ πολλοὶ τῶν νεωτέρων γραμματικῶν δὲν κάμνουσι διάκρισιν τοῦ οὐσιωδῶς παθητικοῦ τύπου *aimé*, *écrit*, κτλ. ἀλλ' ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν τοῦ *prétérit* περιλαμβάνουσι τὸ *aimé* καὶ τὸ *ayant aimé*, τὸ *écrit* καὶ τὸ *ayant écrit*. Ὁ *Napoléon Landais*, μετὰ τινῶν ἄλλων, ἀποκαλεῖ ἐν παρίδοις τοῦ *aimé* *participe passé ou passif*, ἀλλ' εἰς τοὺς τύπους τῶν συζυγιῶν ἀκολουθεῖ καὶ οὗτος τοὺς πολλοὺς. Ἡμεῖς ἐπόμενοι κατὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους γραμματικούς καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν οἷτι· Ἕλληνας διδάσκουμεν, καλοῦμεν παντοῦ τὸ *aimé*, *écrit*, κτλ. παθητικὴν μετοχὴν, καὶ εἰκότως· διότι ὡς τὸ *aimant* παράγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ *amans*, ἀγαπῶν, τὸ *écrivant* ἐκ τοῦ *scribens*, γράφων, οὕτω τὸ *aimé* γίνεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ *amatus* ἡγαπημένος, τὸ *écrit* ἐκ τοῦ *scriptus*, γεγραμμένος, κτλ. Ἐπειτα ἂν τὸ *aimé* δὲν ἦτο παθητικῆς διαθέσεως, πῶς ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ *être* ἔθελε παραχθῆ ὁ παθητικὸς τύπος τῶν γαλλικῶν ῥημάτων, *je suis aimé*, ἀγαπῶμαι, εἰμὶ ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, *je suis écrit*, γράφομαι, κτλ. Ἴσως τοὺς γραμματικούς ταραττεῖ ἡ σύμβασις τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου *j'ai écrit*, γέγραφα, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ὅμοιον τοῦ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς, ἔχω γεγραμμένον, κτλ. Μόνον εἰς τὰ οὐδέτερα ῥήματα ὁ χρόνος οὗτος ἀποβάλλει ἐξ ἀνάγκης τὴν παθητικὴν διάθεσιν, καὶ ἀποβαίνει ἀπλῶς παρφορημένος, οἶον *tombant*, πίπτων, *tombé*, πεπτωκώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ Παθητικοῦ Ῥήματος.

Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ῥημάτων· ἀναπληροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος *être*

καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἧτις εἶναι ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικὸς χρόνος, οἷον je suis aimé, εἰμι ἀγαπώμενος = ἀγαπῶμαι· j'étais aimé, ἠγαπώμην· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα.

INDICATIF.

Présent.

je suis aimé
tu es aimé
il est aimé
nous sommes aimés
vous êtes aimés
ils sont aimés

Imparfait.

j'étais aimé
tu étais aimé
il était aimé
nous étions aimés
vous étiez aimés
ils étaient aimés

Prétérit défini.

je fus aimé
tu fus aimé
il fut aimé
nous fûmes aimés
vous fûtes aimés
ils furent aimés

Prétérit indéfini.

j'ai été aimé
tu as été aimé
il a été aimé
nous avons été aimés
vous avez été aimés
ils ont été aimés

Prétérit antérieur.

j'eus été aimé
tu eus été aimé
il eut été aimé
nous eûmes été aimés
vous eûtes été aimés
ils eurent été aimés

Plus-que-parfait.

j'avais été aimé
tu avais été aimé
il avait été aimé
nous avions été aimés
vous aviez été aimés
ils avaient été aimés

Futur.

je serai aimé
tu seras aimé
il sera aimé
nous serons aimés
vous serez aimés
ils seront aimés

Futur passé.

j'aurai été aimé
tu auras été aimé
il aura été aimé
nous aurons été aimés
vous aurez été aimés
ils auront été aimés

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais aimé
tu serais aimé
il serait aimé
nous serions aimés
vous seriez aimés
ils seraient aimés

Prétérit.

j'aurais été aimé
tu aurais été aimé
il aurait été aimé
nous aurions été aimés
vous auriez été aimés
ils auraient été aimés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse été aimé
tu eusses été aimé
il eût été aimé
nous eussions été aimés
vous eussiez été aimés
ils eussent été aimés

IMPERATIF.

sois aimé
soyons aimés
soyez aimés

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je sois aimé
que tu sois aimé
qu'il soit aimé
que nous soyons aimés

que vous soyez aimés
qu'ils soient aimés

Imparfait.

que je fusse aimé
que tu fusses aimé
qu'il fût aimé
que nous fussions aimés
que vous fussiez aimés
qu'ils fussent aimés

Prétérit.

que j'aie été aimé
que tu aies été aimé
qu'il ait été aimé
que nous ayons été aimés
que vous ayez été aimés
qu'ils aient été aimés

Plus-que-parfait.

que j'eusse été aimé
que tu eusses été aimé
qu'il eût été aimé
que nous eussions été aimés
que vous eussiez été aimés
qu'ils eussent été aimés

INFINITIF.

Présent.

être aimé

Prétérit.

avoir été aimé

PARTICIPE.

Présent.

étant aimé

Prétérit.

ayant été aimé

Ὁ σύνθετος παθητικὸς ἐνεστώς τῶν Γάλλων ἀντιστοιχεῖ πολ-
λάκις οὐχὶ εἰς τὸν παθ. ἐνεστώτα τῆς ἑλληνικῆς, ἀλλ' εἰς τὸν
παθ. παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἰδίως ὁσάκις τὸ πα-
θητικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου·
οἷον *le livre est écrit* σημαίνει ἑλληνιστὶ τὸ βιβλίον γέγρα-
πται, εἶναι γεγραμμένον. Ὅσάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν
αἶτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθ. ἐνεστώτα τῆς ἑλληνικῆς,
καὶ ὡς ἐνεστώς μεταφράζεται, οἷον *le livre est écrit par
mon frère*, τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

Ἐκ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἄλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς
συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ *avoir*, ὡς τὸ *paraître*,
marcher· ὅθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν
τοῦ τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων, ὅν εἶδομεν ἤδη· ἄλλα δὲ βοη-
θοῦνται ὑπὸ τοῦ *être* ὡς τὸ *aller*, *arriver*, *choir*, *décé-
der*, *devenir*, *naître*, *tomber*, *venir*, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ
σύνθετα, *devenir*, *intervenir*, *parvenir*, *revenir*, κτλ.
Λογίζονται δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ὅλα τὰ μὴ μετ' αἰ-
τιατικῆς συντασσόμενα ῥήματα· ὥστε οὐδέτερον εἶναι καὶ τὸ
nuire, βλάπτω, ὅτι ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ *jouir*, ἀπο-
λαύω, ὅτι συντάσσεται μὲ γενικὴν, κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ TOMBER (ΠΗΠΤΕΙΝ).

INDICATIF.

Présent.

je tombe
tu tombes
il tombe
nous tombons
vous tombez
ils tombent

Imparfait.

je tombais
tu tombais
il tombait
nous tombions
vous tombiez
ils tombaient

Prétérit défini.

je tombai

tu tombas

il tomba

nous tombâmes

vous tombâtes

ils tombèrent

Prétérit indéfini.

je suis tombé

tu es tombé

il est tombé

nous sommes tombés

vous êtes tombés

ils sont tombés

Prétérit antérieur.

je fus tombé

tu fus tombé

il fut tombé

nous fûmes tombés

vous fûtes tombés

ils furent tombés

Plus-que-parfait.

j'étais tombé

tu étais tombé

il était tombé

nous étions tombés

vous étiez tombés

ils étaient tombés

Futur.

je tomberai

tu tomberas

il tombera

nous tomberons

vous tomberez

ils tomberont

Futur passé.

je serai tombé

tu seras tombé

il sera tombé

nous serons tombés

vous serez tombés

ils seront tombés

CONDITIONNEL.

Présent.

je tomberais

tu tomberais

il tomberait

nous tomberions

vous tomberiez

ils tomberaient

Prétérit.

je serais tombé

tu serais tombé

il serait tombé

nous serions tombés

vous seriez tombés

ils seraient tombés

ó αὐτός καὶ ἄλλως.

je fusse tombé

tu fusses tombé

il fût tombé

nous fussions tombés

vous fussiez tombés

ils fussent tombés

IMPÉRATIF.

tombe
tombons
tombez

qu'il soit tombé
que nous soyons tombés
que vous soyez tombés
qu'ils soient tombés

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je tombe
que tu tombes
qu'il tombe
que nous tombions
que vous tombiez
qu'ils tombent

Plus-que-parfait.
que je fusse tombé
que tu fusses tombé
qu'il fût tombé
que nous fussions tombés
que vous fussiez tombés
qu'ils fussent tombés

Imparfait.

que je tombasse
que tu tombasses
qu'il tombât
que nous tombassions
que vous tombassiez
qu'ils tombassent

INFINITIF.

Présent.

tomber

Prétérit.

être tombé

PARTICIPE.

Présent.

tombant

Prétérit.

tombé, ée

étant tombé.

Prétérit.
que je sois tombé
que tu sois tombé

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῶν Ἀυτοπαθῶν Ῥημάτων.

Τὰ μέσα ἢ αὐτοπαθῆ ῥήματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν Γάλλων *verbes réfléchis*, *ἀντανακλώμενα*, ἢ *verbes pronominiaux*, *ἀντωνυμικά*: τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ἣτις παριστᾷ τὴν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσιν ὡς δι' ἀντανακλάσεως ἐπὶ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον· ἀντωνυμικά δὲ λέγονται διὰ τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ των, ὅστις γίνεται τῇ βοήθειᾳ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Οἷον, τὸ νίπτομαι πῶς ἀναλύεται; νίπτω ἐμαυτόν· τοῦτ' αὐτὸ λοιπὸν ποιοῦσιν οἱ Γάλλοι

λοι λέγοντες je me lave, tu te laves, il se lave κτλ. ως φαίνεται εις τὸν ἐξῆς τύπον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΠΑΘΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

SE LAVER (ΝΙΠΤΕΣΘΑΙ).

INDICATIF.

Prétérít antérieur.

Présent.

je me lave
tu te laves
il se lave
nous nous lavons
vous vous lavez
ils se lavent

je me fus lavé
tu te fus lavé
il se fut lavé
nous nous fûmes lavés
vous vous fûtes lavés
ils se furent lavés

Imparfait.

Plus-que-parfait.

je me lavais
tu te lavais
il se lavait
nous nous lavions
vous vous laviez
ils se lavaient

je m'étais lavé
tu t'étais lavé
il s'était lavé
nous nous étions lavés
vous vous étiez lavés
ils s'étaient lavés

Prétérít défini.

Futur.

je me lavai
tu te lavas
il se lava
nous nous lavâmes
vous vous lavâtes
ils se lavèrent

je me laverai
tu te laveras
il se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils se laveront

Prétérít indéfini.

Futur passé.

je me suis lavé
tu t'es lavé
il s'est lavé
nous nous sommes lavés
vous vous êtes lavés
ils se sont lavés

je me serai lavé
tu te seras lavé
il se sera lavé
nous nous serons lavés
vous vous serez lavés
ils se seront lavés

CONDITIONNEL.

Présent.

je me laverais
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez
ils se laveraient

Prétérít.

je me serais lavé
tu te serais lavé
il se serait lavé
nous nous serions lavés
vous vous seriez lavés
ils se seraient lavés

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

je me fusse lavé
tu te fusses lavé
il se fût lavé
nous nous fussions lavés
vous vous fussiez lavés
ils se fussent lavés

IMPÉRATIF.

lave-toi
lavons-nous
lavez-vous

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je me lave
que tu te laves
qu'il se lave
que nous nous lavions

que vous vous laviez
qu'ils se lavent

Imparfait.

que je me lavasse
que tu te lavasses
qu'il se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

Prétérít.

que je me sois lavé
que tu te sois lavé
qu'il se soit lavé
que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez lavés
qu'ils se soient lavés

Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé
que tu te fusses lavé
qu'il se fût lavé
que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez lavés
qu'ils se fussent lavés

INFINITIF.

Présent.

se laver

Prétérít.

s'être lavé

PARTICIPE.

Présent.

se lavant

Prétérít.

s'étant lavé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ἀυτοπαθῶν Ῥημάτων.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ être.

Αἱ ἀντωνυμίαι me, le, se, nous, vous, se, ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ ῥήματος, ἥτοι αἰτιατικά, ἄλλοτε δὲ ἔμμεσα, ἥτοι δοτικά· οἷον εἰς τὸ ῥῆμα je me lave, νίπτομαι, ἡ ἀντωνυμία me εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ῥήματος· ἀλλ' εἰς τὸ je me lave le visage, νίπτομαι τὸ πρόσωπον, ἢ ἐκ τρίτου εἶναι τὸ visage, τὸ δὲ me εἶναι ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς à moi. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρησιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

Τὰ ἀντωνυμικὰ ῥήματα σημαίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἷον, se battre, μάχομαι· ἄλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντὶ ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, le vin se fait avec du raisin, ὁ οἶνος γίνεται ἐκ σταφυλῆς.

Πῶς δὲ ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα διάμεσα, οἷον, τὸ οἰκοδομοῦμαι οἶκον; διὰ τοῦ ῥήματος faire καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου· je fais bâtir une maison· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, je me fais faire un habit, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ἀπρόσωπων Ῥημάτων.

Τὰ ἀπρόσωπα (impersonnels) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ῥήματα (unipersonnels) ἔχουσιν ὡς παρ' ἡμῶν μόνον τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον· οἷον, Présent, il tonne, βροντᾷ. Imparfait, il tonnait. Prétérit défini, il tonna. Prétérit indéfini, il a tonné, κτλ.

Πολλάκις δὲ καὶ προσωπικὰ ῥήματα λαμβάνονται ὡς ἀπρόσωπα, οἷον, il arrive συμβαίνει. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ῥημάτων λέγομεν τὰ δέοντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

Τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τίθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἔπειτα τὸ ῥῆμα, ἔπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἄλλ' ὅταν ἡ πρότασις ᾖ εἰρωτηματικὴ, καὶ εἰς ὀλίγας ἄλλας περιπτώσεις ὀριζομένας ἐν τῷ Συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἔπεται τῷ ῥήματι· ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

INDICATIF.

Présent.

aimé-je?

aimes-tu?

aime-t-il?

aimons-nous?

aimez-vous?

aiment-ils?

Imparfait.

aimais-je?

aimais-tu?

aimait-il?

aimions-nous?

aimiez-vous?

aimaient-ils?

Prétérit défini.

aimai-je?

aimas-tu?

aima-t-il?

aimâmes-nous?

aimâtes-vous?

aimèrent-ils?

Prétérit indéfini.

ai-je aimé?

as-tu aimé?

a-t-il aimé?

avons-nous aimé?

avez-vous aimé?

ont-ils aimé?

Prétérit antérieur.

eus-je aimé?

eus-tu aimé?

eut-il aimé?

eûmes-nous aimé?

eûtes-vous aimé?

eurent-ils aimé?

Plus-que-parfait.

avais-je aimé?

avais-tu aimé?

avait-il aimé?

avions-nous aimé?

aviez-vous aimé?

avaient-ils aimé?

Futur.	
aimerai-je?	aimerait-il?
aimeras-tu?	aimerions-nous?
aimera-t-il?	aimeriez-vous?
aimerons-nous?	aimeraient-ils?
aimerez-vous?	Prétérít.
aimeront-ils?	aurais-je aimé?
	aurais-tu aimé?
Futur passé.	aurait-il aimé?
aurai-je aimé?	aurions-nous aimé?
auras-tu aimé?	auriez-vous aimé?
aura-t-il aimé?	auraient-ils aimé?
aurons-nous aimé?	ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.
aurez-vous aimé?	eussé-je aimé?
auront-ils aimé?	eusses-tu aimé?
	eût-il aimé?
CONDITIONNEL.	eussions-nous aimé?
Présent.	eussiez-vous aimé?
aimerais-je?	eussent-ils aimé?
aimerais-tu?	

Ἐνθα παρατηροῦμεν ἅ. ὅτι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ἑ κλειστὸν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je· aimé-je? Ἑ. ὅτι μεταξὺ τῶν εἰς φωνῆεν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ἢ on, παρεντίθεται τὸ στοιχεῖον ἰ ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας· aima-t-il? aimera-t-elle? aimera-t-on? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ἡ ἀντωνυμία τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς· ai-je aimé? as-tu aimé? κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ὅταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον ᾖναι μονοσύλλαβον, μεταχειρίζονται τὴν ἐξῆς περίφρασιν est-ce que je prends? est-ce que je mens? ἀντὶ τοῦ prends-je? mens-je? ἕπερ ἤθελ' εἶσθαι ἄχαρι καὶ κακόφωνον. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξῆς ῥήματα, ἅτινα καὶ τοι μονοσύλλαβα δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν· fais-je? dis-je? dois-je? ai-je? vois-je? vais-je? οἷον, que dis-je? τί λέγω;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ῥημάτων.

Πρωτότυποι χρόνοι (temps primitifs) εἶναι ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ἀπαρεμφάτου, ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχή, ἡ παθητικὴ Μετοχή, ὁ Ἐνεστὼς καὶ Ἄοριστος (prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ (temps dérivés) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως *ant* εἰς *ais*: *aimant, j'aimais*: *finissant, je finissais*: *recevant, je recevais*: *rendant, je rendais*.

Ὁ Μέλλον τῆς Ὀριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσθέσει [τῆς καταλήξεως *ai*, *aimer, j'aimerai*: *finir, je finirai*: εἰς δὲ τὴν τρίτην τροπῇ τῆς καταλήξεως *oir* εἰς *rai*, *recevoir, je recevrai*: εἰς δὲ τὴν τετάρτην μεταβολῇ τοῦ ληκτικοῦ *e* εἰς τὴν δίφθογγον *ai*, *rendre, je rendrai*.

Ἐκ τοῦ Μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ὑποθετικῆς προσθέσει τοῦ *s*, *j'aimerais, j'aimerais*. Ἐχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις, *ais, ais, ait, ions, iez, aient*.

Ἡ Προστακτικὴ ἥτις ἔχει μόνον δεύτερον ἐνικὸν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Ὀριστικῆς: *j'aime, aime, je finis, finis* κτλ.

Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ὑποτακτικῆς ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τοῦ *ant* εἰς *e*, *aimant, que j'aime*: *finissant, que je finisse*: *rendant que je rende*: εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῇ τοῦ *evant* τῆς Μετοχῆς εἰς *oive*: *recevant, que je recoive*: *devant, que je doive*.

Τέλος ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὑποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Ἄορίστου (Prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ai* εἰς *asse*, *j'aimai, que j'aimasse*: ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμ-

θάνων se, je finis, que je finisse· je reçus, que je reçusse· je rendis, que je rendisse.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ὡς ἔφημεν ἤδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων avoir καὶ être.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἀχρηστού πρωτοτύπου χρόνου ἄχρηστοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι καὶ οἱ παράγωγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ Ἀνωμάλων Ῥημάτων.

Τῶν μὲν ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλεόν εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος κατὰ τοὺς διαφόρους χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὁμολά καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γαλλικῶν ῥημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶναι μᾶλλον τυπική· ἡ ρίζα, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, μένει ἢ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοσαύτη εἶναι ἢ τῶν καταλήξεων ἰδιοτροπία, ὥστε ἕκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰδίαν συζυγίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΩΤΗ.

Aller. (Ἐπάγω). Ὅριστ. Ἐνεστ. Je vais, tu vas, il va. Nous allons, vous allez, ils vont. Παρατ. J'allais. Ἄορ. J'allai. Παρακ. Je suis allé. Μέλλ. J'irai. Ἐποθετ. J'irais. Προστακτ. Va. Allons, allez. Ἐποτακτ. Ἐν. Que j'aïlle, que tu aïlles, qu'il aïlle. Que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Παρατ. Que j'allasse. Ἀπαρέμφ. Aller. Μετοχ. Allant. Allé.

Τὸ δὲ s'en aller (ἀπέρχομαι) σχηματίζεται οὕτως. Ὅριστικὴ Ἐνεστ. je m'en vais, tu t'en vas, il s'en va. Nous nous en allons, vous vous

en allez, ils s'en vont. Παρακείμ. je m'en suis allé. Προστακτ. Va-t-en. Allons-nous-en, allez-vous-en. (Τὸ δεῦτερον τῆς Προστακτικῆς ἐπὶ περιφρονητικῆς ἀποπομπῆς, ἔρρε!).

Envoyer. (Στέλλω). Ὅμαλὸν καθ' ὅλα τ' ἄλλα πλὴν τοῦ μέλλοντος j'enverrai, καὶ τῆς Ὑποθετικῆς, j'enverrais.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Acquérir. (Ἀποκτῶ). Ὅριστ. Ἐν. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert. Nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. Παρατ. J'acquérais. Ἀόρ. J'acquis. Παρακ. J'ai acquis. Μέλλ. J'acquerrai. Ὑποθ. J'acquerrais. Προστακτ. Acquiers. Acquérons, acquérez. Ὑποτ. Ἐν. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière. Que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent. Παρατ. Que j'acquisse. Ἀπαρέμφ. Acquérir. Μετοχ. Acquérant. Acquis.

Ὅτω σχηματίζεται καὶ τὸ conquérir (κατακτῶ) εἰς τοὺς εὐχρηστούς αὐτοῦ χρόνους, αἵτινες εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, αἱ δύο μετοχαί, ὁ ἀόριστος τῆς ὀριστικῆς καὶ εἰ σύνθετοι χρόνοι. Οἱ λοιποὶ ἀναπληροῦνται διὰ τοῦ faire la conquête.

Bouillir. (Ζέω, βράζω, οὐδέτερον). Ὅριστ. Ἐν. Je bous, tu bous, il bout. Nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. Παρατ. Je bouillais. Ἀόρ. Je bouillis. Παρακ. J'ai bouilli. Μέλλ. Je bouillirai. Ὑποθ. Je bouillirais. Προστακτ. Bous. Bouillons, bouillez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je bouille. Παρατ. Que je bouillisse. Ἀπαρέμφ. Bouillir. Μετοχ. Bouillant, Bouilli.

Courir. (Τρέχω). Ὅριστ. Ἐν. Je cours, tu cours, il court. Nous courons, vous courez, ils courent. Παρατ. Je courais, Ἀόρ. Je courus. Παρακ. J'ai couru. Μέλλ. Je courrai. Ὑποθ. Je courrais. Προστ. Cours. Courons, courez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je coure. Παρατ.

Que je courusse. Ἀπαρέμφ. Courir. Μετοχ. Courant. Couru.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα parcourir (διατρέχω) secourir (συντρέχω, βοηθῶ) κτλ.

Couvrir. (Καλύπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je couvre, tu couvres, il couvre. Nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. Παρατ. Je couvrais, Ἄορ. Je couvris. Παρακ. J'ai couvert. Μέλλ. Je couvrirai. Ὑποθ. Je couvrirais. Προστακτ. Couvre. Couvrons, couvrez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je couvre. Παρατ. Que je couvrisse. Ἀπαρ. Couvrir. Μετοχ. Couvrant. Couvert.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα decouvrir (ἀνακαλύπτω) recouvrir (περικαλύπτω). Τὸ δὲ recouvrer εἶναι ἐμαλὸν τῆς πρώτης Συζ. καὶ σημαίνει ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ· il a recouvert la santé, ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ couvrir σχηματίζονται καὶ τὰ ῥήματα ouvrir, souffrir, offrir.

Cueillir. (Δρέπω ἢ συλλέγω). Ὅριστ. Ἐν. Je cueille. Παρατ. Je cueillais. Ἄορ. Je cueillis. Παρακ. J'ai cueilli. Μέλλ. Je cueillerai. Ὑποθ. Je cueillerais. Προστ. Cueille. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je cueille. Παρατ. que je cueillisse. Ἀπαρέμφ. Cueillir. Μετοχ. Cueillant. Cueilli.

Dormir. (Κοιμῶμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je dors, tu dors, il dort. Nous dormons, vous dormez, ils dorment. Παρατ. Je dormais. Ἄορ. Je dormis. Παρακ. J'ai dormi. Μέλλ. Je dormirai. Ὑποθ. Je dormirais. Προστακτ. Dors. Dormons, dormez. Ὑποτακτ. Ἐνεστ. que je dorme. Παρατ. Que je dormisse. Ἀπαρέμφ. Dormir. Μετοχὰὶ Dormant. Dormi.

Οὕτω καὶ τὸ s'endormir, (ἀποκοιμῶμαι, καταφέρομαι εἰς ὕπνον).

Τὰ ῥήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, servir, se repentir ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

Faillir. (Σφάλλω). Ὅριστ. Ἐν. Je faux, tu faux, il faut. Nous faillons, vous faillez, ils faillent. Παρατ. Je faillais. Ἄορ. Je faillis. Παρακ. J'ai failli. Μέλλων Je faillirai. Ὑποθ. Je faillirais. Ὑποτ. Ἐν. Que je

faillie. Παρατ. Que je faillisse. Ἀπαρέμφ. Faillir. Μετοχὴ Faillant. Failli.

Ἐὔχρηστον κυρίως κατ' ἀπαρέμφατον, τὸν ἀρίστον τῆς Ὄριστικῆς καὶ τοὺς συνθέτους χρόνους.

F u i r. (Φεύγω). Ὅριστ. Ἐν. Je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuyons, vous fuyez, ils fuient. Παρατ. Je fuyais, tu fuyais, il fuyait. Nous fuyions, vous fuyiez, ils fuyaient. Ἀόρ. Je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuîmes, vous fûtes, ils fuirent. Παρακ. J'ai fui. Μέλλ. Je fuirai. Ὑποθ. Je fuirais. Προστακτ. Fuis. Fuyons, fuyez. Ὑποτακτ. Ἐνεσ. Que je fuie, que tu fuies, qu'il fuie. Que nous fuyions, que vous fuyiez, qu'ils fuient. Παρατακτ. Que je fusse, que tu fusses, qu'il fût κτλ. Ἀπαρέμφ. Fuir. Μετοχ. Fuyant. Fui.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ s'enfuir (τρέπομαι εἰς φυγὴν).

G e s i r. (Κεῖμαι). Ῥῆμα ἑλλειπτικὸν εὔχρηστον εἰς μόνους τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα· τὸ τρίτον ἐνικὸν καὶ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον πληθυντ. τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὄριστικῆς, Il gît. Nous gisons, ils gisent, τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ παρατατατικοῦ, il gisait, καὶ τὴν Μετοχὴν gisant.

M e n t i r. (Ψεύδομαι). Ὅριστ. Ἐν. Je mens, tu mens, il ment. Nous mentons, vous mentez, ils mentent. Παρατ. Je mentais. Ἀόρ. Je mentis. Παρακ. J'ai menti. Μέλλ. Je mentirai. Ὑποθ. Je mentirais. Προστ. Mens. Mentons, mentez. Ὑποτ. Ἐνεσ. Que je mente, que tu mentes, qu'il mente. Que nous mention, que vous mentiez, qu'ils mentent. Παρατ. Que je mentisse. Ἀπαρέμφ. Mentir. Μετοχὴ Mentant. Menti.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ démentir (διαψεύδω τινὰ, ἐλέγχω ψευδόμενον).

M o u r i r. (Θνήσκω). Ὅριστ. Ἐν. Je meurs, tu meurs, il meurt. Nous mourons, vous mourez, ils meurent. Παρατ. Je mourais. Ἀόριστ. Je mourus. Παρακ. Je suis mort. Μέλλων Je mourrai. Ὑποθ. Je mourrais. Προστ.

Meurs. Mourons, mourez. Ὑποτακτ. Ἐνεστ. Que je meure, que tu meures, qu'il meure. Que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent. Παρατ. Que je mourusse. Ἀπαρ. Mourir. Μετ. Mourant. Mort.

Offrir. (Προσφέρω) Ὅριστ. Ἐν. J'offre. Παρατ. J'offrais. Ἀόρ. J'offris. Παρακ. J'ai offert. Μέλλων J'offrirai. Ὑποθ. J'offrirais. Προστ. Offre. Ὑποθ. Ἐν. Que j'offre. Παρατ. Que j'offrisse. Ἀπαρέμ. Offrir. Μετοχ. Offrant. Offert.

Ouvrir. (Ἀνοίγω). Ὅριστ. Ἐν. J'ouvre. Παρατ. J'ouvrais. Ἀόρ. J'ouvris. Παρακ. J'ai ouvert. Μέλλ. J'ouvrirai. Ὑποθ. J'ouvrirais. Προστ. Ouvre. Ὑποθ. Ἐν. Que j'ouvre. Παρατ. Que j'ouvrisse. Ἀπαρέμ. Ouvrir. Μετ. Ouvrant. Ouvert.

Partir. (Ἀναχωρῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je pars, tu pars, il part. Nous partons, vous partez, ils partent. Παρατ. Je parlais. Ἀόρ. Je partis. Παρακ. Je suis parti. Μέλλ. Je partirai. Ὑποθ. Je partirais. Προστακτ. Pars. Partons, partez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je parte. Παρατ. Que je partisse. Ἀπαρέμ. Partir. Μετοχ. Partant. Parti.

Ὁὗτω σχηματίζεται καὶ τὸ repartir (ἀναχωρῶ πάλιν, ἢ ἀπεκρίνομαι). Τὸ δὲ repartir (διανέμω) ἔχει ἄλλην ἀρχὴν καὶ σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ finir.

Sentir. (Αἰσθάνομαι). Ὅριστ. Ἐν. Je sens, tu sens, il sent. Nous sentons, vous sentez, ils sentent. Παρατ. Je sentais. Ἀόρ. Je sentis. Παρακ. J'ai senti. Μέλλ. Je sentirai. Ὑποθ. Je sentirais. Προστακτ. Sens. Sentons, sentez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je sente. Παρατ. Que je sentisse. Ἀπαρέμ. Sentir. Μετοχ. Sentant. Senti.

Ὁὗτω καὶ τὸ consentir (συγκατατίθεμαι) κτλ.

Sortir. (Ἐξέρχομαι). Ὅριστ. Ἐν. Je sors, tu sors, il sort. Nous sortons, vous sortez, ils sortent. Παρατ. Je sortais. Ἀόρ. Je sortis. Παρακ. Je suis sorti. Μέλλ. Je sortirai. Ὑποθ. Je sortirais. Προστακτ. Sors. Sor-

tons, sortez. Ὑποτ. Ἐν. Que je sorte. Παρατ. Que je sortisse. Ἀπαρ. Sortir. Μετ. Sortant. Sorti.

Οὕτω καὶ τὸ ressortir (ἐξέρχομαι πάλιν, ἢ προφαίνομαι), τὸ δὲ δικαίωκνν ressortir (ἀπάγεσθαι εἰς τὸ δεῖνα δικαστήριον) σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ finir.

Souffrir. (Ὑποφέρω). Ὅριστ. Ἐν. Je souffre. Παρατ. Je souffrais. Ἀόρ. Je souffris. Παρακ. J'ai souffert. Μέλλ. Je souffrirai. Ὑποθ. Je souffrirais. Προστακτ. Souffre. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je souffre. Παρατ. Que je souffrisse. Ἀπαρέμφ. Souffrir. Μετ. Souffrant. Souffert.

T e n i r. (Κρατῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je tiens, tu tiens, il tient. Nous tenons, vous tenez, ils tiennent. Παρατ. Je tenais. Ἀόρ. Je tins, tu tins, il tint. Nous tîmes, vous tîntes, ils tinrent. Παρακ. J'ai tenu. Μέλλ. je tiendrai. Ὑποθ. Je tiendrais. Προστακτ. Tiens. Tenons, tenez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne. Que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. Παρατ. Que je tinsse, que tu tinsse, qu'il tînt. Que nous tinssions, que vous tinssiez, qu'ils tinsent. Ἀπαρέμφ. Tenir. Μετ. Tenant. Tenu.

Οὕτω καὶ τὸ contenir (περιλαμβάνω) s'abstenir (ἀπέχομαι) κ.τ.λ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ tenir τόπον σχηματίζεται καὶ τὸ ῥῆμα venir, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

T r e s s a i l l i r. (Σκιρτῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je tressaille. Παρατ. Je tressaillais. Ἀόρ. Je tressaillis. Παρακ. J'ai tressailli. Μέλλ. Je tressaillirai. Ὑποθ. Je tressaillirais. Προστακτ. Tressaille. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je tressaille. Παρατ. Que je tressaillisse. Ἀπαρέμφ. Tressaillir. Μετ. Tressaillant. Tressailli.

V e n i r. (Ἐρχομαι). Ὅριστ. Ἐν. Je viens, tu viens, il vient. Nous venons, vous venez, ils viennent. Παρατ. Je venais. Ἀόρ. Je vins, tu vins, il vint. Nous vîmes, vous vîntes, ils vinrent. Παρακ. Je suis venu. Μέλλ. Je viendrai. Ὑποθ. Je viendrais. Προστ. Viens. Venons, venez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je vienne, que tu

viennes, qu'il vienne. Que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. Παρατ. Que je vinsse, que tu vinsses, qu'il vint, que nous vinssions, que vous vinsiez, qu'ils vinsent. Ἀπαρ. Venir. Μετ. Venant. Venu.

ὄστω καὶ τὸ devenir (γίνονται) κ.τ.λ.

V ê t i r. (Ἐνδύω). Ὀριστ. Ἐν. Je vêts, tu vêts, il vêt. Nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. Παρατ. Je vêtai. Ἀόρ. Je vêtis. Παρακ. J'ai vêtu. Μέλλ. Je vêtirai. Ὑποθ. Je vêtirais. Προστακτ. Vêts, vêtons, vêtez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je vête. Παρατ. Que je vêtisse. Ἀπαρ. Vêtir. Μετ. Vêtant. Vêtu.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

C h o i r. (Πέπτω). Εἰν' εὐχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον ἐνίοτε καὶ ἡ παθ. Μετοχή Chu.

D é c h o i r. (Ἐκπίπτω). Ὀριστ. Ἐν. Je déchois, tu déchois, il déchoit. Nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀόρ. Je déchus. Παρακ. J'ai déchü. Μέλλ. Je décherrai. Ὑποθ. Je décherrais. Προστακτ. Déchois. Déchoyons, déchoyez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je déchoie, que tu déchoies, qu'il déchoie. Que nous déchoyions, que vous déchoyiez, qu'ils déchoient. Παρατ. Que je déchusse. Ἀπαρέμφ. Déchoir. Μετοχή Ἐν. (δὲν ἔχει) Π. Déchu.

É c h o i r. (Δαγχάνω). Ὀριστ. Ἐν. J'échois, tu échois, il échoit (εὐχρηστον κυρίως τὸ τρίτον πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται καὶ γράφεται δὲ ὑπό τινων, il échet). Παρατατ. (δὲν ἔχει). Ἀόρ. J'échus. Παρακ. J'ai ἢ je suis échu. Μέλλ. J'écherrai. Ὑποθ. J'écherrais. Ὑποτακτ. Ἐν. Que j'échée. Παρατ. Que j'échusse. Ἀπαρέμφ. Échoir. Μετ. Echéant. Echu.

La part qui lui échut. Τὸ λαχὸν αὐτῷ μερίδιον.

F a l l o i r. (Δεῖ, πρέπει, ῥῆμα ἀπρόσωπον). Ὀριστ. Ἐν.

Il faut. Παρατ. Il fallait. Ἄόρ. Il fallut. Παρακ. Il a fallu. Μέλλ. Il faudra. Ὑποθ. Il faudrait. Ὑποτακτ. Ἐν. Qu'il faille. Παρατ. Qu'il fallût. Ἀπαρέμφ. Falloir. Μετ. Ἐν. (δὲν ἔχει). Π. Fallu.

M o u v o i r. (Κινῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je meus, tu meus, il meut. Nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. Παρατ. Je mouvais. Ἄόρ. Je mus. Παρακ. J'ai mù. Μέλλ. Je mouvrai. Ὑποθ. Je mouvrais. Προστακτ. Meus. Mouvons, mouvez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve. Que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent. Παρατ. Que je musse. Ἀπαρ. Mouvoir. Μετοχ. Mouvant. Μὺ. θηλ. Mue.

P l e u v o i r. (Ἔει, βρέχει. Ἀπρόσωπον). Ὅριστ. Ἐν. Il pleut. Παρατ. Il pleuvait. Ἄόρ. Il plut. Παρακείμ. Il a plu. Μέλλ. Il pleuvra. Ὑποθ. Il pleuvrait. Ὑποθ. Ἐνεσ. Qu'il pleuve. Παρατ. Qu'il plût. Ἀπαρέμφ. Pleuvoir. Μετοχ. Pleuvant. Plu.

P o u r v o i r. (Προμηθεύω). Ὅριστ. Ἐν. Je pourvois, tu pourvois, il pourvoit. Nous pourvoyons, vous pourvoyez, ils pourvoient. Παρατ. Je pourvoyais. Ἄόρ. Je pourvus. Παρακ. J'ai pourvu. Μέλλ. Je pourvoirai. Ὑποθετ. Je pourvoirais. Προστακτ. Pourvois. Pourvoyons, pourvoyez. Ὑποτ. Ἐν. Que je pourvoie, que tu pourvoies, qu'il pourvoie. Que nous pourvoyions, que vous pourvoyiez, qu'ils pourvoient. Παρατ. Que je pourvusse. Ἀπαρέμφ. Pourvoir. Μετοχ. Pourvoyant. Pourvu.

P o u v o i r. (Δύναμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je peux & je puis, tu peux, il peut. Nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Παρατ. Je pouvais. Ἄόρ. Je pus. Παρακ. J'ai pu. Μέλλ. Je pourrai. Ὑποθ. Je pourrais. Προστακτ. (δὲν ἔχει). Ὑποτακτ. Ἐν. Que je puisse, que tu puisses, κτλ. Παρατ. Que je pusse. Ἀπαρέμφ. Pouvoir. Μετ. Pouvant. Pu.

P r é v a l o i r. (Υπερισχύω). Ὅριστ. Ἐν. Je prévaux, tu prévaux, il prévaut. Nous prévalons, vous prévaliez, ils prévalent. Παρρατ. Je prévalais. Ἄορ. Je prévalus. Παρρακ. J'ai prévalu. Μέλλ. Je prévaudrai. Ὑποθ. Je prévaudrais. Ὑποτ. Ἐν. Que je prévale, que tu prévaies, qu'il prévale. Que nous prévalions, que vous prévaliez, qu'ils prévalent. Παρρατ. Que je prévalusse. Ἀπαρέμφ. Prévaloir. Μετ. Prévalant. Prévalu.

Ἦτοι σχηματίζεται ὡς τὸ valoir, ἐξ οὗ ὑπάρχει σύνθετον, κατὰ πάντα πλὴν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς.

S' a s s e o i r. (Κάθηναι). Ὅριστ. Ἐν. Je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied. Nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient. Παρρατ. Je m'asseyais. Ἄορισ. Je m'assis. Παρρακ. Je me suis assis. Μέλλ. Je m'assiérai ἢ je m'asseierai. Ὑποθετ. Je m'assiérais ἢ je m'asseierais. Προσκατ. Assieds-toi. Asseyons-nous, asseyez-vous. Ὑποτ. Ἐν. Que je m'asseie, que tu t'asseies, qu'il s'asseie. Que nous nous asseyions, que vous vous asseyiez, qu'ils s'asseient. Παρρατ. Que je m'assisse. Ἀπαρ. S'asseoir. Μετοχ. S'asseyant. Assis.

Ἐκ τοῦ ἀπλοῦ seoir, συνεδριάζω, ἐπὶ δικαστῶν, εὐχρηστοῦ ἐπὶ τῶν μετοχῶν séant, sis. Ὄταν δὲ τὸ seoir σημαίη ἀρμύζω, εἰν' εὐχρηστον εἰς τὴν μετοχὴν seyant καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὄρ. il sied, ils siéent, τοῦ Παρρατ. il seyait, ils seyaient, τοῦ Μέλλ. il siéra, ils siéront, καὶ τῆς Ὑποθετ. il siérait, ils siéraient. Cet habit sied bien, αὐτὸ τὸ ἔνδυμα ἀρμύζει, πηγαινέει καλᾶ.

S a v o i r. (Οἶδω, ἐξεύρω). Ὅριστ. Ἐν. Je sais, tu sais, il sait. Nous savons, vous savez, ils savent. Παρρατ. Je savais. Ἄορ. Je sus. Παρρακ. J'ai su. Μέλλ. Je saurai. Ὑποθ. Je saurais. Προσκατ. Sache. Sachons, sachez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je sache, que tu saches, qu'il sache. Que nous sachions, κατλ. Παρ. Que je susse. Ἀπαρ. Savoir. Μετ. Sachant. Su.

V a l o i r. (Ἀξίζω). Ὅριστ. Ἐν. Je vauz, tu vauz, il vaut. Nous valons, vous valez, ils valent. Παρρατ. Je

valais. Ἄορ. Je valus. Παρακ. J'ai valu. Μέλλ. Je vaudrai. Ὑποθετ. Je vaudrais. Προστακτ. (δὲν ἔχει). Ὑποτακτ. Ἐν. Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille. Que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent. Παρατ. que je valusse. Ἀπαρέμφ. Valoir. Μετοχ. Valant. Valu.

V o i r. (Βλέπω). Ὅριστ. Ἐν. Je vois, tu vois, il voit. Nous voyons, vous voyez, ils voient. Παρατ. Je voyais, tu voyais, il voyait. Nous voyions, vous voyiez, ils voyaient. Ἄορ. Je vis. Παρακ. J'ai vu. Μέλλ. Je verrai. Ὑποθ. Je verrais. Προστακτ. Vois. Voyons, voyez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je voie, que tu voies, qu'il voie. Que nous voyions, que vous voyiez, qu'ils voient. Παρατ. Que je visse, que tu visses, qu'il vît. Que nous vissions, κτλ. Ἀπαρ. Voir. Μετοχ. Voyant. Vu.

Ὡςτω καὶ τὸ revoir, ἐπαναβλέπω· τὸ δὲ prévoir, προβλέπω, σημαίνει μέλλοντα je prévoirai, καὶ ὑποθετικὴν je prévoirais, εὐχὴ je préverrai, je préverrais.

V o u l o i r. (Βούλομαι, θέλω). Ὅριστ. Ἐν. Je veux, tu veux, il veut. Nous voulons, vous voulez, ils veulent. Παρατ. Je voulais. Ἄορ. Je voulus. Παρακ. J'ai voulu. Μέλλ. Je voudrai. Ὑποθ. Je voudrais. (Προστακτικὴν δὲν ἔχει, μολονότι εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν μεταχειρίζονται συχνὰ τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως). Ὑποτ. Ἐν. Que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille. Que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent. Παρατ. Que je voulusse. Ἀπαρέμφ. Vouloir. Μετοχ. Voulant. Voulu.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

A b s o u d r e. (Ἀπολύω τῆς κατηγορίας). Ὅριστ. Ἐν. J'absous, tu absous, il absout. Nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. Παρατ. J'absolvais. Ἄορ. (δὲν ἔχει). Παρακ. J'ai absous. Μέλλ. J'absoudrai. Ὑποθ.

J'absoudrais. Προστ. Absous. Absolvons, absolvez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que j'absolve. Παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Absoudre. Μετοχ. Absolvant. Absous, τὸ θηλ. absoute.

Battre. (Τύπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je bats, tu bats, il bat. Nous battons, vous battez, ils battent. Παρατ. Je battais. Ἄορ. Je battis. Παρακ. J'ai battu. Μέλλ. Je battrai. Ὑποθετ. Je battrais. Προστακτ. Bats. Battons, Battez. Ὑποτ. Ἐν. Que je batte. Παρατ. Que je battisse. Ἀπαρέμφ. Battre. Μετοχ. Battant. Battu.

Boire. (Πίνω). Ὅριστ. Ἐν. Je bois, tu bois, il boit. Nous buvons, vous buvez, ils boivent. Παρατ. Je buvais. Ἄορ. Je bus. Παρακ. J'ai bu. Μέλλ. Je boirai. Ὑποθετ. Je boirais. Προστ. Bois. Buvons, buvez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je boive, que tu boives, qu'il boive. Que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent. Παρατ. Que je busse. Ἀπαρέμφ. Ἐν. Boire. Μετοχ. Buvant. Bu.

Braire. (Ὅγκασθαι, ἐπὶ ὄνου). Εὐχρηστον εἰς τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα, τὸν ἔνεστ. τοῦ ἀπαρεμφάτου braire, τὰ τρίτα πρόσ. τοῦ ἔνεστ. τῆς Ὅρ. il brait, ils braient, τοῦ μέλλοντος il braira, ils brairont, καὶ τῆς ὑποθετικῆς il brairait, ils brairaient.

Bruire. (Θορυβῶ, ἤχῳ). Εὐχρηστον εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς, Il bruissait, ils bruiaient, καὶ τὴν μετοχὴν bruissant.

Circoncire. (Περιτέμνω). Ὅριστ. Ἐν. Je circonceis, nous circonceisons. Παρατ. Je circonceissais. Ἄορ. Je circonceis, nous circonceimes. Παρακ. J'ai circonceis. Μέλλ. Je circonceirai. Ὑποθ. Je circonceirais. Προστ. Circonceis. Circonceisons, circonceisez. Ὑποτακ. Ἐν. Que je circonceise. Παρατ. Que je circonceisse. Ἀπαρέμφ. Circoncire. Μετοχ. Circonceisant. Circonceis.

Clore. (Κλείω). Τὸ ῥῆμα clore εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἔνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς, je clos, tu clos, il clôt· ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, je clorai καθ' ὅλα τὰ

πρόσωπα, τῆς Ὑποθ. je elorais, καθ' ἕνα τὰ πρόσωπα, τῆς παθ. Μετοχῆς clos, close, καὶ τῶν συνθέτων χρόνων, j'ai clos, κτλ.

Conclure. (Συμπεραίνω). Ὅριστ. Ἐν. Je conclus, tu conclus, il conclut. Nous concluons, vous concluez, ils concluent. Παρατ. Je concluais. Ἄορ. Je conclus. Nous conclûmes. Παρακ. J'ai conclu. Μέλλ. Je conclurais. Ὑποθ. Je conclurais. Προστ. Conclus, concluons, concluez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je conclue. Παρατ. Que je conclusse. Ἄπαρ. Conclure. Μετ. Concluant. Conclu.

Confire. (Σκευάζω σακχαρωτάς ὀπώρας). Ὅριστ. Ἐν. Je confis, tu confis, il confit. Nous confisons κτλ. Παρατ. Je confisais. Ἄορ. Je confis. Nous confimes κτλ. Παρακ. J'ai confis. Μέλλ. Je confirai. Ὑποθ. Je confirais. Προστακτ. Confis. Confisons, confisez. Ὑποτακτ. Ἐνεστ. Que je confise. Παρατ. Que je confisse. Ἄπαρέμφ. Confire. Μετοχ. Confisant. Confis.

Connaître. (Γινώσκω). Ὅριστ. Ἐν. Je connais, tu connais, il connaît. Nous connaissons, vous connaissez, ils connaissent. Παρατ. Je connaissais. Ἄορ. Je connus. Παρακ. J'ai connu. Μέλλ. Je connaîtrai. Ὑποθ. Je connaîtrais. Προστ. Connais. Connaissons, connaissez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je connaisse. Παρατ. Que je connusse. Ἄπαρέμφ. Connaître. Μετοχ. Connaisant. Connu.

Κατὰ τὸ connaître σχηματίζονται καὶ τὸ paraître καὶ τὸ paître.

Coudre. (Ῥάπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je couds, tu couds, il coud. Nous cousons, vous cousez, ils cousent. Παρατ. Je cousais. Ἄορ. Je cousis. Παρακ. J'ai cousu. Μέλλ. Je coudrai. Ὑποθ. Je coudrais. Προστ. Couds. Cousons, cousez. Ὑποτ. Ἐν. Que je couse. Παρατ. Que je cousisse. Ἄπαρ. Coudre. Μετοχ. Cousant. Cousu.

Craïdre. (Φοβοῦμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je crains, tu crains, il craint. Nous craignons, vous craignez, ils

craignent. Παρατ. Je craignais. Ἄδρ. Je craignis. Παρακ. J'ai craint. Μέλλ. Je craindrai. Ὑποθ. Je craindrais. Προστακτ. Crains. Craignons, craignez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je craigne. Παρατ. Que je craignisse. Ἄπαρ. Craindre. Μετοχ. Craignant. Craint.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre κλίνονται: εἶνα τὰ εἰς aindre, eindre καὶ oindre λήγοντα ῥήματα, εἶον, peindre, feindre, atteindre, teindre, joindre, oindre, κτλ.

C r o i r e. (Πιστεύω καὶ νομίζω). Ὅριστ. Ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croyons, vous croyez, ils croient. Παρατ. Je croyais κτλ. Nous croyions κτλ. Ἄδρ. Je crus. Παρακ. J'ai cru. Μέλλ. Je croirai. Ὑποθ. Je croirais. Προστ. Crois. Croyons, croyez. Ὑποτ. Ἐν. Que je croie, que tu croies, qu'il croie. Que nous croyions, que vous croyiez, qu'ils croient. Παρατ. Que je crusse. Ἄπαρ. Croire. Μετοχ. Croyant. Cru.

C r o î t r e. (Αὐξάνω, οὐδέτερον). Ὅριστ. Ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croissons, vous croissez, ils croissent. Παρατ. Je croissais. Ἄδρ. Je crus. Παρακ. J'ai crû. Μέλλ. Je croîtrai. Ὑποθ. Je croitrais. Προστακτ. Crois. Croissons, croissez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je croisse. Παρατ. Que je crusse. Ἄπαρ. Croître. Μετ. Croissant. Crû. τὸ θηλ. crue.

Οὗτω σχηματίζεται καὶ τὸ ἐνεργητ. accrotre (ἐπιζῆνω).

D i r e. (Λέγω). Ὅριστ. Ἐνεσ. Je dis, tu dis, il dit. Nous disons, vous dites, ils disent. Παρατ. Je disais. Ἄδρ. Je dis, tu dis, il dit. Nous dites, vous dites, ils dirent. Παρακ. J'ai dit. Μέλλ. Je dirai. Ὑποθ. Je dirais. Προστακτ. Dis. Disons, dites. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je dise, que tu dises, qu'il dise. Que nous disions, que vous disiez, qu'ils disent. Παρατ. Que je disse, que tu disses, qu'il dit. Que nous dissions, que vous dissiez, qu'ils dissent. Ἄπαρ. Dire. Μετοχ. Disant. Dit.

Σημειωτέον ὅτι τὸ contredire, prédire καὶ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύν-

θετα ἔχουσι τὸ δεύτερον πληθυντικὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὄριστικῆς vous contredisez, vous prédisez, ἔχι vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.

Éclore. (Ἐκκολάπτομαι, ἐπὶ νεοσσῶν, ἢ ἀνοίγω, ἐπὶ ἀνθῶν). Τὸ ῥῆμα τοῦτο εἶν' εὐχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν *éclos, eccluse*, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστ. τῆς ὀριστ. *il éclôt, ils éclosent*, εἰς τὰ τοῦ μέλλοντος, *il éclora, ils éclosent*, τῆς Ὑποθετικῆς *il éclosait, ils éclosaient*, καὶ τῆς Ὑποτακτικῆς, *qu'il éclosé, qu'ils éclosent*. Ἐπι δὲ εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους μετὰ τοῦ être.

Écrire. (Γράφω). Ὄριστ. Ἐν. *J'écris, tu écris, il écrit. Nous écrivons, vous écrivez, ils écrivent*. Παρατ. *J'écrivais*. Ἀόρ. *J'écrivis*. Παρακ. *J'ai écrit*. Μέλλ. *J'écrirai*. Ὑποθ. *J'écrirais*. Προστακτ. *Écris. Écrivons, écrivez*. Ὑποτ. Ἐν. *Que j'écrive*. Παρατ. *Que j'écrivisse*. Ἀπαρ. *Écrire. Μετοχ. Écrivant. Écrit*.

Ὄτω καὶ τὸ *décrire* (περιγράφω), *prescrire* (διατάσσω).

Faire. (Ποιῶ). Ὄριστ. Ἐν. *Je fais, tu fais, il fait. Nous faisons, vous faites, ils font*. Παρατ. *Je faisais*. Ἀόρις. *Je fis, tu fis, il fit. Nous fimes, vous fites, ils firent*. Παρακ. *J'ai fait*. Μέλλ. *Je ferai*. Ὑποθ. *Je ferais*. Προστ. *Fais. Faisons, faites*. Ὑποτ. Ἐν. *Que je fasse*. Παρατ. *Que je fisse*. Ἀπαρ. *Faire. Μετοχ. Faisant. Fait*.

Instruire. (Διδάσκω). Ὄριστ. Ἐν. *J'instruis, tu instruis, il instruit. Nous instruisons, vous instruisez, ils instruisent*. Παρατ. *J'instruisais*. Ἀόρ. *J'instruisis*. Παρακ. *J'ai instruit*. Μέλλ. *J'instruirai*. Ὑποθ. *J'instruirais*. Προστ. *Instruis. Instruisons, instruisez*. Ὑποτ. Ἐν. *Que j'instruise*. Παρατ. *Que j'instruisisse*. Ἀπαρ. *Instruire. Μετοχ. Instruisant. Instruit*.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ *instruire* κλίνονται ἑλα τὰ εἰς *nire* λέγοντα ῥήματα, ὅσον *conduire, construire, détruire, produire, réduire*.

Lire. (Ἀναγινώσκω). Ὄριστ. Ἐν. *Je lis, tu lis, il lit. Nous lisons, vous lisez, ils lisent*. Παρατ. *Je lisais*.

Ἄδρ. Je lus, tu lus, il lut. Nous lûmes, vous lûtes, ils lurent. Παρκα. J'ai lu. Μέλλ. Je lirai. Ὑποθ. Je lirais. Προστ. Lis. Lisons, lisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je lise, que tu lises, qu'il lise. Que nous lisions, que vous lisiez, qu'ils lisent. Παρκατ. Que je lusse, que tu lusses, qu'il lût. Que nous lussions, que vous lussiez, qu'ils lussent. Ἄπαρ. Lire. Μετοχ. Lisant. Lu.

Luire. (Φέγγω). Ὅριστ. Ἐν. Je luis, tu luis, il luit. Nous luisons, vous laisez, ils luisent. Παρκατ. Je lui-sais. Ἀόριστ. (δὲν ἔχει). Παρκα. J'ai lui. Μέλλ. Je luirai. Ὑποθ. Je luirais. Προστ. Luis. Luisons, luissez. Ὑποτ. Ἐνεσ. Que je luisse. Παρκατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Luire. Μετοχ. Luisant. Lui.

Τοῦ βήματος τούτου ὁ σχηματισμὸς διαφέρει τοῦ τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων βημάτων, καθότι ἡ παθ. μετ. lui δὲν λήγει εἰς i, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀόριστου τῆς ὀριστ. καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγεμένου παρατατικού τῆς ὑποτακτικῆς.

Maudire. (Καταρῶμαζι) Ὅριστ. Ἐν. Je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent. Παρκατ. Je maudissais. Ἀόριστ. Je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudîmes, vous maudîtes, ils maudirent. Παρκα. J'ai maudit. Μέλλ. Je maudirai. Ὑποθ. Je maudirais. Προστ. Maudis. Maudissons, maudissez. Ὑποτ. Ἐν. Que je maudisse, que tu maudisses, qu'il maudisse. Que nous maudissions, κατλ. Παρκατ. Que je maudisse, que tu maudisses, qu'il maudit. Que nous maudissions, κατλ. Ἄπαρ. Maudire. Μετοχ. Maudissant. Maudit.

Mettre. (Τίθημι, βάλλω). Ὅριστ. Ἐν. Je mets, tu mets, il met. Nous mettons, vous mettez, ils mettent. Παρκατ. Je mettais. Ἄδρ. Je mis, tu mis, il mit. Nous mîmes, vous mîtes, ils mirent. Παρκα. J'ai mis. Μέλλ. Je mettrai. Ὑποθ. Je mettrais. Προστ. Mets. Mettons, mettez. Ὑποτ. Ἐν. Que je mette, que tu mettes, qu'il mette. Que nous mettions, κατλ. Παρκατ. Que je misse,

que tu misses, qu'il mît. Que nous missions, κτλ.
 Ἄπαρ. Mettre. Μετοχ. Mettant. Mis.

Οὕτω καὶ τὸ remettre, (παράδιδω), commettre, (πράττω), commettre
 une faute, un crime.

Moudre. (Ἀλέθω). Ὅριστ. Ἐν. Je mouds, tu mouds,
 il moule. Nous moulons, vous moulez, ils moulent.
 Παρρατ. Je moulais. Ἄόρ. Je moulus. Παρρακ. J'ai moulu.
 Μέλλ. Je moudrai. Ὑποθετ. Je moudrais. Προστ. Mouds.
 Moulons, moulez. Ὑποτ. Ἐν. Que je moule. Παρρατ.
 Que je moulusse. Ἄπαρ. Moudre. Μετοχ. Moulant
 Moulu.

Naître. (Γεννώμυαι). Ὅριστ. Ἐν. Je nais, tu nais,
 il naît. Nous naissons, vous naissez, ils naissent.
 Παρρατ. Je naissais. Ἄόρ. Je naquis, tu naquis, il na-
 quit. Nous naquîmes, vous naquîtes, ils naquirent.
 Παρρακ. Je suis né. Μέλλ. Je naîtrai. Ὑποθ. Je naîtrais.
 Προστ. Nais. Naissons, naissez. Ὑποτ. Ἐν. Que je
 naisse. Παρρατ. Que je naquisse. Ἄπαρ. Naître. Μετοχ.
 Naissant. Né.

Nuire. (Βλάπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je nuis, tu nuis, il
 nuit. Nous nuisons, vous nuisez, ils nuisent. Παρρατ.
 Je nuisais. Ἄόρ. Je nuisis. Παρρακ. J'ai nui. Μέλλ. Je
 nuirai. Ὑποθ. Je nuirais. Προστ. Nuis. Nuisons, nuisez.
 Ὑποτ. Ἐν. Que je nuise. Παρρατ. Que je nuisisse. Ἄπαρ.
 Nuire. Μετοχ. Nuisant. Nui.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ nuit δὲν λήγει εἰς τ ὡς τῶν λοιπῶν εἰς nuire.

Plaire. (Ἀρέσκω). Ὅριστ. Ἐν. Je plais, tu plais,
 il plaît. Nous plaisons, vous plaisez, ils plaisent.
 Παρρατ. Je plaisais. Ἄόρ. Je plus. Παρρακ. J'ai plu. Μέλλ.
 Je plairai. Ὑποθ. Je plairais. Προστ. Plais. Plaisons,
 plaisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je plaise. Παρρατ. Que je plusse.
 Ἄπαρρέμφ. Plaire. Μετοχ. Plaisant. Plu.

Prendre. (Δαμβάνω). Ὅριστ. Ἐν. Je prends, tu
 prends, il prend. Nous prenons, vous prenez, ils

prennent. Παρατ. Je prenais. Ἄορ. Je pris. Παρακ. J'ai pris. Μέλλ. Je prendrai. Ὑποθ. Je prendrais. Προστ. Prends. Prenons, prenez. Ὑποθ. Ἐν. Que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne. Que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent. Παρατ. Que je prisse. Ἀπαρ. Prendre. Μετοχ. Prenant. Pris.

Ὅτιω καὶ τὸ comprendre (ἐννοῶ) κ.τ.λ.

R é s o u d r e. (Ἀποφασίζω, λύω καὶ διαλύω). Ὅριστ. Ἐν. Je résous, tu résous, il resout. Nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent. Παρατ. Je résolvais. Ἄορ. Je résolus. Παρακ. J'ai résous ἢ résolu. Μέλλ. Je résoudrai. Ὑποθ. Je résoudrais. Προστ. Résous. Résolvons, résolvez. Ὑποτ. Ἐν. Que je résolve. Παρατ. Que je résolusse. Ἀπαρ. Résoudre. Μετοχ. Résolvant. Résous καὶ Résolu.

Ἐκ τῆς διττῆς παθ. μετοχῆς résous καὶ resolu, τὸ résous εἶν' εὐχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διαλύω, οἷον, le soleil a résous le brouillard ἢ ἥλιος διέλυσε τὴν ὀμίχλην, τὸ δὲ resolu ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ ῥήματος σημασιῶν, il a résolu de partir, ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ, il a résolu le problème, ἔλυσε τὸ πρόβλημα.

Ἡ μετοχὴ résous δὲν ἔχει θηλυκὸν γένος.

R i r e. (Γελῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je ris, tu ris, il rit. Nous rions, vous riez, ils rient. Παρατ. Je riais, tu riais, il riait. Nous riions, vous rîiez, ils riaient. Ἄορ. Je ris, tu ris, il rit. Nous rîmes, vous rîtes, ils rirent. Παρακ. J'ai ri. Μέλλ. Je rirai. Ὑποθετ. Je rirais. Προστακτ. Ris. Rions, riez. Ὑποτ. Ἐν. Que je rie. Παρατ. Que je risse. Ἀπαρέμφ. Rire. Μετοχ. Riant. Ri.

Suffire. (Ἀρκῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffisons, vous suffisez, ils suffirent. Παρατ. Je suffisais. Ἄορ. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffîmes, vous suffîtes, ils suffirent. Παρακ. J'ai suffi. Μέλλ. Je suffirai. Ὑποθ. Je suffirais. Προστ. Suffis. Suffisons, suffisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je suffise. Παρατ. Que je suffisse. Ἀπαρ. Suffire. Μετοχ. Suffisant. Suffi.

S u i v r e. (Ἀκολουθῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je suis, tu suis, il suit. Nous suivons, vous suivez, ils suivent. Παρατ. Je suivais. Ἀόρ. Je suivis. Παρακ. J'ai suivi. Μέλλ. Je suivrai. Ὑποθ. Je suivrais. Προστ. Suis. Suivons, suivez. Ὑποτ. Ἐν. Que je suive. Παρατ. Que je suivisse. Ἀπαρέμφ. Suivre. Μετοχ. Suivant. Suivi.

T a i r e. (Σιωπῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je tais, tu tais, il tait. Nous taisons, vous taisez, ils taisent. Παρατ. Je taisais. Ἀόριστ. Je tus. Nous tûmes. Παρακ. J'ai tu. Μέλλ. Je tairai. Ὑποθετ. Je tairais. Προστ. Tais. Taisons, taisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je taise. Παρατ. Que je tusse. Ἀπαρέμφ. Taire. Μετοχ. Taisant. Tu.

Taire, ἐνεργητικὸν, taire la vérité, σιωπῶ τὴν ἀλήθειαν, se taire, οὐδέτερον. Taisez-vous. Σιώπα.

T r a i r e. (Ἀμέλγω). Ὅριστ. Ἐν. Je traie, tu traie, il trait. Nous trayons, vous trayez, ils traient. Παρατ. Je trayais. Ἀόρ. (δὲν ἔχει). Παρακ. J'ai trait. Μέλλ. Je trairai. Ὑποθ. Je trairais. Προστ. Traie. Trayons, trayez. Ὑποτ. Ἐν. Que je traie, que tu traies, qu'il traie. Que nous trayions, que vous trayiez, qu'ils traient. Παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Traire. Μετοχ. Trayant. Trait.

V a i n c r e. (Νικῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je vains, tu vains, il vainc. Nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. Παρατ. Je vainquais. Ἀόρ. Je vainquis. Παρακ. J'ai vaincu. Μέλλ. Je vaincrai. Ὑποθ. Je vaincrais. Προστ. Vains. Vainquons, vainquez. Ὑποτ. Ἐν. Que je vainque. Παρατ. Que je vainquisse. Ἀπαρ. Vaincre. Μετοχ. Vainquant. Vaincu.

V i v r e. (Ζῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je vis, tu vis, il vit. Nous vivons, vous vivez, ils vivent. Παρατ. Je vivais. Ἀόρ. Je vécus. Παρακ. J'ai vécu. Μέλλ. Je vivrai. Ὑποθ. Je vivrais. Προστ. Vis. Vivons, vivez. Ὑποτ. Ἐν. Que je vive. Παρατ. Que je vécusse. Ἀπαρ. Vivre. Μετοχ. Vivant. Vécu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ΄.

*Κανόνες αναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφορῶν
ρήμάτων ὀμαλῶν τε καὶ ἀνωμάλων.*

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὀμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων ἐξάγονται οἱ ἐξῆς κανόνες περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς e, τὸ δεύτερον προσλαμβάνει s, τὸ δὲ τρίτον μένει ὅμοιον τῷ πρώτῳ, j'aime, tu aimes, il aime. Ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου á. ὁ παρατατικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, οὗ τινος τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον λήγει εἰς t que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât que je finisse, que tu finisses, qu'il finît, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ t φωνῆεν περισπᾶται πάντοτε· ἕ. ὁ ἀποτελῶν τὸν ἕ ἀόριστον τῆς ὑποθετικῆς χρόνος τοῦ avoir καὶ être· j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé. Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fût tombé· γ'. ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ avoir, que j'aie, que tu aies, qu'il ait.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς s ἢ x, τὸ δεύτερον μένει ὅμοιον τῷ πρώτῳ, το δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ s ἢ x εἰς t, je finis, tu finis, il finit· je veux, tu veux, il veut. Πλὴν τοῦ ῥήματος battre, je bats, tu bats, il bat· τοῦ vaincre, je vains, tu vains, il vaine, καὶ τῶν εἰς dre ληγόντων ῥημάτων τῆς τετάρτης συζυγίας, je rends, tu rends, il rend, ἐν οἷς ἅπασι τὸ t τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὧν τὸν ἰδιάζοντα σχηματισμὸν εἶδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων, ἀποβάλλουσιν ἀπ' ἐναντίας ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς ὀριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κατάληξιν s μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t·

οἶον, je crains, tu crains, il craint, j'absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν λῆγον εἰς ΕΖ, μόνον ἐπὶ τριῶν ῥημάτων τοῦ être, faire, dire λαμβάνει es κατ' ἐξαιρέσειν vous êtes, vous faites, vous dites. Ὅσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν λῆγον κοινῶς εἰς ENT, ἐπὶ τεσσάρων μόνον ῥημάτων ἀπαντᾶται λῆγον εἰς ONT, εἶναι δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ être, τὸ aller καὶ τὸ faire· ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ préterit défini τῆς ὀριστικῆς δέχονται ἀείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης, nous aimâmes, vous aimâtes· nous finîmes, vous finîtes· nous reçûmes, vous reçûtes· nous rendîmes, vous rendîtes.

Τὰ ῥήματα τῆς δ' συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ, οἷα τὸ connaître, paraître, paître croître, ἀποβάλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγγλίσει τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων ἐνθα ἔπεται μετὰ τὴν δίφθογγον τὸ σύμφωνον I' ὡς ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς, il connaît, ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaîtras, καὶ ἐν τῇ ὑποθετικῇ, je connaîtrais, tu connaîtrais κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων
Avoir καὶ Être.

Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἶδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ῥήματα καὶ τὰ πλείστα τῶν οὐδετέρων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδετέρων, τὰ παθητικὰ καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. Εἶναι δὲ καὶ τινα σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο βοηθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξῆς σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοηθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ être.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ prévenir (πρὸλαμβάνω) contrevenir (παραβαίνω) καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Τὸ δὲ convenir ἔταν σημαίη τὸ συμφωνῶ βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ἔταν δὲ τὸ ἀρμόζω, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἐξῆς δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croître, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rajeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

Ὁ διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶναι δυσχερὴς ὅπως οὖν. Κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο τῶν βοηθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἔποψιν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἐν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον εἰς τὴν πράξιν καὶ ἐνεργεῖαν ἣν τὸ ῥῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ avoir· ἂν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πράξιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πράξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτὴν, πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸ être. Σαφέστερον δὲ εἰπεῖν καὶ πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ μὲν avoir δίδει εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ être παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένας ἤδη. Οἷον λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots. Ὅταν δὲ προσδιορισμὸς δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθὸς, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέβη τὸ ῥηματικὸν σημαίνον, ἀλλὰ θεωρῇ αὐτὸ ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παρούσαν ἤδη στιγμὴν τοῦ χρόνου, ἔταν δηλαδὴ πρόκειται νὰ ἐρ-

μηνεύση τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑλληνικοῦ παρακειμένου ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἶπει διὰ τοῦ être, ils sont péris.

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἤδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὕπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἂν προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησε, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὐψύχως ἐγέννησε, πρέπει νὰ εἶπω διὰ τοῦ avoir, cette femme a accouché hier¹, elle a accouché avec courage.

Ἄς λάβωμεν ἕτερον ῥῆμα τὸ demeurer, διαμένω ἢ διατρίβω. Ἄν ὁ λόγος ἦναι περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μὲν ποτε ἐν τινι πόλει ἢ χώρᾳ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ avoir. Il a demeuré six mois à Madrid. Il a demeuré long-temps à Lyon. Ἄν δ' ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνθρώπος διαμένη εἰσέτι εἰς τὴν χώραν, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ être, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester, il a resté deux jours à Lyon, ἤτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est resté à Lyon, ἤτοι ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι. Il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληληθὸς, il est parti.

Ὡσαύτως τὰ ῥήματα grandir, (μεγαλόνω, οὐδ.) embellir (εὐμορφάζω), rajeunir (ἀνανεοῦμαι), vieillir (γηράσκω), changer (μεταβάλλομαι), déchoir (ἐκπίπτω), βοηθοῦνται κατὰ Μαρμοντέλην ὑπὸ τοῦ avoir ὅταν παριστῶσιν ἐνέργειαν βαθμηδὸν τελουμένην, ὑπὸ δὲ τοῦ être, ὅταν τετελεσμένην ἤδη. Οἷον, cet enfant a bien grandi en peu de temps — il a bien embelli pendant ce voyage — depuis ce moment il a déchu de jour en jour — il a vieilli en

(¹) Διὰ νὰ μὴ φαίνηται ἀντίφασις πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεγθέντα, σημειῶσαι ὅτι τὸν préterit indéfini ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον μεταχειρίζονται εἰ Γάλλοι ἐπίστε ἀντὶ τοῦ préterit défini ἤτοι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀορίστου, ὅχι δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

peu de temps. Καὶ πάλιν vous êtes bien grandi — je sens que je suis bien vieilli — il est bien déchu de son autorité.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τινὰ τῶν προσημειωθέντων ῥημάτων οἷα τὸ changer, passer κτλ. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἐννοεῖται οἷσθεν ἔτι βοηθῶνται ὑπὸ τοῦ avoir ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ Προθέσεως.

Αἱ προθέσεις διαίρουνται εἰς σημερινὰς τόπου, χρόνου, κτλ. εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς·

Dans. Σημερινούσα τὸ ἔνδον· il est dans la chambre, ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie· ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἠθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεῖ κεῖται. Ἄλλοτε δὲ ὁμοιότητα ἢ τὸ πρέπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλέα, ὡς βασιλεύς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν, il est à Rome.—tout chemin mène à Rome (παροιμ.).

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ ἔργον· il l'a percé de son épée, διὰ τοῦ ξίφους· τὸ ποιητικὸν αἶτιον, aimé de tout le monde, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὁμοῦ· les soldats avec les officiers, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. Ἄνευ, χωρίς· les soldats sans les officiers.

Contre. Τὸ ἐναντίον· les soldats contre leurs officiers· κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Hors. Μετὰ γενικῆς τὸ ἐκτός· cette maison est hors de la ville, ἔξω τῆς πόλεως. Μετ' αἰτιατικῆς δὲ ἐξίρεσιν. Tout est perdu hors l'honneur, τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.

Sur. Τὸ ἐπάνω· il est sur la mer, ἐπὶ τῆς θάλασσης.

Sous. Τὸ ὑποκάτω· sous le ciel, ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Devant. Τὸ ἔμπροσθεν· il marchait devant le roi, πρὸ τοῦ βασιλέως.

Après. Τὸ κατόπιν· il marchait après le roi, μετὰ τὸν βασιλέα.

Chez. Τὸ πλησίον· il est chez le roi, παρὰ τῷ βασιλεῦ· il est chez lui, ἐν τῷ οἴκῳ.

Avant. Τὸ πρότερον· avant la guerre, πρὸ τοῦ πολέμου.

Pendant. Χρόνον· pendant la guerre, ἐπὶ τοῦ ἢ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου.

Depuis. Ἀρχὴν χρόνου· depuis le déluge, ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Pour. Αἰτίαν· pour la gloire, ἕνεκα τῆς δόξης.

Selon. Συμφωνίαν· selon la loi, κατὰ τὸν νόμον.

Entre. Ἀναμέσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένων)· entre ses bras.

Parmi. Μεταξὺ (ἐπὶ πολλῶν)· parmi les morts, μεταξὺ τῶν νεκρῶν.

Malgré. Ἐναντίωσιν· malgré moi, ἀκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Par. Τὸ μέσον· par terre et par eau, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔτι τὸ ποιητικὸν αἴτιον· la Henriade par Voltaire, ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

Περὶ Ἐπιρρήματος.

Τὰ εἶδη τῶν ἐπιρρήματων εἶναι εἶς κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς.

Ἄ. Χρόνον, de temps· οἶον, aujourd'hui, σήμεραν· demain, αὔριον· hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα· autrefois, ἄλλοτε· bientôt, εὐθύς· déjà, ἤδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τοῦντεῦθεν· ensuite, ἔπειτα· [jadis, πάλαι· jamais, οὐδέ-

ποτε· à jamais, διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ὁσημέραι)· tard, ὀψέ, βραδέως κτλ.

β'. Τόπου, de lieu. Ailleurs, ἀλλαχοῦ· alentour, πέριξ· auprès, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἔξω· dessus, ἄνω· dessous, κάτω· ici, ἐδῶ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· οὐ, ποῦ; ἢ ὅπου· partout, πανταχοῦ· y, ἐκεῖ κτλ.

γ'. Τάξεως, d'ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον κτλ. alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour κατὰ περίοδον.

δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ἱκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολύ· fort, σφόδρα· très, λίαν· trop, ἄγαν, παραπολύ· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

ε'. Συγκρίσεως, de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, ἥττον· mieux, κάλλιον· pis, χεῖρον· comme, ὡς· de même, ὡσάυτως κτλ.

ς'. Ποιότητος, de manière ἢ de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς· mal, κακῶς, κτλ.

Τὰ εἰς ment ἐπιρρήματα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ως τροπικὰ τῆς Ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἂν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνῆν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἷον vrai, ἀληθής· vraiment, ἀληθῶς· joli, εὐειδής· joliment, εὐειδῶς· gai, φαιδρός· gaïment, φαιδρῶς· ἂν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγῃ εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ θηλυκόν· οἷον heureux, εὐτυχής· heureusement, εὐτυχῶς· pieux, εὐσεβής· pieusement, εὐσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μεγάλως.

Τῶν δὲ εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπιρῆμα γίνεταί ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῇ τοῦ ant εἰς amment, καὶ τοῦ ent εἰς emment· οἷον élégant, γλαφυρός· élégamment· constant, σταθερός, constamment· évident, ἐναργής, évidemment· éloquent, εὐγλωττος, éloquemment. Πλὴν τοῦ lent, βραδύς, lentement· καὶ τοῦ présent, παρών,

présentement, διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ gentil, χαρίεις, κάμνει gentiment.

Τὰ ἀρσενικά ταῦτα ἐπίθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιρρήματι τὸ ε ἄφωνον εἰς ἐ κλειστόν· aveugle, aveuglement· commode, commodément· conforme, conformément· énorme, énormément· καὶ τὰ ἐξῆς θηλυκὰ confuse, confusément· expresse, expressément· importune, importunément· obscure, obscurément· précise, précisément, καὶ profonde, profondément.

Πολλάκις καὶ ἐπίθετα λαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς· οἶον, chanter juste, voir clair, parler bas, sentir bon, κτλ.

Υπάρχουσι δὲ καὶ πολλαὶ φράσεις ἐπιρρηματικαὶ (locutions adverbiales)· οἶον, au hasard, τυχαίως· de nouveau, ἀθις· derechef, ἐξ ὑπαρχῆς· en général, καθόλου, ἐν γένει· tout-à-coup, αἴφνης· tout d'un coup, διὰ μιᾶς· de suite, κατὰ συνέχειαν· tout de suite, εὐθύς, πάραυτα, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Περὶ Συνδέσμων.

Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶναι οἱ ἐξῆς· parce que, διότι· puisque, ἐπειδὴ¹. or, ἀλλὰ μὴν· donc, ἄρα, λοιπόν· mais, ὅμως· si, ἐάν· sinon, εἰδεμή· et, καί· quoique, καίτοι· ni, οὔτε· tandis que, ἐνῶ· à moins que πλὴν ἂν· cependant, ἐντούτοις· peut-être, ἴσως· ou, ἢ· savoir, δηλαδὴ· c'est-à-dire, τουτέστι· par conséquent, ἢ ἐν conséquence, ἐπομένως, ἄρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ΄.

Περὶ Ἐπιφωνήματος.

Τὰ σχετλιαστικά, θαυμαστικά, κλπ. ἐπιρρήματα τῆς ἑλ-

(1) Par ce que δι' ἕ, τι, puis que ἐπεὶ δὴ.

ληνικῆς, ἥτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἐκείνας ὅσας προίεται ὁ ἄνθρωπος κυριευθεὶς ὑπὸ σφοδροῦ τινος πάθους, οἷον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατῖνοι, καὶ κατὰ ζῆλον ἐκείνων οἱ Γάλλοι, εἰς ἰδιαίτερον μέρος λόγου, ὕπερ Interjection καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸ Παρένθεσιν ἢ Ἐπένθεσιν ἢ καὶ Ἐπιφώνημα.

Διαιροῦνται δὲ ὡς ἐφεξῆς.

Χαρᾶς (pour exprimer la joie) Ha! bon! Εὖ-γε!

Λύπης (pour marquer la douleur) aie! hélas! αἶ! φεῦ!

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh! ah!

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi! Fi donc!

ἄπαγε! εὐφήμει!

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien! λοιπόν;

Κατασιγιάσεως (pour imposer silence) paix! chut! σῖγα!

σιώπα!

Κλήσεως (pour appeler) Holà!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ΄.

Καρόρες Ὀρθογραφίας.

Τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον πολλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως a ἢ ad, οἷον pauvre, appauvrir· tendre, attendrir, attendrissement· courir, accourir, κτλ.

Ὡσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα καὶ τὰ τούτων ῥηματικά· οἷον son, sonner· nom, nommer· soupçon, soupçonner, soupçonner· sujet, assujettir, assujettissement· las, lasser· gros, grossir, κτλ.

Πρὸς ὀρθὴν γραφὴν τῶν εἰς tion, ssion, xion ἢ ction ληγόντων ὀνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἔτυμολογίαν, οἷον, τὸ ambition γίνεται ἐκ τοῦ ambitio, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ t, τὸ δὲ mission ἐκ τοῦ missum,

missio, ἔθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ διττοῦ ss γραφὴν. Ομοίως τὸ action, fraction παραγόμενα ἐκ τοῦ actum, actio, fractum, fractio γράφονται διὰ τοῦ ct, τὸ δὲ reflexion, ἐκ τοῦ reflexum, reflexio, διὰ τοῦ x, κτλ.

Τὰ ἐκ λατινικῶν εἰς τὰς παραγόμενα ὀνόματα γράφονται διὰ τοῦ é, οἷον veritas, vérité, libertas, liberté· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς ea τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς ée, οἷον idea, idée. Εἰς ée ὁμοίως λήγουσι τὰ ἐκ ῥήματος γαλλικοῦ παραγόμενα ῥηματικά, οἷον la pensée ἐκ τοῦ ῥήματος penser, l'entrée ἐκ τοῦ entrer, l'arrivée ἐκ τοῦ arriver κτλ.

Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως ex ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτων e φέρει πάντοτε ὀξεῖαν, οἷον étendre, ἐκτείνω (ἐκ τοῦ ex καὶ tendre), étendue ἔκτασις· élever, αἶρω, (ἐκ τοῦ ex καὶ lever), élévation· étonner ἐκ πλήττω (ἐκ τοῦ ex καὶ tonner), étonnement· éloigner (ἐκ τοῦ ex καὶ loin), éloignement, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ e εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγομένας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ æ, οἷον Énée (Æneas, Αἰνείας)· Égine, (Ægina, Αἴγινα)· César, (Cæsar)· préposition (præpositio) κτλ.

Τὸ στερητικὸν ἢ κακωτικὸν dés ἢ dé, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἐλληνικὸν δυε ὀξύνεται ἐπίσης, οἷον déshonorer (ἀτιμάζω)· désapprouver (ἀποδοκιμάζω), déshériter, déshabiller, dépeupler, déplier, déraisonner κτλ.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν mé, τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ mal, οἷον, médire (κακολογῶ)· méconnaître (παραγνωρίζω)· se méprendre, se méfier κτλ.

Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον mériον re δὲν θέλει τόνον, ὡς relire, recommencer· ἐκτὸς ἂν τὸ μεθ' οὗ συντίθεται ῥῆμα ἀρχίζη ἀπὸ φωνῆεν· τότε ὀξύνεται, ὡς réimprimer, réordonner. Τὰ δὲ réchauffer, récrier, γίνονται ἐκ τοῦ échauffer, καὶ écrire, κατὰ συγκοπὴν τοῦ e ἀφώνου, rééchauffer κτλ.

Ὅταν ἡ λέξις λήγη εἰς ε ἄφρονον, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ ε τῆς παραληγοῦσης, ὡς misère, prophète, fidèle, je mène, ils prospèrent. Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ἔγε λήγουσαι λέξεις, διότι αὐταὶ ὀξυτονοῦνται, ὡς piège, manège, j'assiége, καὶ τὰ κατ' ἐρώτησιν ῥήματα, aimé-je? donné-je?

Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων à καὶ dès, τῶν ἐπιρρήματων là καὶ où, ὅπως διακρίνωνται ἐκ τῶν ὁμωνύμων λέξεων, τοῦ ῥήματος il a, τοῦ ἄρθρου des, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας la, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου ou.

Ἄλλαι λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶναι αἱ ἐξῆς, çà, deçà, en deçà, déjà, voilà.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνηέντων.

Ἐκθλιψιν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχοισι τρία μόνον φωνήεντα a, e, i, καὶ ταῦτα δὲ ἐν ῥηταῖς περιστάσεσι.

Τὸ a ἐκθλίβεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν la πρὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ· l'âme, l'histoire, je l'estime=je la estime.

Τὸ e ἐκθλίβεται á) εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, je, me, te, se, de, que, ce, le, ne, πρὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ, j'aime, je m'égare, il t'estime, il s'enfuit, mot d'ordre, ce qu'on dit, c'est moi, il n'arrive pas, nous l'instruisons, l'essai, l'homme.

Ἐξαιρέσεις. Τὸ e τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίβεται πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν onze, onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Là oui et le non.

β) Εἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on, un, une· lorsqu'il parle, puisqu'elle le veut, quoiqu'on dise.

γ) Εἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ὡς entr'acte, entr'aider, presque.

δ) Εἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque, ἐπομένου τοῦ un ἢ autre· quelqu'un, quelqu'autre.

έ) Εἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον *grande* ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι, *grand'mère, grand'messe, grand'salle.*

Τὸ *i* ἐκθλίβεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον *si* ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας *il, ils: s'ils vient, s'ils viennent.*

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Χρήσις τῶν Ἄρθρων.

Τὸ ἄρθρον εἶναι ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλησιν, ἤτοι εἰς παράστασιν ἀτόμου ὠρισμένου, ἢ εἴδους ἢ γένους. Ὅταν δ' ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατήρ ἀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦντες τὸν καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un*, ἐκφράζοντες τὸ τοιοῦτον οὕτως: *un père doit aimer ses enfants.*

Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἀν δὲ ὑπάρχη ἐπιθέτου, καὶ τοῦ ἐπιθέτου, οἷον *les bons enfants*: πλὴν τοῦ ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας *tout* ἤτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, οἷον *tout le monde, toute la ville*, πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος, πᾶσα ἢ πόλις: καὶ τῶν ἐξῆς τιμητικῶν λέξεων *Monsieur, Madame, Monseigneur*: οἷον, *Monsieur le président, Madame la comtesse, Monseigneur l'évêque.*

Ὅταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἔπεται ἐπίθετον, τὸ ἄρθρον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὡς παρ' Ἑλλησιν: οἷον *l'homme juste*, ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. Ὡσαύτως καὶ ἀν

ἔπεται μετοχή· οἶον, le fruit défendu, ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐξαιροῦνται τὰ σχετικά ὑπερθετικά, l'homme le plus sage.

Ἐξ ἐναντίας δὲ εἶναι ἀναγκαῖα παρὰ Γάλλοις ἢ πρὸς ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν ἑλληνικὴν δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἄφρευκτα· οἶον les capitaines et les soldats, καὶ ἔχι les capitaines et soldats.

Ὅσακις δύο ἢ πλείω ἐπίθετα κατηγοροῦνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἄρθρον τίθεται ἅπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénelon. Ἄν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικά, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος διελάβομεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων Ἄρθρων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, ὅτι ἂν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικὸν ἄρθρον du, de la, des, ἔχη πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἡ πρόθεσις de, οἶον de bon pain, de bonne viande, ἔχι du bon pain, de la bonne viande. Uu discours n'est beau qu'autant qu'il contient d e solides raisonnements et d e nobles expressions, καὶ ἔχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἐπίθετον συναποτελῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ἰδέαν· οἶον beaux-esprits, οἱ εὐφυεῖς, petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il voit toujours des beaux-esprits. Οὔτω λέγουσι du bon goût, φιλοκαλία, du mauvais goût, ἀπειροκαλία, de la bonne volonté, προθυμία, des jeunes gens, νεανίαι, κτλ.

Παραλείπεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἶον je ne vous ferai pas d e reproches· ἐκτὸς ἂν τὸ μεριστικὸν εἰδικεύηται διὰ τινος νέου προσδιορισμοῦ, on ne soulage point d e s douleurs qu'on méprise, διότι ἔπεται ὁ προσδιορισμὸς qu'on méprise.

Τὰ κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται

ἀνάρθρως· τὰ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἡπείρων, ποταμῶν, ὄρέων κτλ. ἐνάρθρως.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι κατ' ἐξαιρέσιν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. α') Ὄταν μεταπίπτωσιν εἰς ἔννοιαν ἀπλῶν προσηγορικῶν κατ' εἶδός τι ἀντωνομασίας· οἷον, les Aristides sont rares dans notre siècle, ἤτοι οἱ δίκαιοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὅμως ἡ περίστασις καθ' ἣν μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα, ὡς les Corneille et les Racine ont illustré la scène française. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ῥακίνοι, ἀντὶ ἀπλῶς ὁ Κορνήλιος καὶ Ῥακίνας. β') Ὄταν λαμβάνωνται ἐπωνυμικῶς, l'auteur du Télémaque, ἤτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· le naufrage de la Méduse, τοῦ οὕτως ἐπωνομαζομένου πλοίου· les souscripteurs du Mercure, τῆς ἐφημερίδος κτλ. γ') Ὄταν συνοδεύονται ὑπὸ ἐπιθέτου le sage Ulysse, le grand Hercule. δ') Ἐνια ἰταλικὰ κύρια ὀνόματα ποιητῶν καὶ ζωγράφων, λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον, οἷον le Tasse, le Dante, l'Arioste κτλ. κατὰ ζῆλον τοῦ ἰταλικοῦ il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égaré pas comme l'Arioste (Bouhours). Ainsi le Tasse infortuné... (Mme Staël. Corinne).

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. Dieu a créé le monde· ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη προσδιορισμὸς τις, ὡς ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, le Dieu des miséricordes, le bon Dieu κ.τ.λ.

Ἐνῶ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχωνται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ὡς εἶπομεν, θέλουσιν αὐτὸ, οἷον, la France est un beau pays· πλὴν τῶν ἐξῆς περιπτώσεων. α') Ὄταν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως ἐν δηλούσης τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν, οἷον ἐν

France. β') "Όταν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως de δηλούσης τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient de France, d'Italie. γ') "Όταν προστίθενται κατὰ σχῆμα γενικῆς εἰς οὐσιαστικῆ ἐμφαίνοντα ἀρχὴν ἢ ἀξίωμα, les rois de France, l'ambassadeur de Russie· καὶ δ') "Όταν ἡ γενικὴ τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐπίθετον, οἷον les peuples d'Asie, οἱ Ἀσιανοὶ λαοί, les villes d'Europe, αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πόλεις.

Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὐσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου, καὶ δύναται παρ' ἡμῖν νὰ μεταβληθῆ εἰς ἐπίθετον, ἐκεῖ οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἄρθρον· οἷον, une tendresse de père, ἕσον τῷ φιλοστοργία πατρικὴ· un caprice de femme, ἰδιοτροπία γυναικεία. Οὕτω καὶ une montre d'or, ὠρολόγιον ἐκ χρυσοῦ=χρυσοῦν une table de mardre, τράπεζα μαρμάρου=μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς τι περιστῶντα ὀνόματα.

Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἤτοι διὰ μόνον τοῦ de ἐκφράζεται καὶ τὸ κατὰ τι, ὕπερ ἡ ἐλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἐρμηνεύει· οἷον, faible de constitution, ἀσθενὴς τὴν κρᾶσιν.

Παραλείπεται τὸ ἄρθρον καὶ ὁσάκις ὄνομά τι συναποτελεῖ μετὰ ῥήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς, οἷον, j'ai faim=πεινῶ· J'ai soif=διψῶ· je prends soin=φροντίζω, καὶ οὐχὶ j'ai de la faim, j'ai de la soif κτλ. ἄστινας περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικά καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Ἡ ὅταν ὄνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνεται ἀντὶ ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου, je vais à pied, à cheval, πορεύομαι πεζῇ, ἔφιππος. Καὶ αὗται δὲ αἱ περιστάσεις εἶναι ὠρισμέναι, καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα, οἷον, tant, beaucoup, trop· tant de sagesse, τοσαύτη φρόνησις· πλὴν τοῦ bien, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ γενικὴν ἔναρθρον· bien des hommes, πολλοὶ ἄνθρωποι.

Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαῖά τινα γνωμικὰ καὶ παροι-

μίας, ὡς pauvreté n'est pas vice-plus fait douceur que violence κτλ.

Τὸ le plus, le moins τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιρρήματικὰς φράσεις le plus, τὰ μάλιστα, le moins, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἄρθρον εἶναι κλιτὸν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου, ἐνταῦθα δὲ ἄκλιτον. De toutes ces dames votre sœur était la plus affligée, ἀπὸ ὅλας ἐκείνας τὰς κυρίας ἢ ἀδελφὴ σας ἦτο ἡ μᾶλλον τεθλιμμένη· εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ la plus ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ affligée ἐν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς votre sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est le plus affligée, ἡ ἀδελφὴ σας δὲν θρηνεῖ οὐδὲ ὅταν ἦναι τὰ μάλιστα τεθλιμμένη, τὸ le plus εἶναι αὐθύπαρκτον ἐπιρῆμα κατηγορούμενον εἰς τὸ ῥῆμα est affligée, ἀπαραλάκτως ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement, le mieux, le plus εἶναι προφανῶς ἰδιαίτερα ἐπιρῆματα.

Αἱ φράσεις la Sain-Jean, la Saint-Martin κτλ. εἶναι ἑλλειπτικαὶ, ἐννουμένου ἐξῶθεν τοῦ ὀνόματος fête· la fête de Saint Jean· ὡς ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, ἐνοοῦντες τὴν λέξιν ἑορτή.

Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αἰγίνης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. Ἄν δὲ καὶ ἀπαντᾷται ἐνίοτε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷόν ἡ πόλις Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦτο εἶναι σπάνιον, καὶ ἡ κατάχρησις βαρβαρισμός.

Κατὰ δὲ τίνα παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικὸν ἐκεῖνο de παραλείπεται ὅλως ἐν τισὶ φράσεσιν ὡς αἱ ἐξῆς, le misistère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot· la rue Saint-Honore, ὁδὸς ἀγίου Ὀνωρίου· le huit Juillet ἢ ὀγδόη Ἰουλίου, ἀντὶ de Saint-Honoré, de Juillet, Code-Napoléon κτλ.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα οἱ

Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ἥτοι κατὰ γενικὴν ἄναρθρον. Charles avait le titre d'Invincible; les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitze le nom de Grand (Voltaire). Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπίθετα κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρωσιν. Εἶχε τίτλον ὁ Ἀήττητος, ὄνομα ὁ Μέγας.

Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ· τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ *de*: οἷον *ce diable d'homme*, ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· *ce coquin de valet* ὁ ἀχρεῖος αὐτὸς δούλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ Συμφωνίας τοῦ Ἐπιθέτου.

Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικά τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον ἥτοι μὲ τὸ ἀρσενικόν, ἂν τὰ οὐσιαστικά ἦναι διαφόρου γένους: *cet acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits*.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ ἐπίθετον, ἂν μάλιστα ἦναι δικατάληκτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα, ἂν δὲ ἦναι μονοκατάληκτον, ἥτοι λέξη εἰς *e*, ἡ θέσις αὐτοῦ ἀδιάφορος.

Ἄν τὰ δύο οὐσιαστικά ἦναι λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον οἷον, *toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continue*. Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἕτερον τῶν οὐσιαστικῶν, ἂν ταῦτα ἐνοῦνται διὰ τοῦ συνδέσμου *ou* (ἢ). *Un courage ou une prudence étoit nante*.

Τὰ ἐπίθετα *nu* (γυμνός), *demi* (ἕμισος), *nouveau* (νέος), προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα οἷον,

nu-pieds γυμνόπους, une demi-lieue ἡμίσεια λεύγα = ἡμιλεύγιον, une demi-heure, ἡμίσεια ὥρα = ἡμιώριον, des enfants nouveau-nés, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις nu, demi, κτλ. λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ δὲ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ γυμνο εἰς τὸ γυμνόπους, τὸ ἡμι εἰς τὸ ἡμιθανής. Ἄν ὅμως αἱ αὐταὶ λέξεις ληφθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, ὁπότε καὶ ἔπονται τῷ οὐσιαστικῷ, τότε συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς αὐτὸ, οἷον une heure et demie, ὥρα μία καὶ ἡμίσεια.

Ὅμοιόν τι πάθος πάσχουσι καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις excepté, supposé, compris, ci-joint, ci-inclus, αἵτινες μετοχαὶ οὖσαι λαμβάνονται πολλάκις ἐπιρρηματικῶς· excepté ces personnes = πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων· ces personnes exceptées = ἐξαιρουμένων τῶν ἀτόμων τούτων· vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie θὰ εὗρῃτε ἐνταῦθα ἔγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον· ἂν δὲ ἦτο la copie, ἐνάρθρως, ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἢ μετοχὴ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ copie, vous trouverez ci-incluse la copie. Οὕτως εἴθισται.

Ἡ λέξις feu μακαρίτης, μένει ἄκλιτος ἂν ἔπεται ἔναρθρον τὸ οὐσιαστικόν, ἦτοι feu la reine, ἢ μακαρίτις βασίλισσα· ἢ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς, feu votre mère, ἢ μακαρίτις μήτηρ σου· κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, ἂν τὸ οὐσιαστικόν ἔπεται ἀνάρθρως, οἷον, la feue reine, votre feue mère.

Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως gens (ἄνθρωποι) συμβαίνει τι παράδοξον, ἦτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι θηλυκοῦ μὲν γένους ὡς πρὸς τὸ ἡγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον· οἷον les vieilles gens sont toujours soupçonneux, ὅπου τὸ μὲν vieilles, γηραιοί, ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ soupçonneux, ὑποπτοί, κατ' ἀρσενικόν. Ἄλλ' ἢ ἀντωνυμία tous προηγουμένη ἢ μόνη ἢ μετ' ἐπιθέτου μονοκαταλήκτου, ἦτοι εἰς ὁ ἄφωνον λήγοντος, ἐκφέρεται κατὰ γένος ἀρσενικόν, tous les gens, tous les habiles gens.

Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν δὲν εἶναι οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν ἤτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κήπος, grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον· καὶ πάλιν, habit rouge, ἔνδυμα ἐρυθρὸν, table ovale, τράπεζα μακροστρόγγυλος, maison neuve, οἰκία καινὴ, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὅμως τοὺς ἐξῆς ὀλίγους κανόνας.

Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικά ἢ ἐπίθετα.

Ἐπιτάσσονται προσέτι α. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἢ τὰ ἐξ αὐτῶν γινόμενα ἐπίθετα, ὡς un homme distingué, un pays inconnu. β'. Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα· οἷον, la langue grecque, la grammaire française. γ'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὄροι, καὶ τὰ εἰς ἴσην λήγοντα ἐπίθετα, l'art militaire, le poème épique. δ'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἶν' εὐχρηστοὶ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν ὡς τὸ aveugle, τὸ sourd, κτλ. un homme aveugle. ε'. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπίθετα, habit noir, table ronde.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ ποιητικῶς· οἷον les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abimes.

Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὀνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρει μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ὅλίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐνταῦθα, διότι οἰκεῖος τῶν τοιούτων τόπος εἶναι τὰ λεξικά.

Chose certaine, πρᾶγμα βέβαιον· certaine chose, πρᾶγμα τι ἀορίστως.

L'année dernière, πέρυσι· la dernière année de la guerre, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ἱμάτιον· nouvel habit, ἕτερον ἱμάτιον.

Homme gentil, χαρῖεις τοὺς τρόπους· gentilhomme, εὐγενὴς τὴν κατ' ἐργασίαν.

Homme honnête, κομψός, έπισεικός τόν τρόπον· honnête homme, χρηστός, τίμιος άνήρ.

Vie mortelle, βίος έπίκτηρος, θνητός· mortel ennemi, άσπονδος, θανάσιμος έχθρός.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλίσχρος· vilain homme, άχρετός ή βδελυρός.

Femme sage, γυνή έμφορων· sage-femme, μαϊα.

Femme grosse, έγκυος· grosse femme, παχεϊα, εύτραφής.

Homme pauvre, auteur pauvre, άνθρωπος, συγγραφές πένης· pauvre homme, pauvre auteur, ολίγου άξιος, άθλιος.

Homme plaisant, άστεϊός· plaisant homme, γελοϊός.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, αυτόχρημα άγύρτης.

Homme grand, ύψηλός τόν άνάστημα· grand homme, μέγας άνήρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

Προσωπικά.

Είς τόν Τεχνολογικόν ώμιλήσαμεν και περί τής διαφοράς τών ονομαστικων je, tu, il πρὸς τας μοί, toi, lui, και περί τού πότε αντί τών πλαγιων à moi, à toi, à lui, μεταχειρίζονται τας άπλᾶς me, te, lui, κτλ. Ήδη δέ προσθέτομεν ὅσα εἶναι αναγκαῖα πρὸς πλείονα διασάφησιν τών εκεί εἰρημένων.

Ἐν μόνη τῇ προστακτικῇ έγκλίσει τίθενται ἡ μοί και toi μετὰ τόν ρῆμα και ὡς δοτικαί και ὡς αιτιατικαί, ταυτὸν εἰπεῖν ὡς έμμεσον και ὡς άμμεσον αντιχείμενον· οἶον, eroyez-moi, πιστευσόν με· dites-moi la vérité, εἰπέ μοι τήν αλήθειαν. Ἄν δέ προηγῆται τόν απαγορευτικόν ne (μη), τότε επανέρχονται αἱ άπλαῖ me, te, προτασσόμεναι ὡς εν ταῖς

λοιπαῖς ἐγκλίσεις· ne me croyez pas κτλ. Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῆ μετὰ τὴν προστακτικὴν, ὅταν ἀκολουθῆται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἷον, donnez-m'en.

Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικαὶ τίθενται κατόπιν τοῦ ῥήματος ἐν τῇ προστακτικῇ· donnez-lui, ἔσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

Ἄλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς lui, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔννοιαν· je le crois σημαίνει καὶ τὸν πιστεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἤτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ πράγματος, ἐνῶ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

Ἐπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμικῶν le, la, les παρὰ Γάλλοις, ἡ ἐξ ἧς ἐρωτώμενός τις êtes-vous le père de cet enfant? ἀποκρίνεται je le suis· εἰμὶ οὗτος ὃν λέγεις, ἤτοι ὁ πατήρ· êtes-vous la mère de cet enfant? —je la suis· êtes-vous Pauline? —je la suis· êtes-vous les ministres du roi? —nous les sommes. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἠγούμενον εἰς ὃ ἀναφέρεται, ἂν ἐκεῖνο ᾖ ὄνομα οὐσιαστικὸν ἄναρθρον, ἢ κύριον, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι· δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἠγούμενον ᾖ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ οὐσιαστικὸν ἀναρθρον ἢ μεριστικῶς λαμβανόμενον, οἷον ἐν τοῖς ἐξ ἧς παραδείγμασι· γυνὴ ἐρωτωμένη êtes-vous mariée? θέλει ἀποκριθῆ je le suis, εἰμὶ τοῦτο ὃ λέγεις, ὄχι, je la suis· êtes-vous femme? oui, je le suis, êtes-vous chasseurs? ἢ des chasseurs? oui, nous le sommes.

Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία le ν' ἀναπληροῖ καὶ ῥῆμα προηγούμενον· ὡς, restez si vous l'osez, ἀντὶ si vous osez rester.

Τὴν αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν soi μεταχειρίζονται ἐμπροθέτως ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἀόριστον, ὅποῖαι αἱ λέξεις on, chacun, personne. On doit rarement parler de soi.—Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis. Ὀρισμένου δὲ ὄντος τοῦ

προσώπου προτιμᾶται ἢ lui ἢ lui-même. Paul ne fait que parler de lui, ἢ de lui-même. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρίζονται πάντοτε τὴν soi· l'aimant attire le fer à soi, ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἑαυτὸν τὸν σίδηρον.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐνίοτε καὶ ὠρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἢ αὐτοπαθὲς soi τῆς lui ὅταν ἢ σαφὴνεὶα τῆς φράσεως τὸ ἀπαιτῆ· οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα en remplissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi, ὑπακούων τῷ πατρὶ ὁ νέος οὗτος κοπιᾷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἢ soi ἐκφράζει ἀναγκαστικῶς ἐνταῦθα ταῦτοπάθειαν, ἐνῶ ἢ lui ἡδύνατο ν' ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεικτικά.

Ἡ σύνθετος ἀντωνυμία celui θηλ. celle, καθ' ἑαυτὴν λαμβανόμενη, ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς προηγουμένην λέξιν, εἶν' εὐχρηστος μόνον ἐπὶ προσώπων, celui qui rend un service doit l'oublier, ὁ περιποιῶν τινα χάριν ὀφείλει νὰ λησμονῆ αὐτήν. Ἀναφερομένη δὲ εἰς προηγουμένην λέξιν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. De toutes les choses du monde c'est celle que j'aime le mieux. Les vertus de Henri IV étaient celles d'un grand homme. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' ἦσαν ἀρεταὶ ἐξόχου ἀνδρός.

Ὡσαύτως αἱ μετὰ τῶν δεικτικῶν ἢ τοπικῶν μορίων σύνθετοι celui-ci, celui-là, καθ' ἑαυτὰς μὲν λαμβανόμενοι τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ceux-ci prétendent que . . . ceux-là soutiennent que . . . οἱ μὲν ἀξιούσιν ὅτι . . . οἱ δὲ ἰσχυρίζονται ὅτι . . . Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς ἡγουμένην λέξιν λαμβανόμενοι εἶν' εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Voilà plusieurs livres, prenez celui-ci. Λάβε τοῦτο, τὸ βιβλίον.

Τὸ μὲν celui-ci τίθεται ἐπὶ τῶν ἐγγύς, τὸ δὲ celui-là ἐπὶ τῶν πόρρω κειμένων· ἐν δὲ τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου τὸ celui-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ τελευταῖον λεχθὲν, τὸ δὲ celui-là εἰς τὸ πρότερον·

Tel est l'avantage ordinaire
Qu'ont sur la beauté les talents;
Ceux-ci plaisent dans tous les temps,
Celle-là n'a qu'un temps pour plaire.

τὸ ceux-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ talents, προτερήματα, τὸ δε celle-là εἰς τὸ beauté, καλλονή.

Ἡ ἀντωνυμία celui-ci δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν, δὲν λέγουσι δηλαδὴ celui-ci qui, ἀλλὰ, celui qui. Ἡ celui-là ὅμως παρακολουθεῖται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς qui, πλὴν ὅχι ἀμέσως, ἀλλὰ παρεμπιπτούσης ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλης τινὸς φράσεως, οἷον celui-là est deux fois grand, qui ayant toutes les perfections n'a pas de langue pour en parler, ἔνθα μεταξὺ τοῦ celui-là καὶ τοῦ qui παρεμπίπτουσιν αἱ λέξεις est deux fois grand.

Τὰ εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστιθέμενα μόρια ci καὶ là τάσσονται πολλάκις μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν τὸ συνοδεῦον τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν, cet homme-ci, cet homme-là. Ἐπὶ τινῶν μάλιστα χρόνου δηλωτικῶν λέξεων τὸ là εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν τοῦ λόγου σαφήνειαν. Οἷον cette année, σημαίνει τοῦτο τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἐφέτος· cette année-là, ἐκεῖνο τὸ ἔτος, τὸ ἤδη παρελθόν· ce soir, ἀπόψε· ce soir-là, κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν· ce matin, σήμερον τὸ πρωῒ· ce matin-là, κατ' ἐκείνην τὴν πρωΐαν κτλ.

Αἱ ἀντωνυμίαι ceci, τοῦτο, καὶ cela ἐκεῖνο, εἶναι ὡς καὶ ἐν τῷ τεχνολογικῷ εἴπομεν, φύσει οὐδετέρου γένους καὶ δὲν ἔχουσι πλὴθ. ἀριθμὸν. Αὗται δὲν ἀναφέρονται ὡς αἱ celui-ci, celui-là, εἰς προηγούμενον ὄνομα· οἷον εἰς τὴν ἐρώτησιν quel livre prendrez-vous? ἀποκρίνονται je prendrai celui-ci, ὅχι ceci. Δύνανται ὅμως ν' ἀναφέρωνται εἰς ἐλόκληρον λόγον εἴτε ἠγούμενον, il m'a dit cela, μοὶ εἶπε ταῦτα, εἴτε ἐπόμενον, il m'a dit ceci, μοὶ εἶπε τάδε. Ὡσεπιτοπλεῖστον ὅμως λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· comment appelle-t-on cela? πῶς ὀνομάζεται τοῦτο τὸ πρᾶγμα;

Μόνον προκειμένων δύο πραγμάτων τοῦ μὲν ἐγγὺς τοῦ δὲ πόρρω, προτιμᾶται πρὸς διαστολὴν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγὺς τὸ ceci, ἐπὶ δὲ τοῦ πόρρω, τὸ cela, οἷον, je garde ceci, prenez cela. Ἄλλως, ἔταν ἐν μόνον ἦναι τὸ ἀντικείμενον,

μεταχειρίζονται ἀδιαφόρως τὸ ceci ἢ cela. Ceci me surprend, ἢ cela me surprend.

Ἡ ἀντωνυμία *ce* προτάσσεται πολλάκις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος *être*, ἐπομένης τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας *qui* ἢ τοῦ συνδέσμου *que*, καὶ τότε ἀποτελεῖ ἰδιωτισμὸν τινα κοινότητα εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. *Ce fut l'envie qui causa le premier meurtre dans le monde, ὁ φθόνος ἔγεινεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ γῆς φόνου. C'est à vous que je parle, πρὸς σὲ ὁμιλῶ, ἤτοι πρὸς σὲ καὶ ὄχι ἄλλον, ἢ πρὸς σὲ τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λόγος ἐντονώτερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφανεστέρα.*

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Α΄. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία *ce* μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥήμα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ἔταν τὸ ὑποκείμενον ἦναι τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου· εἶον, *C'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle: c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent. Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, οἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφευρὸν τὴν γραφὴν.*

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Β΄. Ἡ εἰς τὰ δύο κῶλα τῆς περιφράσεως ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖται· ἔθεν ψέγεται ὡς σόλοικος ὁ ἐξῆς στίχος τοῦ Βαζλῶ,

C'est à vous, mon esprit, à qui je voux parler.

δέον εἰπεῖν

C'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ὁμοίως ῥητέον *c'est ici que je demeure, ἔχι: c'est ici où je demeure, c'est là que je vais, ἔχι: c'est là où je vais.*

Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκείμενον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον. Ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἦναι οὐσιαστικόν τι, προτάσσουσιν ἐνίοτε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου *que* ἀμφοτέρα ταῦτα, ἤτοι τὸ ἡγούμενον κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ *Démosthènes est un grand orateur δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὸ c'est un grand orateur que Démosthènes. Ἡ καὶ μετὰ τῆς ἀντωνυμίας quel, quel grand orateur que Démosthènes! Καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως δὲ, qu'est-ce que la vie? τί ἐστίν ἡ*

ζωή; Ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικὸν, γίνεται δὲ τοῦτο ἰδίως πρὸς δήλωσιν μερίζονος ἀπορίας: *qu'est-ce que c'est que ce petit sifflement?* τί πρᾶγμα εἶναι ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγμός;

Συμβαίνει πολλάκις νὰ ᾔηται καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμφοτα ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, *s'abandonner au désespoir* c'est peu connaître les chances de la fortune, ὅπερ δύναται ν' ἀντιστραφῆ οὕτω, c'est peu connaître les chances de la fortune que de s'abandonner au désespoir, ἔνθα τὸ ἀπαρέμφοτον *s'abandonner*, ὅπερ εἶναι κυρίως τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἐπιταχθὲν συνοδεύεται, ὡς ἀνωτέρω τὸ *Démosthènes*, ὑπὸ τοῦ συνδέσμου *que*, προσέτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς προθέσεως *de*. Μεταφράζονται δὲ αἰ τοιαῦται προτάσεις ἑλληνιστὶ, τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμφότου εἰς ὀριστικὴν ἔγκλισιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἑναρθρον· πολλὰ ὀλίγον γνωρίζει τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὁ πᾶσαν ἀποβάλλων ἐλπίδα μεταβολῆς.

Ὅταν ἡ πρότασις ἄρχεται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν *ce qui* μετὰ τινος οἰουδήποτε ῥήματος, ἀκολουθῆ δὲ ὡς κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα τὸ *être*, ἡ *ce* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ αὐτοῦ. *Ce que je désire le plus c'est d'aller vous voir.*—*Ce qui m'attache à la vie c'est vous.*—*Ce qui m'indigne, ce sont les injustices des hommes.* Δὲν εἶναι ὁμοῦς ἄφευκτος ἡ ἐπανάληψις τῆς *ce*, ἂν μετὰ τὸ *être* ἀκολουθῆ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ ὄνομα· οἷον δυνατὸν εἰπεῖν *ce qui mérite le plus notre admiration c'est ἡ est la vertu.*

Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν *ce* ὡς συγκεφαλαιωτικὴν, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον τῆς προτάσεως σύγκηται ἐκ πολλῶν τινῶν λέξεων, ὡς *le signe de la corruption des mœurs dans un état, c'est la multiplicité des lois.* Ἀλλὰ δυνατὸν εἰπεῖν ἀδιαφόρως, *la véritable noblesse est ἡ c'est la vertu, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.*

Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν προσωπικὴν *il*, καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς ἂν τὸ κατηγορούμενον ᾖ ναὶ οὐσιαστικόν· *les astronomes qui prétendent connaître la nature des étoiles fixes, assurent que ce sont autant de soleils.* Ἄλλ' ἂν τὸ κατηγορούμενον ᾖ ναὶ ἐπίθετον, προτιμᾶται ἢ προσωπικῆ· οἶον, *lisez Démosthènes et Cicéron, ils sont très-éloquents.*—*j'ai vu le Louvre, il est magnifique.*

Ἄλλὰ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν *ce* καὶ *il*, ἴστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικὸν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ἰδίως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρως, οἶον, *il est roi.* ἂν δὲ συνοδεύηται ὑπὸ ἄρθρου ἢ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ὡς κυρίως οὐσιαστικόν, οἶον, *c'est le roi, c'est un philosophe.*

Καὶ ἐπίθετον δὲ κεῖται πολλάκις ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οἶον, *c'est vrai, c'est juste.* ἤτοι *c'est une chose vraie, c'est une chose juste.*

Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· *il considérerait cette campagne, ces collines, ces ruisseaux.*

Κτητικά.

Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικαὶ *son, sa, leur*, εἰσὶν εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὅθεν εἰς τὴν φράσιν ταύτην *ce chapeau est joli, sa couleur est agréable,* ἢ ἀντωνυμία *sa* δὲν κεῖται καλῶς· ἀλλὰ ῥητέον, *la couleur en est agréable.* Τότε δὲ μεταχειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικάς, ὅταν ἢ κατασκευῇ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν *en*· ὡς *ce tableau a ses beautés,* ἢ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὰς καλλιδνάς της· *cette maison a ses agréments,* ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνά του· διότι τὸ ὑποκειμενον *tableau, maison,* ἀποτελεῖ μίαν πρότασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου *ses beautés, ses agréments,* καὶ ἐπομένως εἶναι ἀμύχανον· ἢ ἀποφύγη τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παρὰσιωπῶνται ὅπου δύνανται νὰ ἐννοῶνται οἴκοθεν· οἶον ῥητέον, *j'ai mal à la tête*, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, ὅχι *j'ai mal à ma tête*: il a reçu un coup de feu au bras, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα, ὅχι à son bras.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, ὥστε ἡ τοιαύτη φράσις *mes père et mère* ἀντὶ τοῦ *mon père et ma mère*, καίτοι συνήθως παρὰ τῷ χύδην λαῶ καὶ εἰς τὸ δικανικὸν ὕφος, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ καὶ μετὰ δύο ἢ πλείονων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ κτητικὴ, ἂν τὰ ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα· οἶον, *mes beaux et mes vilains habits*, διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ἱμάτια· ἂν δὲ τὰ ἐπίθετα ἀναφέρωνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀντωνυμία τίθεται ἅπαξ· οἶον, *mes beaux et riches habits*, διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ἱμάτια δὲν εἶναι διάφορα τῶν πολυτελῶν.

Ἀναφορικαί.

Ἡ ὀνομαστικὴ τῆς ἀναφορικῆς *qui* καὶ ἡ αἰτιατικὴ *que* τίθενται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων ἢ καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ προτιμῶνται τῆς *lequel, laquelle*: ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ ἀπλῶς αἱ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ὥστε αἱ ἐξῆς φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς *l'étude à qui je consacre mes loisirs*: le cheval sur qui je suis monté· ἀλλὰ ῥητέον διὰ τῆς *lequel, l'étude à laquelle, le cheval sur lequel* κτλ.

Ἡ γουμένων δύο ὀνομάτων διαφόρου γένους, ἡ κοινὴ τὸ γένος *qui* ἤθελε γεννήσει ἀσάφειαν καὶ ἀμφιβολίαν ποῦ ἄρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἢ τὸ θηλυκόν· οἶον, εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, *j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place*, ἡ *qui* δυνατὸν ν'ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ἀρσενικὸν *mari* καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν *sœur*, εἶδον τὸν

σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου, ὅστις ἢ ἦτις μέλλει νὰ διορισθῆ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς qui προτιμᾶται ἢ ὀνομαστικῆ le quel, ἢτις δικατάληκτος οὖσα ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν le mari . . . le quel, la sœur . . . laquelle. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ χρῆσις τῆς le quel ὡς ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολλὰ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους γραμματικούς, καὶ συμβουλεύουσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἄλλως πῶς τὸν λόγον. (ἴδε Grammaire de Condillac. Tom. Second. p. 114).

Αἱ ἀντωνυμίαι αἱ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δὲν πρέπει ν' ἀναφέρονται εἰς οὐσιαστικὸν ἄναρθρον καὶ ἀόριστον, συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἢ προθέσεως ἔννοιαν ῥηματικὴν ἢ ἐπιρρήματικὴν. Ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν il nous a reçu avec politesse qui nous a charmés δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ politesse εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία qui δὲν εἶναι ὄρισμένον οὐδ' αὐθύπαρκτον οὐσιαστικὸν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ avec μίαν ἔννοιαν ἰσοδυναμοῦσαν τῷ ἐπιρρήματι εὐγενῶς, φιλοφρόνως. Διορθοῦται δὲ οὕτως, il nous a reçu avec une politesse qui nous a charmés. Ὡσαύτως μὴ λέγε, s'il a droit de répondre qui le lui a accordé? ἀλλὰ, s'il a le droit de répondre· μηδὲ, il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas· ἀλλὰ il demande sa grâce κτλ. Ἡ μεταχειρίσθητι ἰσοδύναμόν τινα φράσιν, οἷον τὸ ἐξῆς παράδειγμα quand nous mîmes en mer, elle était paisible, δυνατὸν νὰ διορθωθῆ οὕτω πῶς, quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου quand nous mîmes en la mer.

Ἰδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶναι νὰ τίθεται ἡ qui μετὰ τῆς ὀριστικῆς ὡς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου· οἷον, lout-à-coup je crus voir Vénus qui fendait les nues dans son char volant (Télémaque liv. IV). Αἰφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζουσαν τὰ νέφη εἰς τὸ πτερόεν ἄρμα τῆς. Hercule sentit bientôt le feu dé-

vorant qui se glissait jusque dans la moelle de ses os. Ὁ Ἑρακλῆς ἤσθάνθη εὐθὺς τὸ παμφάγον πῦρ διεισδύον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκκάλων του. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις voilà Marie qui vient, ἐξηγεῖται παρ' ἡμῖν, ἰδοὺ ἡ Μαρία ἔρχεται, παραλαίπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

Ἡ dont, ὡς καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγήται τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου εἶναι συντακτικῆ, οἷον la ville dont les habitants, ὄχι la ville les habitants dont. Ὅθεν ῥητέον la Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières, ὄχι dans le lit dont.

Ἄλλοτε ἢ que λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου lequel· οἷον les jours que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui, ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu.—Il ne me voit plus de l'œil qu'il me voyait· τὸ que ἐνταῦθα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν γενικὴν dont, καὶ ἔχει ὁμοιότητα μὲ τὸ ἄκλιτον ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς. Δὲν μὲ βλέπει πλέον μὲ τὸ μάτι ὁποῦ (δι' οὐ) μ' ἔβλεπε.

Ἡ ἀντωνυμία qui ἐρωτηματικῶς λαμβανομένη εἶν' εὐχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ πραγμάτων ἀψύχων. Ὅθεν μὴ λέγῃς qui sont les pays du Nord? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord? Δύναται ὁμως νὰ εἴπῃ τις ὀρθῶς, Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes: qui sont-elles? ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.

Ὅπου οἱ Ἕλληνες, ἐπὶ ἐξηρτημένης προτάσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τί, οἷον δὲν ἐξεύρω τί ζητεῖς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν ce que, je ne sais pas ce que vous demandez.

Ἡ quοί λαμβάνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, καὶ ὡς ἀναφορικὴ καὶ ὡς ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία. Εἶναι δὲ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὐχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται μάλιστα, ὅταν τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται

ἦναι οὐχὶ ὠρισμένον, ἀλλὰ γενικὸν καὶ ἀόριστον, ὅποια αἱ λέξεις ce, voilà, rien· οἶον, voilà de quoi je voulais vous parler—il n'y a rien sur quoi on ait plus écrit.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως de, ἀποτελοῦσα ἰδιαιτέραν τινὰ φράσιν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ παριστῶσα τὴν ὕλην ἐξ ἧς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται τι· οἶον *donnez-moi de quoi écrire*, δός μοι τὰ ἀναγκαῖα εἰς γραφὴν.—*Il a de quoi être content*, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ ἦν' εὐχαριστημένος.—*Il n'a pas de quoi vivre*, δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.—*Nous avons de quoi nous amuser*, ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν.

Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινῷ γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ· *le péril où je m'engage*, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω ἐμαυτόν. Εἶναι δὲ εὐχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ἐνίοτε, παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων, ὡς

il ne reste que moi

où l'on découvre encor les vestiges d'un roi.

(Racine, *Alexandre*. acte II sc. 2).

Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν δύο μονοσυλλάβων ἀντωνυμιῶν *en* καὶ *y*, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν ἢ ἀφαιρετικὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη μὲ δοτικὴν. Τὰς μεταχειρίζονται δὲ κατακόρως, διότι μονοσύλλαβοι οὔσαι φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφήνειαν ἄνευ σχοινοτενείας. Καὶ ἡ μὲν *en* τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ *y* μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. *Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose?*—*je m'en souviens*. Ἐνθυμείσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο;—τὸν ἐνθυμοῦμαι ἢ τὸ ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu le malheur, et j'y sais compatir.

ἤτοι *je sais compatir au malheur.*

Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι *de lui*, *à lui*,

d'elle, d'eux, d'elles, leur, σημαίνουνσι πάντοτε πρόσωπον και οὐχὶ πράγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν en και y· ὥστε ἡ ἐξῆς φράσις εἶναι σόλοικος· cette maison menace ruine; n'approchez pas d'elle, ἀλλὰ ῥητέον, n'en approchez pas. Οὐδὲ εἰς τὴν φράσιν ταύτην ces bâtiments n'étant pas assez grands, je leur ferai ajouter une aile, ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία leur, καθὸ ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν bâtiments, κτίρια, ἀλλὰ ῥητέον j'y ferai ajouter une aile.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἐκφέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀριθμητικόν, ὑπακουσμένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀναπληροῦσι πάντοτε τὸ ἐλλειπὸν οὐσιαστικὸν διὰ τῆς ἀντωνυμίας en· εἴον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἔχετε ἀδελφούς; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς ἔχω, εἰ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ en, j'en ai, ἢ ἔχω τρεῖς, j'en ai trois· πολλοὺς, j'en ai plusieurs.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας Même.

Ἡ λέξις même εἶναι ἢ ἐπίθετον ἀντωνυμικόν, ἄρα κλιτόν ἢ ἐπίρρημα, ἄρα ἄκλιτον.

Ἐπίθετον μὲν εἶναι αἰ. ὅταν λαμβάνεται ἐνάρθρως διὰ τὴν ἀντωνυμίαν ταυτότητα (l'identité), ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁ αὐτός· le même homme, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· les mêmes vertus, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

β'. Ὅταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes, ἀντιστοιχοῦσα πάλιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν αὐτὸς μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἐγὼ αὐτὸς, ἐμοῦ αὐτοῦ ἢ ἐμαυτοῦ, σὺ αὐτὸς, κτλ. ἢτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς. Ceux qui se plaignent de la fortune n'ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes. Πολλοὶ τῶν μεμφομένων τὴν τύχην ὄφειλον ἑαυτοὺς μᾶλλον νὰ μέμφωνται.

γ'. Ὅταν ἔπεται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μὲ δύνανται ἐπιτάσεως, la gloire même, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα· la vie même, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἀλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει ἰδιοτροπία τις, διότι ἂν μὲν τὸ οὐσιαστικὸν ᾔνοι ἐν μόνον, τὸ même συμφωνεῖ

μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον· ἂν δὲ δύο ἢ πλείονα, δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον, ἀλλ' ὡς ἐπίρρημα· οἷον, les animaux, les plantes m ê m e étaient au nombre des divinités égyptiennes, τὰ φυτὰ αὐτὰ ἢ καὶ τὰ φυτὰ ἀκόμη συγκατελέγοντο μετὰ τῶν αἰγυπτίων θεῶν.

Ἐπίρρημα εἶναι προσέτι ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ῥήματος, καὶ τότε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ μάλιστα, ἢ ὡς καὶ, ἢ ἀκόμη καὶ, δηλ. διὰ προσθετικοῦ τινος ἢ ἐπιτατικοῦ μορίου· ἢ ἂν ἦναι ἄρνησις διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ κἀν· nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter, δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς πονηροὺς, δφείλομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon cœur lassé de tout, même de l'espérance.

(Lamartine).

ἡ καρδία μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'irons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller, δὲν θὰ υπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ οὐδ' ἔχομεν κἀν ἄρεξιν νὰ υπάγωμεν.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.

Ἡ κατὰ τοὺς Γάλλους ἀόριστος ἀντωνυμία tout, πᾶς ἢ ὅλος, tout homme, πᾶς ἄνθρωπος, tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται ἐπίσης καὶ ὡς ἐπίρρημα ὅλος, ὁλόσ-διόλου· tout clair, ὅλος φανερός ἢ ὁλοφάνερος· tout noir, ὁλόμαυρος. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἐξῆς κανόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτον, ἦτοι κάμνει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle.

τὰ πλοῖά μας εἶναι ὁλοέτοιμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ. Ὅμοίως μένει ἄκλιτον μετὰ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων. Eucharis demeurerait tout interdite. Ἡ Εὐχάρις ἔμενε κατατεθορυβημένη. Μετὰ δὲ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀρχομένων ἀπὸ συμφώνου εἶναι κλιτὸν, ἔστω καὶ εἰς ἐπίρρηματι-

κὴν σημασίαν. Certes tu me dis là une chose toute nouvelle, τῇ ἀληθείᾳ μὲ λέγεις πρᾶγμα ὅλως διόλου νέον.

Ὁ αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνεται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ἂν οἶον, la valeur, tout héroïque qu'elle est, ne suffit pas pour faire les héros, ἡ ἀνδρεία ὅσον ἥρωο-πρεπῆς καὶ ἂν ἦναι, δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀναδείξῃ τινὰ ἥρωα. L'espérance toute trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable, ἡ ἐλπίς ὅσον πλάνος καὶ ἂν ἦναι, ἔχει κὴν τὸ καλὸν ὅτι ἄγει ἡμᾶς δι' ὁδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

Ὅταν δὲ τὸ tout λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου ἐπιρρήματος, μένει πάντοτε ἄκλιτον tout doucement, tout aussi bon· ἢ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, Il est, ἢ elle est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συµμεταβάλλομεν τὸ ἐπίθετον ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἦτον ὅλος ζῆλος ἢ ἦτον ὅλη (ἢ γυνή) ζῆλος. Les Français sont tout feu pour entreprendre, οἱ Γάλλοι εἶναι ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι.

Ἐχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρηματικὴν καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἐρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ ἄμα. Elle lui dit cela tout en riant, εἶπεν αὐτῷ τοῦτο ἄμα γελῶσα.

Συνοδεύουσα ὀνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται κατὰ γένος ἀρσενικόν, οἶον, tout Rome le sait.—tout Florence l'a vu, ἦτοι tout le peuple de Rome, de Florence. Συμφωνεῖ ὅμως ἐπιθετικῶς μὲ τὰ τῶν χωρῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὀνόματα, οἶον, toute la France l'a vu.

Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συνάμα, tous les deux, συναμφότεροι· ἢ περίοδον χρόνου, tous les cinq jours, ἀνά πᾶσαν πέμπτην ἡμέραν.

Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ἡ tout ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας nous, vous, eux. Nous tous, πάντες ἡμεῖς, vous tous, eux tous. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτο-

προσώπους *le, la, les*, τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, οὔτινος εἶν' ἐκεῖναι ἀντικείμενον, ἢ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἂν ὁ χρόνος ἦναι σύνθετος. *Je les ai tous éprouvés, et je les trouve tous très-bons.*

Ἡ ἀντωνυμία *tout* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἂν ταῦτα διαφέρουσι κατὰ τὸ γένος. Ὅθεν ἡ φράσις αὕτη, *je suis avec toute l'ardeur et le respect possible*, εἶναι σόλοικος· τὸ ὁρθὸν *avec toute l'ardeur et tout le respect*.

Τὸ ἐνικὸν *tout* ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ τὸ παρ' ἡμῶν ἔναρθρον πληθυντικὸν τὰ πάντα· *tout tombe, tout périt, tout se confond autour de nous*. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμφύρονται καὶ συγχέονται.

Περὶ τοῦ *quelque*.

Ἡ ἀντωνυμία *quelque* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον ἑλληνικὴν *τις*, *quelque homme*, ἄνθρωπός τις, *quelques hommes*, ἄνθρωποί τινες.

Πολτάκις ὅμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον *que* μετὰ ῥήματός τινος μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἂν μὲν ἀκολουθῇ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικὸν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ οἰοσδήποτε καὶ ἄρ' οἶον,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire.

οἰοσδήποτε λόγους καὶ ἂν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

Ἄν δὲ ἀκολουθῇ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ ἐπίρρημα, μένει ἄκλιτος, καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅσον καὶ ἄρ' οἶον *quelque puissants qu'ils soient*, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἂν ἦναι· *quelque considérés que nous soyons*, ὅσον εὐπόληπτοι καὶ ἂν ἤμεθα· *quelque adroitement qu'ils s'y prennent*, ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἂν ἐπιλάβωνται τοῦ ἔργου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἄν δὲ τὸ ἐπίθετον δὲν ἦναι μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικοῦ, τὸ *quelque* συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· *quelques grandes richesses que vous possédiez*, ὅσον μέγαν πλούτον καὶ ἂν ἔχητε.

Ἄν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ *quelque* δὲν ἀκολουθῇ μῆτε

οὐσιαστικὸν, μὴτ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥῆμα, τότε διαιρείται εἰς δύο λέξεις *quel que*, καὶ τὸ μὲν *quel* συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ *que* μένει ἄτρεπτον· οἶον, *quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents, οἳαδήποτε καὶ ἂν ἦναι: ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.*

Προτασσόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τὸ *quelque* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ περίπου μένει ἄκλιτον. *Alexandre perdit quelque trois cents hommes lorsqu'il défit Porus.* Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέβαλε τριακοσίουσ περίπου ἄνδρας ὅτε τὸν Πῶρον ἐνίκησε.

Τὸ ὄνομα *chose*, πρᾶγμα, εἶναι γένους θηλυκοῦ· ἐνωθὲν δὲ μετὰ τοῦ *quelque* συντάσσεται μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἐπιθέτων ὡς εἰ ἦτο ἀρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. *Ne dites pas à votre ami qui vous demande quelque chose: allez et revenez, je vous le donnerai demain.* Ἥτοι ἡ εἰς τὸ *quelque chose* ἀναφερομένη ἀντωνυμία *le* ἐτέθη κατὰ γένος ἀρσενικόν. *Je vous dirai quelque chose de fâcheux, λυπηρόν τι· quelque chose de merveilleux, θαυμαστόν τι.* Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἐπίθετον *fâcheux*, merveilleux ἐτέθη κατ' ἀρσενικόν γένος, προσέτι δὲ ὅτι συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως *de*.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ πρόθεσις *de* τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀορίστων ἀντωνυμιῶν· οἶον τοῦ *rien*: rien de bon· οὐδὲν καλόν, rien de solide, οὐδὲν στερεόν· τοῦ *quoi*, ἰδίως ὅταν ἀκολουθῇ συγκριτικόν· *quoi de plus juste? τί δικαιότερον; ἢ καὶ μετὰ τοῦ ce que*· et tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé, καὶ πᾶν ἔτι ἀξιολογώτατον εἶδε πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας *Tel*.

Ἡ ἀντωνυμία *tel* θηλ. *telle*, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ *que*, οἷος ἢ ὁποῖος. *L'homme n'est pas tel qu'il devrait être· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τοιοῦτος ὁποῖος ὄφειλε νὰ ἦναι.* Ἡ καὶ ἄνευ τοῦ *que*· *il n'y a pas de tels animaux.* Ἡ καὶ δι:

κατὰ σειράν ἐν παροιμιακοῖς λόγοις: telle vie, telle mort, οἷος ὁ βίος, ἢ κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τελευταίη: tel maître, tel valet (κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του).

Ἡ tel μετὰ τῆς ἀόριστου un λαμβανομένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ τῆς ἐλληνικῆς ὁ δεῖνα. Avez-vous vu un tel? Εἶδες τὸν δεῖνα; Ἄλλοτε κεῖται ἀοριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τις εἰς φράσεις γνωματευτικὰς καὶ ἀποφθέγματα. Tel sème qui souvent ne recueille pas, πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θερίζει, ἔστιν ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

Εἰς ποιητικὰς παροιμιώσεις ἡ tel τιθεμένη ἐν ἀρχῇ τῶν δύο συγκρινομένων εἰκόνων ἢ ἐννοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ παρ' Ἑλληνισιν ὁμοιωματικὰ μόρια, ὅπως ... οὕτως. Tel qu'un lion rugissant met en fuite les bergers épouvantés, tel Achille... Ὅπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἐμφόβους ποιμένας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεύς, ...

Περὶ τοῦ On.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία on, ὡς εἶπομεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων. On dit que... Λέγουσιν ἢ λέγεται ὅτι... Διὰ δὲ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεωρεῖται συνήθως ὡς γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ. Πλὴν ἐνίοτε, ὅταν προφανῶς ὁ λόγος ἦναι περὶ προσώπου θηλυκοῦ, δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. Quand on est mariée, on n'est pas toujours maîtresse de ses actions.

Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅταν διὰ τοῦ on σημαίνωνται προφανῶς πολλὰ ἄτομα. On n'est pas des esclaves pour essayer de si mauvais traitements.—Ici l'on est égaré.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὸ ἄρθρον εἰς ἀποφυγὴν χασμωδίας, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις ei, si, ou. Et l'on dit—Si l'on voit—Ou l'on verra. Ἐκτὸς ἀνὰ ἀκολουθίαν ἄλλο l, διότι τότε γεννᾶται νέα κακοφωνία: λέγε

λοιπόν, et on le dit, si on la voit, καὶ οὐχὶ et l'on le dit, sil'on la voit.

Περὶ τοῦ Personne.

Ἡ λέξις *personne* ἢ εἶναι ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρεῖαν, σημαίνουσα πρόσωπον, ἄνθρωπος, οἶον, Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite. — Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses· ἢ ἀντωνυμία ἀόριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνάρθως, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὐχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς· οἶον, personne ne sait s'il est digne d'amour ou de haine, οὐδεὶς γινώσκει ἂν εἶναι ἀγάπης ἢ μίσους ἄξιος. Ὅταν δὲ ἡ πρότασις δὲν εἶναι ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ τίς. Je doute que personne ait mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible Gesner. Ἀμφιβάλλω ἂν ἐζωγράφησέ τις ποτὲ τὴν φύσιν ἐν τῇ ἐπεράστῳ αὐτῆς ἀπλότῃ κἀλλίον τοῦ εὐαισθήτου Γεσνέρου.

Περὶ τοῦ Aucun.

Ἡ δὲ *aucun* θηλ. *aucune* ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἢ ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ὡς *aucun chemin de fleurs* ne conduit à la gloire, ἢ καθ' ἑαυτὴν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν διαιρετικὴν, *aucun de nos écrivains*. Ὅταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν δρίζεται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ *personne*. Ὅθεν μὴ λέγῃς je n'ai jamais rien demandé à aucun, ἀλλὰ je n'ai jamais rien demandé à personne.

Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικὰς προτάσεις, ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀόριστῳ τίς. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. Ἀμφιβάλλω ἂν εἶναι (τις) συγγραφεὺς χωρὶς ἐλλείψεως.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶναι εὐχρηστος καθ' ἐνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ κατὰ πληθυντικὸν, ὅπως παρ' Ἑλλησι τὸ οὐδένας. Οὕτω παρὰ Μοντεσκίω, *je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.*

Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς, μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ᾖναι ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἐνικόν. *Il n'a fait aucuns frais — Il n'a versé aucuns pleurs*: διότι αἱ λέξεις *frais* (ἔξοδα), *pleurs* (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ *Rien*.

Ὅ,τι εἶπομεν περὶ τοῦ *personne* καὶ *aucun*, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ *rien*, ἥτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. *Il ne dit rien—Il ne répond rien.* Ἐπὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικῶν, τὴν σημασίαν τῆς ἀόριστου τὸ *Y a-t-il rien de si beau?* Ἐπάρχει τι τόσον ὄραϊον;

Ἐνίοτε τὸ *rien* λαμβάνεται ὡς ὄνομα ἐνάρθρως ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινοῦ πράγματος, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς ῥητόν. *Il vaut mieux ne rien faire que de faire des riens.* Κάλλιον τὸ μηδὲν πράττειν ἢ τὸ πράττειν μηδαμινά.

Περὶ τοῦ *Nul*.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία *nul* καθ' ἑαυτὴν μὲν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἶν' εὐχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς *personne* σημασίαν καὶ δύναμιν.

*Nul n'est content de sa fortune,
Ni mécontent de son esprit.*

Λαμβανομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τινος, φυλάττει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, ἐπιδέχεται δὲ τότε καὶ θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ὄχι καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. *L'homme ne trouve nulle part (οὐδαμοῦ, ἐν οὐδενὶ τόπῳ) son bonheur sur la terre.*

Ἄλλοτε ἢ nul σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον, τότε δὲ σχηματίζει καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, οἶον, Toutes ces procédures (αἱ διαδικασίαι) sont nulles. — Ces effets (αἱ χρεωστικαὶ) sont nuls.

Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque
καὶ ἄλλωρ τινῶν Ἀορίστων Ἀντωνυμιῶν.

Ἡ μὲν quiconque (ὅστισδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ προσώπων, καθ' ἑαυτὴν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἂν προστεθῆ οὐσιαστικὸν, ἐκφέρεται κατὰ μορφὴν γενικῆς διαιρετικῆς. Quiconque n'observera pas cette loi, sera puni ἢ quiconque de vous. — Il a promis de le protéger contre quiconque l'attaquerait. Πληθυντικὸν δὲν ἔχει, καὶ εἶναι συνήθως γένους ἀρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναῖκας ἀποτεινόμενος, νὰ εἴπῃ, quiconque de vous sera assez hardie pour médire de moi, je la ferai repentir, ἐκφέρων τὸ hardie κατὰ θηλυκὸν γένος.

Ἡ δὲ quelconque τὴν αὐτὴν τῇ quiconque ἔχουσα ἀοριστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν ἀρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἴδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐσιαστικῷ. — Il ne lui est demeuré chose quelconque, ἀπελείφθη αὐτῷ οὐδοτιοῦν.

Plusieurs (πολλοὶ, πολλαί.) Κοινοῦ γένους καὶ πάντοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων οὐχὶ δὲ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Plusieurs se sont trompés en voulant tromper les autres—Plusieurs historiens ont raconté—On le dit ainsi dans plusieurs gazettes.

L'un l'autre. Αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἐλληνικὴ ἀντωνυμία ἀλλήλους. Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre, φθείρουσιν ἄλληλα. — Elles s'estiment

L'une l'autre, τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ l'un θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ l'autre ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις de καὶ à, ἂν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ, ὡς, ils médisent l'un de l'autre.

Ὅταν ὁ λόγος ἦναι οὐχὶ περὶ δύο, ἀλλὰ περὶ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθ. les uns les autres. Tous ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre μετὰ τοῦ l'un et l'autre· τὸ δεύτερον σημαίνει ἀμφοτέροι, μὴ παρέχον ἰδέαν ἀμοιβαιότητος.

Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un, l'autre εἰς διάφορα κῶλα σημαίνουσι καταμερισμὸν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ τῆς ἐλληνικῆς ὁ μὲν, ὁ δέ· καὶ κατὰ πληθυντικὸν les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δέ, les unes, les autres, αἱ μὲν, αἱ δέ.

Κατὰ τινα ἰδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου· nous autres Grecs, nous avons la coutume, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς συνειθίζομεν· vous autres philosophes, σεῖς οἱ φιλόσοφοι κτλ.

A u t r u i, ἄλλος. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à· οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἄμμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίον ἢ τὰ τῶν πέλας ἐλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Ῥήματος.

Ἰδιότης καὶ χαρακτήρ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶναι ὅτι ἐχομένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγει ὡς οἶόν τε τὰ λεγόμενα πρωθύστερα καὶ ὑπερβάτᾳ καὶ τὰς

ἐλλείψεις, τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖ μὲν τι δυνάμειος ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Ὅθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν προτάσσεται μὲν συνήθως τὸ ὑποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ῥῆμα, εἶτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Ὑποκείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὁσάκις δὲν εἶναι ὄνομά τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

Τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν εἶτε ὄνομα, εἶτε ἀντωνυμία, προηγείται τοῦ ῥήματος, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων καθ' ὧς ἐπεται τῷ ῥήματι ἤτοι

α. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ que voulez-vous? qui est-il?

Perfide, oses-tu bien te montrer devant moi?

(Racine. Andromaque.)

ἄπιστε, τολμᾷς νὰ φανῆς ἔμπροσθέν μου; que deviendrais-je? τί νὰ γείνω! que ferai-je? τί νὰ κάμω! que vois-je? τί βλέπω! Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ῥῆμα ἐπαναλαμβάνεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία οἷον, César eût-il passé le Rubicon?

β. Εἰς τὰς παρενθέσεις dit-il, répondit-elle κτλ. Quand Ulysse, lui dis-je, partit pour aller au siège de Troie.

γ. Ὅταν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις λαμβάνεται ἄνευ τοῦ συνδέσμου que ἀντὶ εὐκτικῆς, ὧς, puisse-t-il être heureux! εἶθε νὰ εὐτυχῆσῃ! ainsi soit-il! γένοιτο! me préservent les Dieux! αἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι! vive la liberté! ζήτω ἡ ἐλευθερία! ἢ ὑποθετικῶς, οἷον

Contât-il tout le sang qu'Hélène a fait répandre.

Dussé-je après dix ans voir mon palais en cendre.

(Andromaque.)

Καὶ ἂν ἔμελλον ἢ πρᾶξις μου νὰ πληρωθῇ με ὄλον τὸ αἶμα ὅσον ἐχύθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἑλένης. Καὶ ἂν ἔμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπίδω ἀποτεφρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

δ. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ με τὰ μόρια ταῦτα, à peine, aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins. Aussi est-il votre ami, ὅθεν καὶ

εἶναι φίλος σου· peut-être avez-vous raison, ἴσως ἔχετε δίκαιον· à peine fut-il arrivé, μόλις ἔφθασε· en vain prétendons-nous, μάτην ἀπαιτοῦμεν. Μ' ἔλα ταῦτα δύναται νὰ εἶπη χωρίς νὰ σφάλῃ καὶ aussi il est votre ami, peut-être vous avez raison, προτάσσω τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι εὐφραδέστερον. Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ᾖ ναὶ ὄνομα, προηγεῖται μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἶον, en vain son père lui conseilla-t-il, εἰς μάτην ὁ πατήρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

— ε. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν tel ἢ τὸν σύνδεσμον ainsi. Tel était son avis.—Ainsi fut terminé le différend.

— ς. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ῥήματι τὸ ὑποκείμενον, ἂν τύχη νὰ παρακολουθῆται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων, οἶον, là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent partout une eau claire. Ἡ ἂν προηγῶνται ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος αἱ ἀντωνυμίαι que, le, se, οἶον, ce que pense le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison.—C'est ainsi que le voulut la Providence.

ζ. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, il est arrivé de grands malheurs, συνέβησαν μεγάλαι δυστυχίαι· il s'est glissé une faute, παρεισέφησεν ἁμάρτημά τι· ὕπου προτάσσεται μὲν τὸ ῥῆμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας il κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἔπεται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὅποιονδήποτε γένος ἢ ἀριθμόν.

Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν, ἤτοι ἐπὶ ἐρωτήσεως, César eût-il passé le Rubicon? ἡ προηγουμένων τῶν μορίων peut-être, en vain, κτλ. οἶον, en vain son père lui conseilla-t-il, δὲν δυνάμεθα, ὑπάρχοντος ὑποκειμένου ἄλλου, νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἐξῆς στίχοι σφάλουσι κατὰ τοῦτο,

Louis en ce moment, prenant son diadème,

Sur le front du vainqueur il le posa lui-même.

διότι υπάρχοντος τοῦ υποκειμένου *Louis* ἔχει καὶ τὴν ἀντωνυμίαν *il*.

Ἄν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλείοτερα ῥήματα ταυτοπροσωποῦντα, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ υποκείμενον αὐτῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἀναγκαίως πρὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν,
 α. Ὄταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντὸς ἄλλου συνδέσμου πλὴν τῶν ἐξῆς *et, ou, ni, mais*· οἶον, *vous serez vraiment estimé, si vous êtes sage et modeste.*

β. Ὄταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς ἢ τὰνάπαλιν. *Il ne gagne rien et il dépense beaucoup. — Vous le dites et vous ne le pensez pas.*

Πλὴν τῶν δύο τούτων περιστάσεων, αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, ὅπως μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Συμφωνίας τοῦ Ὑποκειμένου μετὰ τοῦ Ῥήματος.

Τοῦ υποκειμένου συνθέτου ὄντος ἐκ δύο ἢ πλείοτέρων ὀνομάτων, τὸ ῥήμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων.

α. Ὄταν τὰ ὀνόματα ἦναι συνώνυμα· οἶον, *son courage, son intrépidité é t o n n e les plus braves*, διότι αἱ λέξεις *courage, intrépidité*, εἶναι σχεδὸν ταυτόσημοι.

β. Ὄταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος ἦναι τοιοῦτον, ὥστε ἐλκύει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καὶ μᾶς φέρει τρόπον τινὰ εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων, οἶον *ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige*, τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ συμφέρον σου, ἢ τιμὴ σου, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ υποκείμενα ἐνταῦθα κεῖνται κατὰ πρόοδον· ἢ μὲν τιμὴ εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς

ἢ ὑπολήψεως· τὸ ῥῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν ὁ Θεός.

γ'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχεται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ συγκεφαλαιούσα αὐτὰ ὅλα, οἷαι αἱ λέξεις tout, rien, personne.

Le temps, les biens, la vie,
Tout est à la patrie.

ὁ καιρὸς, τ' ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀνήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ tout, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. Ὅταν δύο ὀνόματα συνδέωνται διὰ τοῦ συνδέσμου ou (ἢ)· la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes, ἡ ἀδυναμία (τοῦ χαρρακτῆρος), ἢ ἡ ἀπειρία γίνεται αἰτία νὰ ὑποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Προηγουμένων δὲ διαφόρων προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἄλλαι Ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν Ῥηματικὴν Συμφωνίαν.

Ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι αἱ λέξεις ni l'un ni l'autre, ἢ ἀπλῶς δύο ὀνόματα συνδεόμενα διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ni (οὔτε), τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἶον, j'ai lu vos deux discours: ni l'un ni l'autre ne sont bons. Ni l'or ni la grandeur ne nous rendent heureux. Ἄλλ' ἂν ἡ ἔννοια τοῦ λόγου ἦναι τοιαύτη, ὥστε τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἀποκλείει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ni l'un ni l'autre n'obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἷς θέλει τὸ λαβεῖν ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Pétersbourg.

Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἶδη περιληπτικῶν ὀνομάτων,

τὰ καθόλου περιληπτικά (collectifs généraux), καὶ τὰ κατὰ μέρος περιληπτικά (collectifs partitifs). L'armée, la foule, l'assemblée, la totalité εἶναι ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν un nombre, une foule, une quantité, une troupe, εἶναι ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρώτου εἴδους ἀπαιτοῦσι τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτῶν ἀριθμὸν. La foule des humains est vouée au malheur. La totalité des hommes sacrifie l'avenir au présent. Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἴδους τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικὴν, ἥτις πάντοτε τὰ συνοδεύει. Un grand nombre d'ennemis parurent. On vit une nuée de Barbares qui désolèrent tout le pays. Une infinité de monde pense comme vous.

Τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα peu, beaucoup, assez κτλ. ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἥτοι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὴν ἐπομένην γενικὴν. Beaucoup de gens pensent ainsi.—La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.

Ὅταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα λαμβάνωνται καθ' ἑαυτὰ ἄνευ γενικῆς ὀνόματος, ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν οἷον, la plupart sont sujets à l'erreur; peu aiment l'étude, ὅπου ἐννοεῖται ἕξωθεν ἢ κατάλληλος γενικὴ la plupart des hommes, peu d'enfants κτλ.

Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία vous λαμβανομένη ἀντὶ τῆς ἐνικῆς tu, ὡς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον ἢ τὴν μετοχὴν οἷον, vous êtes fier, εἶσαι ὑπερήφανος· vous êtes venu, ἦλθες· soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.

Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ δσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἑαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὡς

nous sommes persuadé que, ἀντὶ τοῦ je suis persuadé que· καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς δέ· soyons sage¹.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ τοῦ Ἀντικειμένου.

Ὡς τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ ῥήματος, οὕτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι μετὰ τὸ ῥῆμα· οἶον, j'aime l'étude.

Ὅταν δὲ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀναφορικὴ ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, προτάσσεται· οἶον, l'homme que vous avez vu· je vous connais κτλ. Καὶ πάλιν ἐξαιρετέον τὴν προστακτικὴν, ἣτις θέλει κατόπιν τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, aimez-moi, voyez-le.

Ὅταν ὅμως δύο προστακτικαὶ συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων et ἢ ou, δύναται ἡ δευτέρα νὰ ἔχη καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

Τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα avoir ἔχει πολλάκις ἀντικείμενον ὄνομά τι παρακολουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ὡς il eut la tête tranchée· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσσην ἢ παθητικὴν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Ὅλως διάφορος ἔννοια ἤθελε προκύψει, ἂν ἡ λέξις tête ἐτίθετο μετὰ τὴν μετοχὴν, il eut tranché la tête· τοῦτο ἤθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἐτέρου. Ὅμοίως ἡ ἐξῆς φράσις, les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués, σημαίνει ὅτι διακόσιοι νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἢ ἐξώκειλαν εἰς τὴν ξηράν.

¹ Τὸ πρῶτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν αὐθουπότακτον ὑποτακτικὴν τῆς ἑλληνικῆς soyons, ὦμεν, ἄς ἤμεθα, arrêtons-nous, στῶμεν κτλ.

Αί ἀντωνυμῖαι rien και tout ἀντικείμενον οὔσαι ῥήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μεταξύ τοῦ βοηθητικοῦ και τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Il a tout soumis. — Il n'a rien dit.

Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι ἀντικείμενον οὔσαι ἀπαρεμφάτου, προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρωθύστερον τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται ὡς οἷον δύναται τις καλῶς νὰ εἶπῃ οὐ μόνον je viens vous chercher, ἀλλὰ και je vous viens chercher.

Je ne condamne plus un courroux légitime,
Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.

(Racine).

ἀντὶ τοῦ on va vous livrer.

Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐδεμίᾳ παρεμπύπτουσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους τοῦ Βοαλὼ δὲν ἐφυλάχθη ὁ κανὼν οὗτος.

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,
Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,
De clerc, jadis laquais, a fait comte et marquis;
Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste
A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Τὸ ἀναφορικὸν que τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ George διὰ τοῦ vive ici. Τὸ ὀρθὸν ἦτο, que George qu'un million . . . a fait, vive ici. Οὕτω και κατωτέρω, que Jacquin vive ici dont, τὸ ὀρθὸν εἶναι que Jacquin dont . . . vive ici.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσοτέραν ἐλευθερίαν τῶν πεζογράφων ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροσθέντου συντακτικῆς και τῶν ἐπιρρήματικῶν προσδιορισμῶν.

Maitre corbeau sur un arbre perché . . .
Maitre renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

ὁ πεζογράφος θέλει εἶπεῖ perché sur un arbre, alléché par l'odeur.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose.

(Béranger).

ὁ πεζογράφος, ainsi rien ne s'oppose à notre rage.

Le peuple à nous s'intéresse.

(ὁ αὐτός.)

ὁ πεζογράφος, le peuple s'intéresse à nous.

Εἶναι μὲν πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα ἔν τε τῇ ἑλληνικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ὡς *différer*, διαφέρω· *séparer*, ἀποχωρίζω· *éloigner*, ἀπομακρύνω κτλ. ἢ μετὰ δοτικῆς, ὡς *donner*, δίδωμι· *donner quelque chose à quelqu'un*, δίδωμί τινί τι· *répondre*, ἀποκρίνομαι· *par-donner*, συγχωρῶ κτλ. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα διαφέροντα· οἷον οἱ Ἕλληνες λέγομεν *δυσπιστῶ τινι ἢ πρὸς τινα*, οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς, *se défier de quelqu'un*· ἡμεῖς μετὰ δοτικῆς, *χρῶμαί τινι πράγματι*, οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς *de*, ἤτοι μετὰ γενικῆς, *se servir de quelque chose*. Τὸ *καταχρῶμαι* συντάσσεται μετὰ δοτικῆς ἢ καὶ μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ *abuser* τῶν Γάλλων μετὰ γενικῆς, *abuser de l'amitié, de la confiance*, *καταχρῶμαι τῇ φιλίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν* κτλ. Ἄλλα δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἐκείνους πρόθεσιν τινα, εἰς ἡμᾶς δὲ ὄχι· οἷον, *régner sur un peuple*, βασιλεύω λαοῦ.

Εἶναι δὲ καὶ τινὰ τὰ ὁποῖα ἐνῶ ἐκ τῆς φύσεώς των ἀπαιτοῦσιν ἀφαιρετικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἷον τὸ *demandeur* αἰτῶ, ὀτερ ἀφαιρῶ, *arracher* ἀποσπῶ, *dérober* ὑφαρπάζω κτλ. *Demandeur* *quelque chose à quelqu'un*; *il lui demanda son nom et sa patrie*; *dérober à quelqu'un ses secrets*. Τὴν σύνταξιν ταύτην τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐμπεπλησμένοι τῆς τῶν Γάλλων συγγραφέων ἀναγνώσεως μεταφέρουσι καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, γράφοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐζήτησε τὴν χάριν, *il lui demanda la grâce*, οὐ τινος οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ βαρβαρώτερον.

Τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἤτοι ἐκεῖνα ὅσα δὲν εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον εὐχρηστα, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν, οἷον τὸ *s'abstenir* ἀπέχομαι· *se défier*, *se méfier*, *δυσπιστῶ*· *s'emparer* κυριεύω· *se moquer*, κα-

ταμωκῶμαι· se repentir, μεταμέλομαι· se souvenir, ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καί τινα τῶν μεταβαλλόντων σημασίαν ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικά· οἶον, se douter, ὑποπτεύω· se plaindre αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir, χρῶμαι· s'apercevoir, κατανοῶ.

Περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανὼν. Ἀναγκαῖον δὲ εἶναι οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐφιστῶσιν ἐκάστοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων ῥημάτων, παρατηροῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητος καὶ διαφορᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι Ἀπαρέμφατον.

Πολλάκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶναι ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον, ἢ καὶ ἀμφότερα· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἔπεται ἀπλῶς ἄνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δύο προθέσεων de καὶ à.

Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιρ Ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à.

s'abaisser	s'assujettir	conspirer
s'accorder	s'attacher	consumer
s'accoutumer	attendre	contribuer
s'acharner	s'attendre	convier
s'aguerrir	autoriser	déterminer
aider	avoir	disposer
aimer	balancer	se disposer
animer	borner	se divertir
s'animer	se borner	donner
s'appliquer	chercher	employer
apprendre	concourir	encourager
apprêter	se complaire	enhardir
s'apprêter	condamner	engager
aspirer	consentir	enseigner
assigner	consister	s'entendre

s'étudier	montrer	prétendre
s'évertuer	s'obstiner	provoquer
exceller	s'occuper	réduire
exciter	s'offrir	renoncer
exhorter	avoir peine	répugner
s'exposer	pencher	se résigner
se fatiguer	penser	réussir
s'habituer	persévérer	servir
hésiter	persister	songer
instruire	se plaire	tendre
intéresser	prendre plaisir	tenir
inviter	se plier	travailler
se mettre	se préparer	viser

*Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιρ Ἀπαρέμψατορ
μετὰ τῆς προθέσεως de.*

s'abstenir	avoir coutume	feindre
accuser	craindre	se garder
achever	dédaigner	hasarder
affecter	défendre (ἀπα- γορεύω)	se hâter
s'affliger	se dépêcher	avoir honte
être affligé	désespérer	imputer
il s'agit	se devoir	jurer
être bien aise	différer	se lasser
il appartient	dire	méditer
appréhender	discontinuer	se mêler
avertir	disconvenir	menacer
s'aviser	se disculper	mériter
brûler (ἐπιθυμῶ σφοδρῶς)	dispenser	négliger
cesser	dissuader	nier
charger	douter	ordonner
se charger	empêcher	pardonner
choisir	enrager	parler
commander	entreprendre	permettre
conjurér	s'étonner	persuader
conseiller	être étonné	avoir peur
consentir	éviter	se piquer
se contenter	s'excuser	plaindre
il convient	se flatter	prescrire
		presser

présumer	recommander	supplier
prier	refuser	être surpris
promettre	se repentir	prendre à tâche
proposer	souhaiter	être tenté
se proposer	se souvenir	trembler.
rebuter	suggérer	

Τὰ δὲ ἐπόμενα ῥήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρας τὰς προθέσεις, ἤτοι commencer, continuer, défier, s'efforcer, manquer, obliger, oublier, risquer, tâcher, essayer, contraindre, demander, s'empressez, s'engager.

Τὸ obliger, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος, ἀπαιτεῖ τὴν à. La loi naturelle nous oblige à honorer père et mère. Ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικοῦ ὑποχρεῶ λαμβάνει τὴν de. Vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme. Ὁμοίως καὶ ὅταν βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être. On est obligé de réprimer ses passions.

Τὸ oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομανθάνω τὴν à. Si chaque jour vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἄν λησμονῆς καθ' ἡμέραν ν' ἀναγνώσκης, τέλος θ' ἀπομάθης τὸ ἀναγινώσκειν.

Τὸ accoutumer ὡς ἐνεργητικὸν ἢ ὡς μέσον s'accoutumer θέλει τὴν πρόθεσιν à. Je l'ai accoutumé à travailler. Il s'est accoutumé à supporter les outrages de la fortune. Ὡς οὐδέτερον δὲ, τὴν de. Il a accoutumé d'aller, de faire, κτλ. Βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ être, πάλιν τὴν à. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me promener le matin.

Τὸ désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐὰν τὸ ὕπερ ἐπιθυμοῦμεν ἦναι τι ἀβέβαιον, ἢ δυσχερὲς ὀπωσοῦν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Il désire de réussir. — Il y a longtemps que je désirais de vous rencontrer. Je désirerais bien d'en être débarrassé. Ἄν δὲ ἐπιθυμῶμεν πρᾶγμα εὐκολόν

καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἄνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le-moi.—Venez, il désire vous parler.

Τὸ préférer (προτιμῶ) θέλει ὡσαύτως τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἄνευ προθέσεως ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de· ἄνευ προθέσεως, ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθῇ ἄνευ τινὸς προσδιορισμοῦ, ὡς je préfère mourir plutôt, que de vivre dans l'ignorance, διότι τότε τὸ mourir ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μετ' ὄνομα la mort, je préfère la mort. Ἐν δὲ ὑπάρχει καὶ τις προσδιορισμὸς ὁποῖον δέχονται τὰ ῥήματα, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de· ὡς je préfère de mourir a v e c v o u s plutôt que de vous trahir.

Τὰ δὲ λοιπὰ ῥήματα, ὅσα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω πίνακας, συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἄνευ προθέσεως, οἷα τὸ vouloir, savoir, falloir κτλ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον ὡς συντακτικὴ ῥήματος τίθεται ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, οἷον je veux partir, βούλομαι ἀπιέναι· ἢ ὅταν ἀντωνυμία τις ἢ ὄνομα συντακτικὴ τοῦ ἡγουμένου ῥήματος δηλοῖ ποῖον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἷον, je vous commande de partir. Ὅταν δὲ μῆτε ταυτοπροσωπία ἦναι, μῆτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου προσημαίνεται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλύεται διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς. Je veux que vous partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς μεταχειρίζονται,
 α. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν, εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je souhaite, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous fassiez votre devoir.

ε'. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ'. Ἐπὶ ἐρωτήσεως· croyez-vous qu'il vienne ?

Ἄν δὲ ἡ ἐρώτησις ᾖ ἡ ἀπλοῦν σχῆμα ῥητορικόν, τίθεται ὀριστική· οἶον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux?

(Racine. Phèdre).

δ'. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπροσώπως λαμβανόμενα ῥήματα, π. χ. il semble, il convient, il faut, il est juste qu'il vienne.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ sembler (φαίνεται) ὅταν ἔχη συντακτικὴν τινα προσωπικὴν il me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ ὀριστικὴν· il me semble qu'il a raison. Ὡσαύτως ὀριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπροσώπων δηλοῦντα βεβαιότητα, ὡς il est certain, il parait, il est vrai, il résulte. Il parait qu'il a raison.

ε'. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui, προηγουμένου ὑπερθετικῆς τινος ἢ τοῦ le seul ἢ τοῦ peu. C'est le plus honnête homme qu'il y ait. C'est la moindre faute qu'il puisse commettre. Le chien est le seul animal dont la fidélité soit à l'épreuve. Il y a peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Παρεκτὸς τῆς περιστάσεως ταύτης, μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν qui τὸ ῥῆμα τίθεται ἀδιαφόρως ἢ καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' ὑποτακτικὴν· ἢ μὲν ὀριστικὴ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὀρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος· ἢ δὲ ὑποτακτικὴ ἀορίστως πως καὶ μετ' ἀμφιβολίας· οἶον, je cherche quelqu'un qui me rende ce service, ἢ qui me rendra ce service. Je sollicite une place que je puisse remplir ἢ que je peux remplir.

ς'. Μετὰ τὰς ἀορίστους ἀντωνυμίας quelque... que, quel que, quoi que· οἶον, quelque riche que vous soyez, quels que soient vos talents, quoi que vous fassiez.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους quoique, afin que, à moins que, avant que, bien que, de crainte que, pourvu que, pour que, κτλ. Quoique le ciel soit juste. Avant que je fusse venu. Pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Αί ἐπιρρηματικαὶ φράσεις de façon que, de sorte que, de manière que, si ce n'est que, sinon que θέλουν ὑποτακτικὴν μὲν ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζη ἀμφιβολίαν ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ μέλλον· conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens. Ὁριστικὴν δὲ ἂν ἢ πρᾶξις ἦναι ὀρισμένη, βεβαία, ἢ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ἡ χρῆσις τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὗ ἢ ὑποτακτικὴ ἐξαρτᾶται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἢ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημαυομένη πρᾶξις.

α. Ὅταν τὸ κύριον ῥῆμα τῆς προτάσεως ἦναι εἰς ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα, ἢ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστῶτα ἢ παρακείμενον (prétérit)· κατ' ἐνεστῶτα μὲν, ἂν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημαυομένη πρᾶξις ἦναι ἐνεστῶσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δὲ, ὅταν ἦναι παρωχημένη· οἷον,

je doute	} que vous étudiez maintenant.
je douterais	
je doute	} que vous ayez étudié hier.
je douterais	

β. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δὲ, τὸν ἀόριστον, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικοὺς χρόνους, τίθεται ἢ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικόν· κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστῶς ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δὲ, ὅταν τὸ παρεληλυθός· οἷον,

je doutais	} que vous étudiassiez aujourd'hui, demain.
je doutai	
j'ai douté	
j'avais douté	
je douterais	
j'aurais douté	

je doutais
je doutai
j'ai douté
j'avais douté
je douterais
j'aurais douté

} que vous eussiez étudié la semaine passée.

Ἐξαιρέσεις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ἦναι εἰς ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα, ἢ ὑποτακτικὴ τίθεται κατὰ παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστῶτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακειμένου, ὅταν μετ' αὐτὴν ἔπεται φράσις τις ὑποθετικῆ· οἷον,

je doute } que vous étudiassiez maintenant, demain,
je douterais } si l'on ne vous y contraignait.
je doute } que vous eussiez étudié hier, si l'on ne
je douterais } vous y eût contraint.

Ἐξαιρέσεις τοῦ δευτέρου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ἦναι εἰς παρωχημένον χρόνον, ἢ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστῶτα ἀντὶ παρατατικοῦ, ὅταν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημαينوμένη πρᾶξις ὑπάρχη καθ' ἣν στιγμὴν λαλοῦμεν. *Il m'a trahi quoiqu'il soit mon ami. M' éproudowen ἂν καὶ ἦναι φίλος μου. Ἡ ὅταν ἦναι διαρκῆς. Dieu nous a donné la raison afin que nous discernions le bien d'avec le mal. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ λογικὸν ὅπως διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τοῦ Ἀπαρέμφατου.

Εἶπομεν ἤδη πότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ πότε ἀναλύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ que συνδέσμου καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς, εἶπομεν δὲ καὶ ποῖα ῥήματα θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ποῖα μετὰ τῆς *à*, καὶ ποῖα ἄνευ μηδετέρας.

Ἐνταῦθα προσθέτομέν τινα περί συντάξεως τοῦ ἀπαρέμφατου μετὰ τὰ ῥήματα avoir καὶ être.

Ἄν τὸ avoir ἔχῃ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον ὄνομα ἔναρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de. Il aura le plaisir de vous voir. Ὁμοίως καὶ ἂν τὸ ὄνομα ἀνάρθως τεθὲν συναποτελῆ μετὰ τοῦ avoir περιφραστικῶς ἔννοιαν ἐνὸς ῥήματος, ὡς il a peur (φοβεῖται) de partir· il a dessein (σκοπεύει) de partir.

Ἄν δὲ τὸ ὄνομα φέρῃ τὸ μεριστικὸν ἄρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὴν πρόθεσιν à. Il a du plaisir à vous voir. (Grammaire de Wailly).

Ἐπίσης τὴν πρόθεσιν à δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν τὸ ῥήμα avoir προηγῆται ἀπροσώπως. Il y avait un grand mérite à pardonner.

Ἐξ ἐναντίας τὸ être μετ' ἐπιθέτου τινὸς ἀπροσώπως λαμβανόμενον θέλει τὸ ἀκόλουθον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. Il est honteux d'obéir à ses passions. Il est glorieux d'être utile à sa patrie. Il n'est pas facile de contenter tout le monde.

Ἄν δὲ τὸ être λαμβάνεται προσωπικῶς, τὰ ἐπίθετα facile, aisé, difficile, θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à. C'est ce qui est aisé à reconnaître, ὅχι de reconnaître.

Τὸ être λαμβανόμενον μετὰ τῆς ἀντωνυμίας ce ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶναι δικαίωμα ἢ καθῆκον, θέλει τὸ ἐπόμενον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. C'est au maître de parler, et au disciple d'écouter. Ἴδιον ἢ καθῆκον τοῦ διδασκάλου εἶναι τὸ λαλεῖν, τοῦ μαθητοῦ δὲ τὸ ἀκροᾶσθαι. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη φράσις σημαίνῃ τάξιν ἢ περιτροπὴν ἐνεργείας προτιμᾶται ἡ à. C'est à vous à parler après moi. Κατόπιν μου ἔρχεται ἡ σειρά σου νὰ ὁμιλήσῃς.

Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à ἔχει ἐνίοτε σημασίαν ὑποθετικὴν. A ne regarder que son extérieur, on juge de l'état de son âme. Τὸ ἐξωτερικὸν εἶδος του

ἀν μόνον παρατηρήσῃ τις, δύναται νὰ κρίνῃ ποία τῆς ψυχῆς του ἢ κατάστασις.

Εἰς τὰς διηγήσεις, ἰδίως δὲ τὰς τοῦ ἀστείου καὶ εὐτραπέλου ὕφους, τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς de προθέσεως ἔλλειπτικῶς, ἐννοουμένου ἔξωθεν τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Grenouilles aussitôt de sauter dans les ondes,
Grenouilles de rentrer dans leurs grottes profondes.

(La Fontaine.)

ὅπου ἐννοεῖται τὸ ῥῆμα s'empresstent ἢ ἄλλο ἰσοδύναμον.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἀπαντᾷται ἐνίοτε μὲ σημασίαν παθητικοῦ ῥήματος, ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις, il s'est laissé vaincre, ἀφῆθη νὰ νικηθῆ ἢ ἀφῆσε νὰ τὸν νικήσωσι· une chose facile à entendre, πρᾶγμα εὐκατάληπτον, εὐκολον νὰ ἐννοηθῆ¹. j'ai oui dire à M. votre frère que, ἤκουσα λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου· ἔνθα τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δοτικὴ· ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· il lui racontait tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé, τῷ διηγείτο πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶχεν ἰδεῖ πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς, ἢ πραχθὲν ὑπὸ τῶν ἠρώων. Ὅμοιον εἶναι τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἶρηταί μοι, πέπρακταί μοι· ὅπου ἡ δοτικὴ εἶναι ἀντὶ ὑποκειμένου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ ὑποκείμενον ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαθέσεως ἐνεργητικῆς, ὡς on lui fit payer cent francs· τὸ lui ἐτέθη κατὰ δοτικὴν, διότι τὸ ἀπαρέμφατον payer οὐ τινος χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, εἶναι ἐνεργητικόν· ἀλλ' ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαθέσεως οὐδετέρας, τίθεται αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ῥήματος ἐννοουμένη ἢ αὐτὴ καὶ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς, on les a fait partir, ἔνθα τὸ les ἐτέθη κατ' αἰτιατικὴν διὰ τὴν οὐδετέραν διάθεσιν τῶ ἀπαρεμφάτου partir.

Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα προτίμησιν οἷα τὸ prę-

¹ Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἐπιθέτω συντασσόμενον ἔχει πολλάκις παθητικὴν δύναμιν. Οἷον ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ τῆς Ἰλιάδος (Σ. 258). «τόφρα δὲ ῥηίτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί» τὸ ῥηίτεροι πολεμίζειν μεταφράζεται πλέον εὐκολοπολέμηται.

férer, aimer mieux, τὸ ἀπαρέμφατον τὸ παρισῶν τὸν δευτέρου ὄρον τῆς συγκρίσεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῆς προθέσεως de· οἶον, j'aime mieux me faire que de parler.

Συντάσσουσι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ διαφόρων προθέσεων, πλὴν ἄνευ τοῦ ἄρθρου· après avoir vu, μετὰ τὸ ἰδεῖν· pour être heureux, πρὸς τὸ εὐδαιμονῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἶναι ἄκλιτος, ἥτοι δὲν ἔχει οὔτε θηλυκὸν γένος, οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμόν· un homme lisant, une femme lisant, des hommes lisant, des femmes lisant.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέωμεν τὴν μετοχὴν μὲ τὰ εἰς ἀντὶ ῥηματικὰ ἐπίθετα κλιτὰ ὄντα ταῦτα· οἶον, τὸ brûlant εἶναι καὶ μετοχὴ καίων, καὶ ἐπίθετον καυστικὸς· τὸ écumant εἶναι καὶ μετοχὴ ἀφρίζων, καὶ ἐπίθετον ἀφρώδης. Τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον διακρίνεται ἐκ τῆς μετοχῆς ὡς ἐφεξῆς·

α.) Τὸ μὲν ῥηματικὸν ἐπίθετον παρίστησιν ἰδιότητα διαρκῆ καὶ ἔμμονον, ἡ δὲ μετοχὴ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ.

β.) Ἡ μετοχὴ, καθὸ μετέχουσα ῥήματος, ἔχει πολλάκις ὡς τὰ ῥήματα ἀντικείμενόν τι ἄμεσον, καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τοῦ qui ἀναφορικοῦ καὶ τῆς ὀριστικῆς. Εἰς δὲ τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι. Ces hommes prévoyant le danger se mirent sur leurs gardes. Ces hommes prévoyants ont aperçu le danger. Εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα τὸ prévoyant εἶναι μετοχὴ, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐπίθετον ῥηματικόν.

Τὴν ἀναφορικὴν ἥτοι ἔναρθρον μετοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ὁ λέγων, ὁ γράφων, οἱ Γάλλοι ἀναλύουσι διὰ τῶν δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, celui qui parle, celui qui écrit κτλ.

Συχνὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν ἀπολύτου μετοχῆς. Enfin sa vertu surmontant sa dou-

leur il s'écria (Hercule). Τέλος τῆς ἀρετῆς κατισχυσάσης τοῦ πόνου ἀνέκραζεν (ὁ Ἡρακλῆς). Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, διότι οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι κατάληξιν ἰδίαν γενικῆς.

Εἰς φράσεις τινὰς φαίνεται ἑλλείπουσα ἡ μετοχὴ ayant ἢ tenant ὡς, leur maître se promenait au milieu d'eux, une pipe à la bouche et un rotin à la main, ὅπου ἐννοεῖται ἔξωθεν ayant une pipe, tenant un rotin. Τὴν τοιαύτην ἑλλειψιν δὲν ἐπιτρέπει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα¹, πρέπει δὲ νὰ τίθεται ἡ μετοχὴ ἢ κατάλληλός τις πρόθεσις.

Πολλάκις ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως en, καὶ τότε ἔχει δύναμιν τῆς παρ' ἡμῖν τροπικῆς ἢ χρονικῆς μετοχῆς. Télémaque répondit en soupirant. Ὁ Τηλέμαχος ἀπεκρίθη στενάζων. En partant de Salente, ἀναχωρῶν, ἐνῶ ἀνεχώρει κτλ. Ταύτην τὴν μετοχὴν ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ gérondif, γερούνδιον, λαβόντες τὸνομα ἐκ τῆς λατινικῆς.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἡ τροπικὴ αὕτη ἢ χρονικὴ μετοχὴ προσδιορίζει πάντοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἀντικείμενον. Ὡστε ἡ φράσις je l'ai vu en priant Dieu, σημαίνει, εἶδον αὐτὸν προσευχόμενος, ἐνῶ προσηυχόμεν, ὅχι εἶδον αὐτὸν προσευχόμενον. Τὸ δεῦτερον τοῦτο ἐρμηνεύεται γαλλιστὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μετοχῆς je l'ai vu priant Dieu.

Περὶ τῆς Παθητικῆς Μετοχῆς.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἢ λαμβάνεται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἢ ἐνοῦται μετὰ τῶν βοηθητικῶν avoir καὶ être καὶ σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὀνόματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν. Les inimitiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées.

¹ Δύναται νὰ ἑλλείπη ἡ μετοχὴ, ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου, ὡς τὸ τοῦ Λουκιανοῦ «ὁ δὲ τὴν πορφύριδα οὕτως καὶ τὸ διάδημα τίς ὦν τυγχάνει»; (Νεκρ. Διάλ.) οὐδέποτε ἔμως ἄνευ τοῦ ἄρθρου.

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ *avoir* καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς συνθέτους χρόνους τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἂν τὸ ἀντικείμενον προηγῆται· οἶον,

voici la lettre que j'ai recue.

voici les lettres que j'ai reçues.

où est ton livre?-je l'ai perdu.

où sont tes livres?-je les ai perdus.

Δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἀντικείμενον ἔπεται μετὰ τὴν μετοχὴν, οἶον,

nous avons reçu votre lettre.

ils ont perdu leurs livres.

Εἰς τὰ οὐδέτερα λοιπὸν ῥήματα τὰ ὑπὸ τοῦ *avoir* βοηθούμενα, ἡ παθητικὴ μετοχὴ μένει πάντοτε ἄτρεπτος, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον· *cette armée a péri*. Ὁμοίως ἡ μετοχὴ μένει ἄτρεπτος εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα, *les cinq heures que j'ai dormi, les dix ans qu'il a vécu*, διότι τὸ *que* ἐδῶ δὲν εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλ' ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ *les cinq heures pendant lesquelles j'ai dormi, les dix ans pendant lesquels il a vécu*.

Πολλάκις τὸν σύνθετον χρόνον ἀκολουθεῖ ἀπαρεμφατοῦ· τότε δὲ, πρὸς ὀρθὸν σχηματισμὸν τῆς μετοχῆς, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἂν ἡ προηγουμένη αἰτιατικὴ εἶναι ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἢ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφάτου. Ἄν τὸ πρῶτον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος. Οἶον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, *pourquoi vous êtes-vous écarté de la route que vous aviez commencé à suivre?* ἡ παθητικὴ μετοχὴ *commencé* μένει ἀμετάβλητος, διότι ἡ αἰτιατικὴ *que* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου *suivre*. Ὡσαύτως ἂν ἤκουσα ἄσμα τι ἀδόμενον, λέγω *je l'ai entendu chanter*, ἤτοι *la chanson*, μὴ μεταβάλλον τὴν μετοχὴν *entendu*, διότι ἡ αἰτιατικὴ *la* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου *chan-*

ter. Ἐάν δὲ βούλωμαι νὰ σημάνω ὅτι ἤκουσα νέαν τινὰ ἄδουσαν, γράφω je l'ai entendue chanter, ἤτοι la jeune fille, συμμεταβάλλων τὴν μετοχὴν πρὸς τὸ ἀντικείμενον la.

Ἐὐταν δὲ τὸ ῥῆμα βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être ἢ παθητικῆ μετοχῇ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον. La vertu obscure est souvent méprisée.

La fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

Τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ être βοηθούμενα οὐδέτερα· nous sommes allés, elle est morte κτλ.

Τὰ δὲ ἀντωνυμικὰ καὶ τοὶ βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ être ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ἐνεργητικῶν, ἤτοι ἢ παθητικῆ μετοχῇ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἡγούμενον ἀντικείμενον. Ἀντικείμενον δὲ τῶν ἀντωνυμικῶν ῥημάτων εἶναι ἢ αὐταὶ αἱ κατ' αἰτιατικὴν ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, καὶ τότε συμφωνεῖ πάντοτε μετ' αὐτῶν ὡς πάντοτε ἡγουμένων, ἢ ἄλλη τις λέξις, ἐπότε αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, εἶναι ὅχι πλέον ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλὰ δοτικὰ καὶ προσωπικαί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Ils se sont blâmés,

ἐμέγθησαν ἑαυτοὺς· ἢ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἄρα ἢ παθητικῆ μετοχῇ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ καθὸ ἡγουμένου.

La lettre qu'ils se sont adressée,

ἢ ἐπιστολὴ ἣν διεύθυναν πρὸς ἑαυτοὺς=ἀλλήλους. Ἐνταῦθα ἢ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντὶ δοτικῆς προσωπικῆς, ἀντικείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι ἢ que, ἣν ἐπιστολὴν· ἄρα ἢ παθητικῆ μετοχῇ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὴν καθὸ ἡγουμένην.

Ils se sont adressé une lettre,

ἔδω ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἢ παθητικῆ μετοχῇ, διότι τὸ ἀντικείμενον une lettre ἔπεται.

Ἐσαύτως γράφον

ils se sont écrit,

μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν, διότι ἀντικείμενον ἄμεσον δὲν ὑπάρχει. Οὕτω καὶ

nous nous sommes succédé.

nous nous sommes nui.

Ils se sont plu.

διότι τὰ ῥήματα succéder, nuire, plaire δὲν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς.

Εἰς τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἤτοι τὰ μὴ εὐχρηστα ἄλλως πως ἢ ἀντωνυμικῶς, αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς αἰτιατικά, ἐπομένως ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτάς· οἶον, nous nous sommes abstenus de toute réflexion. Mes amis, vous vous êtes repentis de votre légèreté. Les troupes se sont emparées de la ville.

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς τρία ῥήματα se douter, ὑποπτεύω, se prévaloir, ὠφελοῦμαι, s'échapper, δραπετεύω, καὶ περ ἀπαντῶμενα καὶ ὡς ἀπλᾶ· οἶον, nous nous étions doutés de cette perfidie. Ils se sont échappés de prison. Elles se sont prévaluées de notre simplicité.

Ἐξ ἐναντίας τὸ ῥῆμα s'arroger, ἀντιποιοῦμαι, καὶ τοι κυρίως ἀντωνυμικόν, συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἕτερον ἀντικείμενον, διότι τὸ ῥῆμα τοῦτο συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς. Les droits qu'ils se sont arrogés.

Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἀνωτέρω κατόρων.

Ὅσακις τὸ ἀντωνυμικόν ῥῆμα ἔχει ἄμεσον ἀντικείμενον προηγούμενον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν Ἀρητικῶν Μορίων.

Διὰ νὰ ἦναι τελεία ἡ ἄρνησις, πρέπει νὰ προηγήται μὲν

τοῦ ῥήματος τὸ ἀρνητικὸν ne, νὰ ἐπέται δὲ κατόπιν τὸ pas ἢ point· οἶον je ne vois pas, je ne mange pas, il n'aime point la musique.

Τότε δὲ παραλείπεται τὸ pas ἢ point, ὅταν εἰς τὴν πρότασιν εὐρίσκεται ἄλλη λέξις ἀρνητικῆ· ὡς personne, aucun, rien, guère, aucunement, nullement, jamais· οἶον, je ne vois personne. Un méchant ne sait jamais pardonner. Titus ne passait aucun jour sans faire une bonne action. Παραλείπεται δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ ἐξαιρετικοῦ que. L'honnête homme ne connaît que ses devoirs. Il n'a que trois ans, σχῆμα τὸ ὁποῖον κατακόρως οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται, καὶ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς πρέπει νὰ κολάζωμεν ἢ παραφράζοντες οὕτω, ὁ χρηστὸς ἀνὴρ τὰ χρέη του μόνον γνωρίζει· μόλις ἔχει τρία ἔτη· ἢ προσθέτοντες τὸ ἄλλο· δὲν γνωρίζει ἄλλο εἰμὴ τὰ χρέη του.

Μετὰ τὰ ῥήματα craindre, appréhender, avoir peur, trembler, prendre garde, ἐπιφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ne, ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς τὸ ἡμέτερον μὴ ἢ μήπως τὸ διστακτικόν· οἶον, je crains qu'il ne vienne, φοβοῦμαι μὴ ἔλθῃ. Ἄν δὲ θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ, πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ pas· je crains qu'il ne vienne pas. Ὁσαύτως, φοβοῦμαι μὴ ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse· φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse pas.

Ἄλλ' ἂν τὸ φόβου σημαντικὸν ῥῆμα ἐκφέρηται ἀρνητικῶς, δὲν τίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου τὸ ne· je ne crains pas qu'il arrive.

Τίθεται προσέτι τὸ ne καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα empêcher, τὸ ἀπρόσωπον peu s'en faut καὶ μετὰ τὸν σύνδεσμον à moins que. La pluie empêcha qu'on ne se promenât dans les jardins. Les fautes d'Homère n'ont pas empêché qu'il ne fût sublime. Peu s'en fallut que je n'interrompisse mon discours, ἐλίγον ἔλειψε νὰ διακόψω τὸν λόγον. À moins que vous ne lui parliez, ἐκτὸς ἂν τὸν ἐμιλήσῃς.

Τὰ ῥήματα nier, désespérer, disconvenir καὶ douter λαμβανόμενα ἀρνητικῶς θέλουσι τὸ κατόπιν ῥήμα ἐπίσης μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne, οἷον, je ne nie pas, je ne doute pas que cela ne soit· δὲν ἀρνοῦμαι, δὲν ἀμφιβάλω ὅτι τοῦτο ὑπάρχει. Ἀλλὰ ῥητέον je nie que cela soit, je doute que cela arrive, ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ.

Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὅταν ὁ δεῦτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως περιέχῃ ῥήμα, ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne ὡς παρέλκοντος· οἷον, il est plus riche qu'on ne croit, εἶναι πλουσιώτερος ἀφ' ὅτι νομίζουσι. Vous écrivez mieux que vous ne parlez, γράφεις κάλλιον παρ' ὅτι λαλεῖς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς λέξεις autre, autrement. Il est tout autre qu'il n'était. Il parle autrement qu'il n'agit.

On se voit d'un autre œil qu'on ne voit son prochain.

Ἐκτὸς ἂν τὸ πρῶτον κῶλον ἦναι ἀρνητικόν. Il n'est pas plus riche qu'il était. Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez.

Τὸ συμπληροῦν τὴν ἀρνησιν pas ἢ point δύναται νὰ παραλειφθῇ μετὰ τὰ ῥήματα cesser, oser, pouvoir καὶ savoir ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον. Il n'a cessé de gronder. Je ne saurais me taire. Καὶ δὲν εἶναι μὲν σφάλμα νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μόριον pas ἢ point, ἀλλὰ γλαφυρώτερος γίνεται ὁ λόγος ἄνευ τούτων. Ἄν ὅμως τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ὄνομα, ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, τὸ pas ἢ point εἶναι ἀναγκαῖον. Dieu ne peut pas l'absurde. Je ne cesse pas, je n'ose pas.

Παραλείπεται προσέτι τὸ pas εἰς τὰς φράσεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ que εἰς τὴν σημασίαν τοῦ pourquoi, διὰ τί; Que n'avons-nous autant d'ardeur pour la vertu que nous en avons pour le plaisir? ἢ ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀρᾶς. Que n'est-il à cent lieues de moi!

Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ pas μετὰ τὸ depuis que, τοῦ ῥήματος ὄντος κατὰ παρακείμενον. Depuis que je ne vous

ai vu. Ἡ μετὰ τὸ il y a συνοδευόμενον ὑπὸ λέξεως δηλούσης ὄρισμένον τινὰ χρόνον. Il y a six mois que je ne lui ai parlé.

Ἄλλ' ἂν τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἐνεστώτα τίθεται τὸ pas. Il y a six mois que je ne lui parle pas.

Παραλείπεται τέλος μετὰ τὸν σύνδεσμον si εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἐκτός ἀν. N'espérez pas obtenir les faveurs du ciel, si vous ne remplissez vos devoirs envers Dieu et envers les hommes.

Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων τὸ pas ἢ point παρεντίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Je ne l'ai pas vu. Il n'est pas venu. Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἀπαρέμφατον, προτάσσεται τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἐπιτάσσεται αὐτῷ, πρὸς τὸ εὐφραδέστερον. Εἰς πᾶσαν δ' ἄλλην περίστασιν ἐπιτάσσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ὑποθετικῶν Προτάσεων.

Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδέσμου si καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ παρατατικοῦ ἢ ὑπερσυντελικοῦ τῆς ὀριστικῆς, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ μέλλοντος· τὸ δὲ συμπέρασμα διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀόριστου τῆς ὑποθετικῆς· ὥστε ῥητέον si je le vois je lui parlerai καὶ ὅχι si je le verrai.

Οὐδ' ὁ ἐνεστώτης τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως, οὐδ' ὁ πρῶτος ἀόριστος αὐτῆς λαμβάνονται ἐν ὑποθέσει μετὰ τοῦ si, πλὴν τοῦ δευτέρου ἀόριστου j'eusse aimé, ὅστις καὶ ὑπόθεσιν δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ συμπέρασμα· οἷον, il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il n'eût pas cru qu'il pût être utile, δὲν ἤθελεν ἐκδώσει τὸ σύγγραμμά του ἂν δὲν ἐφρόνει ὅτι ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμον.

Ὅταν ὁ si δὲν ἦναι κυρίως ὑποθετικὸς, ἀλλὰ διστακτικὸς,

συντάσσεται μετὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῶν χρόνων ὄλων τῆς ὑποθετικῆς. Je ne sais si votre frère viendra.—Demandez-lui s'il serait venu avec nous, supposé qu'il n'eût pas eu affaire.

Τὸ ἐπίρρημα quand τίθεται ἐνίοτε μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἀντὶ τοῦ συνδέσμου si. Quand l'avare posséderait tout l'or du monde, il ne serait pas encore content. Καὶ ὄλον τοῦ κόσμου τὸ χρυσίον ἂν ἀπέκτα ὁ φιλάργυρος, πάλιν δὲν θὰ ἔμεινεν εὐχαριστημένος.

Εἰς τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως σημειωθέντα ἐν τῷ Τεχνολογικῷ προσθέτομεν ὅτι οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐνεστώτα ὑποθετικῆς ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὅσάν τις ἢ μέλουσα πράξις θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς τὸ παρελθόν· οἷον, τὸ προέβλεπεν ἢ προσεῖδεν ὅτι θὰ ἐπιτύχη, λέγεται γαλλιστὶ, il prévoyait, il a prévu qu'il réussirait. Τὸ δὲ προβλέπει ὅτι θὰ ἐπιτύχη, il prévoyait qu'il réussira.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

*Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων
τινῶν Μορίων.*

Ὁ σύνδεσμος que εἶναι, ὡς ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὰς νὰ παρατηρήσωμεν, πολύχρηστος καὶ πολυσήμαντος. Ἄλλοτε ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν ὅτι, ἢ τὸν νὰ, ἄλλοτε μὲ τὸν συγκριτικὸν ἢ, ἄλλοτε εἶναι ἐρωτηματικὸς ἢ ἀπορηματικὸς καὶ θαυμασμοῦ σημαντικὸς· que ne parlez-vous? πῶς δὲν ὀμιλεῖς; que ce livre est joli! τί εὐμορφον τὸ βιβλίον τοῦτο! Πολλάκις δὲ ἀναπληροῦ χρονικὸν ἢ αἰτιολογικὸν ἢ ἐναντιωματικὸν μόριον, οἷα τὸ puisque, lorsque, quoique, quand, comme, καὶ τὸν ὑποθετικὸν si, ὅταν τὸ προηγούμενον κῶλον, μεθ' οὗ τὸ δεύτερον συνδέεται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ et (καὶ), ἄρχεται ἔκ τινος τῶν μορίων τούτων· οἷον, lorsque on a des dispositions, et qu'on veut étudier, on fait des

progrès rapides.—Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, qu'a n d il ne serait pas exposé aux regards du monde, et qu'il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions.—Si les hommes étaient sages, et qu'ils suivissent les lumières de la raison, ils s'épargneraient bien des chagrins. Εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα τὸ μετὰ τοῦ que ῥῆμα suivissent ἐτέθη καθ' ὑποτακτικὴν. Τοῦτο συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις ὁ que ἐπέχει τόπον τοῦ ὑποθετικοῦ si.

Ὁ σύνδεσμος que ἀποτελεῖ καὶ ἄλλας διαφόρους φράσεις ἀνάγκην ἐχούσας ἐξηγήσεως.

Λαμβάνεται ἑλλειπτικῶς τοῦ sans (χωρίς)· il ne saurait sortir qu'il ne s'enrhume, ἴσον τῷ sans qu'il s'enrhume, χωρίς νὰ πάθῃ κατάρρουν.

Ἐτι χρονικῶς κατ' ἑλλειψιν τοῦ dès ἢ aussitôt que. Qu'il fasse le moindre excès, il est malade, ἴσον τῷ dès qu'il fait, aussitôt qu'il fait. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης, τὴν παραμικρὰν κατάχρησιν νὰ κάμῃ ἀσθενεῖ.

Ἐτι ἐναντιωματικῶς μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως. Mon ennemi serait le plus brave de tous les hommes, que je ne le craindrais pas—et cependant je ne le craindrais pas. Καὶ ἀνδρειότατος τῶν ἀνθρώπων ἀν ἦτον ὁ ἐχθρὸς, πάλιν δὲν θέλω τὸν φοβηθῆ.

Καὶ ἀντὶ τοῦ à moins que. Je ne partirai pas que tout ne soit prêt—à moins que tout ne soit prêt. Δὲν ἀναχωρῶ ἀν τὰ πάντα δὲν γίνωσιν ἔτοιμα.

Ἐτι δὲ αἰτιολογικῶς. Rempli qu'il était de ses préjugés il ne voulut convenir de rien—comme il était rempli ἐπειδὴ ἦν πλήρης, πλήρης ὢν.

Ἡ ὥς μόριον χρονικόν. Il y a huit jours qu'il est parti—depuis qu'il est parti, ἀφοῦ ἀνεχώρησε.

Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ εἶναι αἰ ἐξῆς. A, de, dès, après, avant, avec, chez, contre, dans, depuis, derrière, dessus, dessous, devers, devant, durant,

en, entre, envers, excepté, hors (πλὴν), hormis, malgré, moyennant, nonobstant, outre, par, pour, parmi, pendant, sans, sauf, selon, sous, suivant, sur, touchant, à travers, vers.

Γενικῇ δὲ συντάσσονται αἱ ἐξῆς. Auprès, autour, hors (ἐξω), loin, près, proche, à cause, au deçà, au delà, au dessus, au dessous, au dedans, au dehors, au devant, au milieu, au lieu, au travers.

Αἱ ἐξῆς δὲ δοτικῇ, ἕτοι μεσολαβούσης τῆς à. Jusque, attendant, par rapport, quant.

Ἡ de τίθεται καὶ προτακτικῶς μετὰ τινων προθέσεων, οἷον, τῆς après, τῆς avec, τῆς chez. On l'a peint d'a p r è s nature. La faiblesse de la raison humaine empêche souvent de discerner la vrai d'a v e c le faux. Je sors d e c h e z le président.

Εἰς τὰς παθητικὰς προτάσεις τὸ ποιητικὸν αἴτιον παρίσταται ἢ διὰ τῆς προθέσεως par ἢ διὰ τῆς de. "Όταν μὲν ἢ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἐκφραζομένη ἐνέργεια ἦναι ὕλική τις ἢ νοερά, προτιμᾶται ἢ par. Il a été tué par un tel.—Il a été instruit par un tel. "Όταν δὲ ἢ ἐνέργεια ἦναι ἠθικὴ τις, προτιμᾶται ἢ de. L'honnête homme est estimé même de ceux qui n'ont pas de probité.

Αἱ προθέσεις de, à καὶ en δὲν ἐννοοῦνται οὐδέποτε ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται πρὸς ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων. Il dut la vie à la clémence et à la magnanimité du vainqueur.— Il est doux de servir sa patrie et de contribuer à sa gloire.— On trouve les mêmes préjugés en Europe, en Asie, en Afrique, et jusqu'en Amérique.

Αἱ δὲ λοιπαὶ προθέσεις, καὶ μάλιστα αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπαναλαμβάνονται μὲν ὅταν τὰ ὀνόματα μεθ' ὧν συντάσσονται δὲν ἔχωσι καμμίαν ὁμοιότητα σημασίας πρὸς ἄλληλα, ὡς dans la paix et dans la guerre—par la force et par l'adresse. "Όταν δὲ ἦναι ὁμοειδεῖς λέξεις, τίθενται μετὰ

τῆς πρώτης ἐννοοῦμεναι εἰς τὰς ἐπομένους, ὡς, par la force et la violence—dans la mollesse et l'oisiveté—à travers les dangers et les obstacles.

Τὸ συγκριτικὸν plus τιθέμενον δις ἐφεξῆς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἐλληνικὸν ὅσῳ πλέον, τόσῳ πλέον. Plus on lit Homère, plus on l'admire, ὅσον περισσότερον ἀναγινώσκει τις τὸν Ὅμηρον, τόσον περισσότερον τὸν θαυμάζει.

Τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον et μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸν *ni*, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Il croit que la terre est une planète, et qu'elle tourne autour du soleil. Il ne croit pas que la terre soit une planète, ni qu'elle tourne autour du soleil. — Il cultive les lettres et les sciences. Il ne cultive pas les lettres ni les sciences. — Cet enfant est instruit et modeste. Cet enfant n'est pas instruit ni modeste. — Il agit lentement et prudemment. Il n'agit pas lentement ni prudemment.

Ἡ πρόθεσις *sans* ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ τοῦ συνδέσμου *et*, ἢ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τοῦ *ni*. Λέγε λοιπὸν δυοῖν θάτερον, *sans* joie et *sans* regret, ἢ *sans* joie ni regret.

Τὸ ἐπιρρημα *aussi* (ὡσαύτως) εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸ *non plus*. Je sortirai aussi. Je ne sortirai pas non plus.

Τὸ μὲν *si* καὶ *tant* εἶναι μόρια ἐπιτατικά, τὸ δὲ *aussi* καὶ *autant*, συγκριτικά, τίθενται δὲ τὸ μὲν *si* καὶ *aussi* μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιρρημάτων, τὸ δὲ *tant* καὶ *autant* μετὰ τῶν ῥημάτων καὶ μετοχῶν. Si sage τόσον πολὺ σοφός, aussi sage, ἐπίσης σοφός, si sagement, aussi sagement. Il travaille tant, τόσον πολὺ ἐργάζεται· il travaille autant que moi, ἐργάζεται ὅσον κ' ἐγώ. Συντάσσονται δὲ τὸ *tant* καὶ *autant* καὶ μετὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ, tant de grandeur, τοσοῦτον μεγαλειῶν, autant de vices que de vertus, τόσαι κακίαι ὅσαι καὶ ἀρεταί.

Αἱ ἐπιρρήματικαὶ φράσεις *en peine*, à l'aise, à propos κτλ. δὲν ἐπιδέχονται πρὸ αὐτῶν τὸ ἐπιτατικὸν *si*, ὅθεν μὴ λέγῃς *si en peine*, *si à l'aise*, ἀλλὰ μετ' ἄλλου τινὸς ἐπιτατικοῦ μορίου, *si fort en peine*, *si fort en colère*, *si bien à son aise*, *il est venu si bien à propos*.

Ἰδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶναι νὰ ἐκφέρωνται διὰ τῶν συγκριτικῶν μορίων τὰ παρ' Ἑλλησι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδεόμενα ἐπίθετα· *il est aussi bon roi que vaillant capitaine*, βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.

Ἔτερος γαλλισμὸς εἶναι ὁ ἐξῆς· *allons nous promener*, *il fait si beau!* ὅπου τὸ *si* κεῖται ἐπιτατικῶς ἅμα καὶ αἰτιολογικῶς· ὑπάγωμεν νὰ περιπατήσωμεν, ἰδὲ τί ὠραῖος καιρός!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τινῶν ιδιωτισμῶν γαλλικῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ῥήματος μεταχειρίζονται πολλάκις τὸ *faire*. *Il n'aime pas tant son ami qu'il fait* *si a it*, ἀντὶ τοῦ *tant* qu'il l'aimait, ὅσον τὸν ἠγάπα.

Διὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ μορίου *trop* καὶ τῆς προθέσεως *pour* ἀποτελεῖται ἡ ἐξῆς φράσις, *il est trop honnête homme pour mentir*, ἥτις μεταφέρεται εἰς τὴν ἐλληνικὴν οὕτω πως, τιμιώτερός ἐστιν ἢ ὥστε ψευσθῆναι, ἢ κοινότερον, εἶναι ἀρκετὰ τίμιος ὥστε δὲν θὰ ψευσθῇ. *Il est trop grand pour le supporter*, μεῖζων ἢ ὥστε φέρειν, ὥστε νὰ τὸν ὑποφέρῃ τις. Καὶ ἀρνητικῶς. *Il est trop prudent pour ne pas sentir les motifs*, εἶναι ἱκανῶς συνετὸς ὥστε θέλει ἐννοήσει τὰ αἷτια κτλ.

Τὰ ῥήματα *commencer*, *finir* λαμβάνονται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς προθέσεως *par* περιφραστικῶς, ὅπως ἐν τῇ ἐλληνικῇ αἰ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτῶν. *Il a commencé par résister*. Ἀρχόμενος ἢ κατ' ἀρχὰς ἀντέστη. *Il a fini par céder*. Τελευτῶν ἢ ἐπὶ τέλους ἐνέδωκε.

Ἡ φράσις à mon tour, à votre tour, à son tour, κτλ. σημαίνει ἐνέργειαν ἐκ περιτροπῆς γινομένην. Vous lirez à votre tour, θ' ἀναγνώσετε καὶ ὑμεῖς, μετ' ἐν σειράν σας δηλαδή. Τὸ τοιοῦτον ἐξέφραζον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες διὰ τῆς δοτικῆς ἐν τῷ μέρει. Ἄναγνώσεται ἐν τῷ μέρει. Il lira à son tour.

Ἡ λέξις *faute* λαμβάνεται ἐνίοτε προθετικῶς μετ' ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων σημαίνουσα ἔλλειψιν. Il est mort *faute de secours*, ἀπέθανε δι' ἔλλειψιν συνδρομῆς, *faute de manger*, διὰ τὸ μὴ φαγεῖν.

Ἡ ἐπιρρήματικὴ φράσις à force de ἔχει σημασίαν ὀργανικὴν μετ' ἐπιτάσεως· à force de prières, διὰ τῶν πολλῶν δεήσεων. Καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου à force d'enseigner, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ κομπῶς ἐρμηνεύει διὰ διττῆς μετοχῆς, διδάσκων διδάσκων.

Τὸ ἐπίθετον *possible* ἔχει εἰς τινὰς φράσεις σημασίαν ἐπιρρήματος ἐπιτατικοῦ, καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὡς οἶόν τε. Le plutôt possible, ὡς οἶόν τε, ἢ ἀπλῶς, ὡς τάχιστα.

Εἰς ἀνάλογον σημασίαν, ἤτοι ἐπιτατικῶς, λαμβάνεται καὶ ἡ λέξις *monde*· le mieux du monde, κάλλιστα, le moins du monde, ἥκιστα, ἐλάχιστα. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται ὁμοίως ἐπιτατικῶς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν ἀνθρώπων, κάλλιστα ἀνθρώπων, ἄριστα ἀνθρώπων. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς τεμάχιον Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου. Φοβούμενος ὁ Ἡρακλῆς μὴ οὐ δύνηται ζῆν ὁμοίως, κάλλιστα ἀνθρώπων ἐθεράπευσεν ἑαυτὸν, πυρὰν νήσας ἐν τῇ Οἴτῃ ξύλων ὡς ξηροτάτων. (Δίων περὶ Ἀρετῆς)· ἔνθα ἡ γενικὴ ἀνθρώπων προστέθη ἀπλῶς κατ' ἐπίτασιν. Καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν Θεαιτήτῳ, ἔτι σαφέστερον. Θεαιτήτος. Τῷ προμῆκει αὖ σχήματι ἀπεικάζαντες προμῆκη ἀριθμὸν ἐκαλέσαμεν. Σωκράτης. Κάλλιστα· ἀλλὰ τί μετὰ τοῦτο; Θεαιτήτος. Ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι, μῆκος ὠρισάμεθα... καὶ περὶ τα στερεὰ ἄλλο τοιοῦτον. Σωκράτης. Ἄριστα γ' ἀνθρώπων, ὦ παῖδες.

Τὸ plus d'un λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ συντάσσ-

σεται μ' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ῥῆμα. Plus d'un poète à traité ce sujet. Plus d'une Pénélope honora son pays. Ἐκτὸς ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζη ἀλληλοπάθειαν· τότε μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικόν. Plus d'un fripon se dupent l'un l'autre. Ὡσαύτως τὸ συχνότατον plus d'une fois σημαίνει πολλακίς ἢ πλειστάκις, καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ κατὰ λέξιν διὰ τοῦ οὐχὶ ἅπαξ, ὅπερ παραπλησίως μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι, μάλιστα δὲ ὁ Εὐριπίδης.

Ἰστέον δ' ὅτι οἱ Γάλλοι ἀποφεύγουσι τὰς μακροσκελεῖς περιόδους, κατατέμνοντες τὸν λόγον εἰς πολλὰς μικρὰς προτάσεις ἀσυνδέτους ὡσεπιτοπλεῖστον ἀλλήλαις, ἀπ' ἐναντίας τῆς ἑλληνικῆς, ἣτις οὐδὲν ἐν τῷ λόγῳ ἀφίνει ἐκκρεμῆς καὶ ἀσυνάρτητον, ἀλλὰ καὶ πρότασιν μετὰ προτάσεως συνδέει, καὶ κεφάλαιον μετὰ κεφαλίου, οὐ μόνον ἢ ἀρχαία, ἀλλὰ καὶ ἢ νεωτέρα αὐτῆ, ἂν καὶ ὅχι τόσον αὐστηρῶς καὶ ἀπαραιτήτως. Ὅθεν ὁ μεταφράζων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἄς καθιστᾷ τὸν λίαν κομματικὸν λόγον ἑλληνικώτερον, παρεμβάλλων ὅπου δεῖ τοὺς συμπλεκτικούς ἢ συλλογιστικούς συνδέσμους, μέν, δέ, καί, ὅθεν, ἢ τρέπων τινὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, ἢ μεταχειριζόμενος τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας, κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

Τὰ ἐξῆς παραδείγματα, ἀναγόμενα εἰς τοὺς διαφόρους κατόρας τοῦ Συντακτικοῦ, περιέχουσιν ἐπίτηδες σφάλματα συντακτικά, ἅτινα διερευνῶν ὁ μαθητὴς ἐγγυμνάζεται εἰς τὴν τῶν κατόρων ἐφαρμογήν.

Πρὸς εὐκολίαν τοῦ μαθητοῦ σημειοῦνται δι' ἀραιῶν γραμμάτων αἱ λέξεις ἐν αἷς κεῖται τὸ σφάλμα.

Εἰς τὸ ἄρθρον.

1. Les personnages les plus ridicules dans le commerce de la société sont ceux qu'on appelle de petits maîtres.

2. Les pensées le plus sublimes ne sont rien, si elles sont mal exprimées.

3. Un grand cœur, disait un roi de Perse, reçoit des petits présents d'une main, et en fait des grands de l'autre.

4. Lycurgue disait aux Spartiates: voulez-vous être toujours libres et respectés? soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais des conquêtes.

5. Nous avons acheté pommes et noix.

6. On le voit toujours avec de beaux-esprits ou de grands seigneurs.

7. Ceux qui font des antithèses en forçant les mots, sont comme ceux qui font des fausses fenêtres pour la symétrie.

8. Le père Du Tertre dit que, si presque tous les nègres sont camus, c'est parce que les pères et mères écrasent les nez à leurs enfants.

Εἰς τὴν ἐπιθετικὴν συμφωνίαν.

9. La nature a pour les âmes sensibles un charme et une beauté toujours nouveaux.

10. Ils étaient nus et jambes nues, les pieds chaussés de petites sandales.

11. Les demi-dieux des anciens n'étaient que des hommes qui s'étaient distingués par une valeur ou une vertu extraordinaires.

12. La feu-reine était universellement adorée.

13. Feu-e votre mère réunissait les charmes de l'esprit à la bonté du cœur.

14. On trouve dans les fables de La Fontaine une ingénuité, une naïveté admirables.

15. Le peuple a toujours les yeux et les oreilles ouverts pour découvrir les défauts des grands.

Εἰς τὰς ἀντωνυμίας.

16. Le premier hommage que reçoit l'homme d'un mérite supérieur, est la haine des sots (σελ. 420ς. 28).

17. Estimer quelqu'un et lui donner toute sa confiance, est l'égaliser à soi.

18. Remarquer les défauts des autres sans faire attention à leurs bonnes qualités, est être injuste.

19. Régulus, dans son expédition contre Carthage, eut à combattre un prodigieux serpent, contre lequel il fallut employer toute l'armée romaine.

20. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre patrie que nous sentons surtout l'instinct qui nous attache à elle.

21. Je ne suis point sa mère, mais lors même que

je le serais, je ne saurais lui être plus attachée que je l'a suis.

22. La terre naturellement fertile, la serait bien davantage, si elle était mieux cultivée.

23. L'homme inconstant ne ressemble jamais à s o i - m ê m e .

24. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour celui qui sans cesse s'abandonne à e u x .

25. Ma haine v a m o u r i r q u e j'ai crue immortelle.

26. C'est dans le creuset où l'on éprouve l'or, c'est dans l'adversité où l'on reconnaît l'ami véritable.

27. C'est dans la solitude où toutes les heures laissent des traces, et où le temps est au sage, et le sage à s o i - m ê m e .

28. Sennamor, architecte arabe, florissait vers l'an quinze cent; c'est à lui à q u i les Arabes doivent deux palais qu'ils ont placés au rang des merveilles du monde.

Εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

29. Le passé est un abîme où se précipite le présent et l'avenir.

30. Assez de gens m é p r i s e le bien, mais peu s a i t le donner.

31. On voit dans les cercles un petit nombre d'hommes et de femmes qui p e n s e pour tous les autres et par qui tous les autres parlent et agissent.

32. Tous les hommes donnent facilement conseil, mais il y en a peu qui soit disposé à le suivre.

33. Ni le temps ni le malheur ne d o i t effacer de notre cœur le souvenir d'un ami.

34. Alexandre s'étant fait présenter la mère, la

femme et les enfans de Darius, il leur parla avec bienveillance.

35. Il n'y a rien que la crainte ou l'espérance ne persuadent aux hommes.

36. Vieillards, femmes, enfans, personne n'échappèrent au carnage.

37. Cincinnatus et Fabius honoraient les dieux. Ni l'un ni l'autre ne faisait aucune entreprise sans les consulter.

38. Il est difficile de connaître les hommes; la plupart, comme les plantes, a des vertus cachées que le hasard fait découvrir.

39. C'est les Egyptiens qui, les premiers, observèrent le cours des astres, réglèrent l'année et inventèrent l'arithmétique.

40. Celui qui s'arrête dans le chemin de la vertu, il a déjà reculé sans s'en apercevoir.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῆς Ὑποτακτικῆς.

41. Quoique les méchants prospèrent quelquefois, ne pensez pas qu'ils sont heureux.

42. Il semble que le temps est un ennemi commun contre lequel tous les hommes sont conjurés.

43. Il me semble que rien ne soit plus propre à élever l'âme que la contemplation des merveilles de la nature.

44. La sagesse est la seule chose dont la possession est certaine.

45. Quoique les douceurs de la vie sont souvent le fruit des arts, elles ne sont pas toujours le partage des artistes.

46. L'exemple d'une bonne vie est la meilleure leçon qu'on peut donner au genre humain.

47. Le meilleur cortége qu'un prince p e u t avoir est le cœur de ses sujets.

48. Les grands ont peu d'amis qui s o n t plus attachés à leur personne qu'à leur fortune.

49. Le fameux colosse de Rhodes était une des sept merveilles du monde: c'était une statue du soleil assez élevée pour que les vaisseaux p a s s e n t dessous; elle avait cent cinq pieds de hauteur; il y avait peu d'hommes qui p u i s s e n t embrasser son pouce.

50. Solon, en mourant, ordonna qu'on p o r t e ses os à Salamine, qu'on les b r û l e et qu'on en j e t t e la cendre par toute la campagne.

51. On lisait au roi les actions des grands hommes, afin qu'il g o u v e r n e son état par leurs maximes.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μετοχῶν.

52. Sans les chameaux t r a v e r s a n t s les déserts avec la rapidité de l'éclair, la plupart des caravanes seraient ensevelies sous les sables m o u v a n t.

53. Qu'elle est imposante cette mer, quand les vents soulevant les flots jusqu'au ciel nous font apercevoir sur leurs sommets m o u v a n t, des vaisseaux vacillant, qui un moment après, se perdent au fond des abîmes g r o n d a n t.

54. Les hommes o b l i g e a n t ont ordinairement le cœur noble et généreux.

55. Les hommes passent comme les fleurs, qui, é p a n o u i le matin, le soir sont f l é t r i et foulés aux pieds.

56. Nous oublions aisément nos fautes, lorsqu'elles ne sont s u que de nous.

57. Le premier degré du pardon est de ne plus parler de l'injure qu'on a r e ç u.

58. Superbes montagnes, qui vous a été abli sur vos fondements? qui vous a orné de forêts verdoyantes, de ces arbres fruitiers, de ces plantes si utiles et si variées, de tant de fleurs agréables?

59. Le vice est une maladie de l'âme d'autant plus honteuse que ceux qui en sont atteints refusent d'employer les remèdes qui les auraient guéris; aussi est-il bien rare que nous nous corrigions des vices qui se sont une fois emparés de notre cœur.

60. Que de siècles se sont écoulés depuis la création du monde!

61. Les anciens se sont peu occupés de physique expérimentale; cependant ils nous ont conservé un grand nombre de faits, qui ont contribué aux progrès que la science a fait dans les temps modernes.

62. Madame de Sévigné s'est rendu célèbre par le naturel et les grâces qu'elle a répandus dans son style.

63. Les hommes qui d'abord s'étaient servis de la danse dans leur culte, l'employèrent dans leurs plaisirs, et peu après l'introduisirent au théâtre.

64. Il n'est pas étonnant que ces deux grands écrivains aient été exposés à l'envie, et qu'ils se soient enlevés dans l'oubli.

65. La nature s'est montrée une mère bienfaisante, elle a prodigué à ses enfants des biens précieux, dont ils ont abusé.

66. Les plus brillantes réputations ne valent jamais tous les sacrifices qu'elles ont coûté: Charles-Quint soupirait après la retraite; Ovide souhaitait d'être un sot.

67. La vertu exceptée, tout passe comme un songe.

68. Les hommes que Dieu avait e r é é innocents et parfaits, se sont p e r v e r t i.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀρνητικῶν καὶ λοιπῶν μορίων.

69. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation e n s o i t trop sensible.

70. Les talents tiennent plus aux circonstances qu'on le croit, parce qu'elles déterminent leur essor.

71. Le flatteur qui ne cherche qu'à nous plaire, n'est pas moins dangereux q u e n e l' e s t l' e n n e m i qui veut nous perdre.

72. L'honnête homme est celui qui fait tout le bien qu'il peut, et qui ne fait p a s de mal à personne.

73. Il ne faut p a s être ni avare ni prodigue, il faut se renfermer dans les bornes d'une sage économie.

74. Toute nation est faible, à moins q u' e l l e s o i t unie.

75. Le génie et la vertu marchent au travers l e s obstacles.

76. La conversation d'aujourd'hui est toute e n saillies, équivoques, calembourgs et jolis riens.

77. Il semblait que la nature s'était plue à réunir dans Alcibiade tout ce qu'elle peut produire de plus fort e n vices et v e r t u s.

—*—*—*—

ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ.

Ὁ μέγιστος καὶ εὐχρηστότερος γαλλικὸς στίχος εἶναι ὁ δωδεκασύλλαβος, ἢ τρίμετρος ἰαμβικός· τοῦτον μεταχειρίζονται μάλιστα εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ τὸ ἔπος· καλεῖται δὲ Ἀλεξανδρινὸς (vers Alexandrin), διότι ἡ πρώτη χρῆσις αὐτοῦ ἔγεινεν εἰς ἵπποτικόν τι ἔπος τοῦ Μεσαιῶνος, ἔνθα ἐξιστοροῦντο ἐπὶ τὸ θαυμασιώτερον ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ δὲ μηχανισμὸς τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τοιοῦτος· ἀποφεύγουσιν ἐκ παντὸς τρόπον τὴν χασμωδίαν, ὥστε ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις λήγῃ εἰς φωνῆεν, ἡ ἐπομένη ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ συμφώνου· ἐξαιροῦνται αἱ εἰς Ἐ ἄφωνον λήγουσαι λέξεις, μεθ' ἃς δύναται ν' ἀκολουθῇ φωνῆεν· ἀλλὰ τότε ἡ τὸ Ἐ ἄφωνον περιέχουσα συλλαβὴ λογίζεται ὡς μηδὲν εἰς τὸ μέτρον. Εἰς τὸν στίχον λ. γ. τοῦτον

Contre un peuple en fureur vous exposerez-vous ?

ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ *contre* καὶ τοῦ *peuple* δὲν μετρεῖται, ἐνῶ ἐπομένου συμφώνου τὸ *Ἐ* τῆς ληγούσης ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον,

Prend le sacré couteau, le plonge dans son sein.

ἔνθα ἡ λήγουσα τοῦ ῥήματος *plonge* ἀποτελεῖ μίαν τῶν δώδεκα τοῦ στίχου συλλαβῶν.

Ἡ τομὴ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ στίχου γίνεται εἰς τὴν ἑκτὴν συλλαβὴν. Τῶν ἀνωτέρω στίχων ἡ τομὴ εἶναι εἰς τὴν λήγουσαν τοῦ *fureur* καὶ *couteau*. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λέξις ἔνθα ὁ στίχος τέμνεται δὲν δύναται νὰ λήγῃ εἰς Ἐ ἄφωνον, ἐκτὸς ἂν τὸ *Ἐ* τοῦτο πλεονάζῃ, ἥτοι τὸ δεύτερον ἡμιστίχιον ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον.

Mais s'il vous faut, Madame, expliquer ma douleur.

Ἡ κατάληξις ἐντὶ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τῶν παρατατικῶν καὶ ὑποθετικῶν χρόνων δὲν μετρεῖται ὡς συλλαβή, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς ἑξῆς στίχους,

Mes yeux ne voyaient plus, je ne pouvais parler . . .
Crois-tu qu'il me suivraient encore avec plaisir,
Et qu'ils reconnaîtraient la voix de leur visir ?

Ἄλλὰ τὸ ἐντὶ τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς μετρεῖται ὡς συλλαβή.

Sa gloire, son amour, mon père, mon devoir
Lui donnent sur mon âme un trop juste pouvoir . . .

(Racine Iphigénie).

Qu'ils viennent donc sur moi prouver leur zèle impie,
Et m'arrachent ce peu qui me reste de vie.

Πᾶς στίχος εἶναι ἢ ἀκατάληκτος ἢ ὑπερκατάληκτος κατὰ μίαν συλλαβὴν, ἔχουσιν ἑ ἄφωνον· οἱ ἀκατάληκτοι στίχοι καλοῦνται ἀρσενικοὶ (vers masculins), οἱ δὲ ὑπερκατάληκτοι θηλυκοὶ (vers féminins). Εἰς δὲ τὰ ποιήματα οἱ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐναλλάξ ἀνὰ δύο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁμοιοτελεύτου.

Descends du haut des cieux, auguste vérité,
Répands sur mes écrits ta force et ta clarté ;
Que l'oreille des rois s'accoutume à t'entendre.
C'est à toi d'annoncer ce qu'ils doivent apprendre ;
C'est à toi de montrer, aux yeux des nations,
Les coupables effets de leurs divisions.
Dis comment la discorde a troublé nos provinces,
Dis les malheurs du peuple et les fautes des princes.

(Voltaire. la Henriade).

Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι ἀρσενικοὶ, οἱ ἐπόμενοι δύο θηλυκοὶ, ἡ τρίτη συζυγία σύγκειται αὖθις ἐκ δύο ἀρσενικῶν, ἡ τετάρτη ἐκ δύο θηλυκῶν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Συνδυάζονται δὲ καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὡς ὅταν τὸ ὁμοιοτέλευτον διάκειται κατὰ σχῆμα τετράγωνον,

Dès qu'on signale une nef vagabonde,
Serait-ce lui, disent les potentats,
Vient-il encor redemander le monde ?
Armons soudain deux millions de soldats.

(Béranger).

ἢ κατὰ σχῆμα χιαστὸν, ἦτοι ὁ πρῶτος στίχος συμφωνῆ μετὸν τέταρτον, ὁ δεύτερος μετὸν τρίτον.

Προσὸν ἀπαραίτητον τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τὸ ὁμοιοτέλευτον (la rime), διότι ἡ ποίησις αὕτη ἐλάχιστον μετέχουσα ῥυθμοῦ, δὲν ἤθελε σχεδὸν διακρίνεσθαι ἐκ τοῦ πεζοῦ λόγου ἄνευ τοῦ κόσμου τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

Ἐκτὸς τοῦ δωδεκασυλλάβου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέτρα· ὁ δεκασύλλαβος στίχος, ἀρμόζων μάλιστα εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὁ ὀκτασύλλαβος, ἑπτασύλλαβος μέχρι τοῦ δισυλλάβου· οἱ δὲ τῶν ἑνδεκα καὶ ἑννέα συλλαβῶν δὲν ἀποτελοῦσιν ἴδια μέτρα, ἀλλὰ παρεμβάλλονται εἰς τὰ λοιπὰ. Τὰ διάφορα ταῦτα μέτρα περιέχονται ὅλα εἰς ποίημά τι τοῦ Βίκτωρος Οὐγίου ἐπιγραφόμενον *les Djinns* (πνεύματα) ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς ἄσμασι.

α. *στροφή. Δισύλλαβοι.*

Murs, ville,

Et port,

Asile

De mort,

Mer grise

Où brise

La brise :

Tout dort.

β' *στροφή. Τρισύλλαβοι.*

Dans la plaine

Nait un bruit ;

C'est l'haleine

De la nuit κτλ.

γ' *στροφή. Τετρασύλλαβοι.*

La voix plus haute

Semble un grelot :

D'un nain qui saute

C'est le galop.

δ' *στροφή. Πεντασύλλαβοι.*

La rumeur approche ;
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit ! κτλ.

ε. *στροφή. Ἑξασύλλαβοι.*

Dieu ! la voix sépulcrale
Des djinns... ! quel bruit ils font !
Fuyons sous la spirale
De l'escalier profond ! κτλ.

ς' *στροφή. Ἑπτασύλλαβοι.*

C'est l'essaim des djinns qui passe
Et tourbillonne en sifflant.
Les ifs que leur vol fracasse
Craquent comme un pin brûlant κτλ.

ζ' *στροφή. Ὀκτασύλλαβοι.*

Ils sont tout près ! Tenons fermée
Cette salle où nous les narguons.
Quel bruit dehors ! hideuse armée
De vampires et de dragons ! κτλ. κτλ.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Πρόλογος.....	Σελι 3
---------------	-----------

ΜΕΡΟΣ Α'. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'. Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν	9
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.....	25
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὀνόματος.....	26
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀ- ριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.....	29
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περὶ γένους τῶν ὀνομάτων.....	34
Παρατηρήσεις τινὲς περὶ τῶν ὀνομάτων.	34
ΚΕΦΑΛ. Ϛ'. Περὶ ἐπιθέτου	35
Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.....	—
Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν....	38
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.....	39
ΚΑΦΑΛ. Η'. Περὶ Ἄντωνυμιῶν.....	44
ΚΕΦΑΛ. Θ'. Περὶ Ῥήματος	48
Περὶ σημασίας χρόνων.....	49
Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῤήματος avoir	54
Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῤήματος être	53
Πρώτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς er..	55
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῤημάτων τῆς Α'. συζυγίας	57
Δευτέρα συζυγία τῶν ληγόντων εἰς ir.	58
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῤημάτων τῆς Β'. συζυγίας	60

	Τρίτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς οἶΓ.	60
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Γ' συζυγίας	62
	Τετάρτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς γε.	63
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Περὶ Μετοχῆς	65
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.	Περὶ παθητικοῦ ῥήματος	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'.	Περὶ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων	68
	Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος tomber	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'.	Περὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	70
	Σχηματισμὸς τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων. Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥη- μάτων	71 73
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'.	Περὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ'.	Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις	74
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'.	Περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων τῶν ῥη- μάτων	76
ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'.	Περὶ ἀνωμάτων ῥημάτων	77
ΚΕΦΑΛ. ΙΗ'.	Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων ῥημάτων ὁμαλῶν τε καὶ ἀνωμάτων	95
ΚΕΦΑΛ. ΙΘ'.	Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων avoir καὶ être	96
ΚΕΦΑΛ. Κ'.	Περὶ Προθέσεως	99
ΚΕΦΑΛ. ΚΑ'.	Περὶ Ἐπιρρήματος	100
ΚΕΦΑΛ. ΚΒ'.	Περὶ Συνδέσμου	102
ΚΕΦΑΛ. ΚΓ'.	Περὶ Ἐπιφωνήματος	—
ΚΕΦΑΛ. ΚΔ'.	Κανόνες Ὀρθογραφίας	103

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'.	Χρῆσις τῶν ἄρθρων	107
ΚΕΦΑΛ. Β'.	Περὶ ἐπιθετικῆς συμφωνίας	112
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Χρῆσις τῶν ἀντωνυμιῶν	115
	Προσωπικαί	—
	Δεικτικαί	117
	Κτητικαί	121
	Ἀναφορικαί	122
	Περὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας même.	126

σελ.

	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.....	127
	Περὶ τῆς quelque.....	129
	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tel.....	130
	Περὶ τοῦ on.....	131
	Περὶ τοῦ personne.....	132
	Περὶ τοῦ aucun.....	—
	Περὶ τοῦ rien.....	133
	Περὶ τοῦ nul.....	—
	Περὶ τοῦ quiconque, quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀορίστων ἀντωνυ- μιῶν.....	134
ΚΕΦΑΛ. Δ΄.	Περὶ ῥήματος.....	135
ΚΕΦΑΛ. Ε΄.	Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος.....	138
ΚΕΦΑΛ. Ϛ΄.	* Ἄλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.....	139
ΚΕΦΑΛ. Ζ΄.	Περὶ τοῦ ἀντικειμένου.....	141
ΚΕΦΑΛ. Η΄.	* Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶναι ἀπαρέμφατον.....	144
	* Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμ- φατον μετὰ τῆς προθέσεως à.....	—
	* Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμ- φατον μετὰ τῆς προθέσεως de.....	145
ΚΕΦΑΛ. Θ΄.	Περὶ χρήσεως τῆς ὑποτακτικῆς.....	147
ΚΕΦΑΛ. Ι΄.	Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτα- κτικῆς.....	149
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ΄.	Περὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.....	150
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ΄.	Περὶ Μετοχῆς.....	153
	Περὶ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς.....	154
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ΄.	Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μο- ρίων.....	157
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ΄.	Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων.....	160
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ΄.	Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μορίων.....	161
ΚΕΦΑΛ. ΙϚ΄.	Περὶ τινῶν ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν.....	165
	Γυμνάσματα τῆς Γαλλικῆς Συντάξεως.	169
	Περὶ Γαλλικῆς Στιχοουργίας.....	177

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Σελ. 68 Στίχος 17 Ἄντι devenir, naitre, Ἀνάγγωδι mourir, naitre.

131 .....
 132 .....
 133 .....
 134 .....
 135 .....
 136 .....
 137 .....
 138 .....
 139 .....
 140 .....
 141 .....
 142 .....
 143 .....
 144 .....
 145 .....
 146 .....
 147 .....
 148 .....
 149 .....
 150 .....
 151 .....
 152 .....
 153 .....
 154 .....
 155 .....
 156 .....
 157 .....
 158 .....
 159 .....
 160 .....
 161 .....
 162 .....
 163 .....
 164 .....
 165 .....
 166 .....
 167 .....
 168 .....
 169 .....
 170 .....
 171 .....
 172 .....
 173 .....
 174 .....
 175 .....
 176 .....
 177 .....
 178 .....
 179 .....
 180 .....
 181 .....
 182 .....
 183 .....
 184 .....
 185 .....
 186 .....
 187 .....
 188 .....
 189 .....
 190 .....
 191 .....
 192 .....
 193 .....
 194 .....
 195 .....
 196 .....
 197 .....
 198 .....
 199 .....
 200 .....
 201 .....
 202 .....
 203 .....
 204 .....
 205 .....
 206 .....
 207 .....
 208 .....
 209 .....
 210 .....
 211 .....
 212 .....
 213 .....
 214 .....
 215 .....
 216 .....
 217 .....
 218 .....
 219 .....
 220 .....
 221 .....
 222 .....
 223 .....
 224 .....
 225 .....
 226 .....
 227 .....
 228 .....
 229 .....
 230 .....
 231 .....
 232 .....
 233 .....
 234 .....
 235 .....
 236 .....
 237 .....
 238 .....
 239 .....
 240 .....
 241 .....
 242 .....
 243 .....
 244 .....
 245 .....
 246 .....
 247 .....
 248 .....
 249 .....
 250 .....
 251 .....
 252 .....
 253 .....
 254 .....
 255 .....
 256 .....
 257 .....
 258 .....
 259 .....
 260 .....
 261 .....
 262 .....
 263 .....
 264 .....
 265 .....
 266 .....
 267 .....
 268 .....
 269 .....
 270 .....
 271 .....
 272 .....
 273 .....
 274 .....
 275 .....
 276 .....
 277 .....
 278 .....
 279 .....
 280 .....
 281 .....
 282 .....
 283 .....
 284 .....
 285 .....
 286 .....
 287 .....
 288 .....
 289 .....
 290 .....
 291 .....
 292 .....
 293 .....
 294 .....
 295 .....
 296 .....
 297 .....
 298 .....
 299 .....
 300 .....
 301 .....
 302 .....
 303 .....
 304 .....
 305 .....
 306 .....
 307 .....
 308 .....
 309 .....
 310 .....
 311 .....
 312 .....
 313 .....
 314 .....
 315 .....
 316 .....
 317 .....
 318 .....
 319 .....
 320 .....
 321 .....
 322 .....
 323 .....
 324 .....
 325 .....
 326 .....
 327 .....
 328 .....
 329 .....
 330 .....
 331 .....
 332 .....
 333 .....
 334 .....
 335 .....
 336 .....
 337 .....
 338 .....
 339 .....
 340 .....
 341 .....
 342 .....
 343 .....
 344 .....
 345 .....
 346 .....
 347 .....
 348 .....
 349 .....
 350 .....
 351 .....
 352 .....
 353 .....
 354 .....
 355 .....
 356 .....
 357 .....
 358 .....
 359 .....
 360 .....
 361 .....
 362 .....
 363 .....
 364 .....
 365 .....
 366 .....
 367 .....
 368 .....
 369 .....
 370 .....
 371 .....
 372 .....
 373 .....
 374 .....
 375 .....
 376 .....
 377 .....
 378 .....
 379 .....
 380 .....
 381 .....
 382 .....
 383 .....
 384 .....
 385 .....
 386 .....
 387 .....
 388 .....
 389 .....
 390 .....
 391 .....
 392 .....
 393 .....
 394 .....
 395 .....
 396 .....
 397 .....
 398 .....
 399 .....
 400 .....
 401 .....
 402 .....
 403 .....
 404 .....
 405 .....
 406 .....
 407 .....
 408 .....
 409 .....
 410 .....
 411 .....
 412 .....
 413 .....
 414 .....
 415 .....
 416 .....
 417 .....
 418 .....
 419 .....
 420 .....
 421 .....
 422 .....
 423 .....
 424 .....
 425 .....
 426 .....
 427 .....
 428 .....
 429 .....
 430 .....
 431 .....
 432 .....
 433 .....
 434 .....
 435 .....
 436 .....
 437 .....
 438 .....
 439 .....
 440 .....
 441 .....
 442 .....
 443 .....
 444 .....
 445 .....
 446 .....
 447 .....
 448 .....
 449 .....
 450 .....
 451 .....
 452 .....
 453 .....
 454 .....
 455 .....
 456 .....
 457 .....
 458 .....
 459 .....
 460 .....
 461 .....
 462 .....
 463 .....
 464 .....
 465 .....
 466 .....
 467 .....
 468 .....
 469 .....
 470 .....
 471 .....
 472 .....
 473 .....
 474 .....
 475 .....
 476 .....
 477 .....
 478 .....
 479 .....
 480 .....
 481 .....
 482 .....
 483 .....
 484 .....
 485 .....
 486 .....
 487 .....
 488 .....
 489 .....
 490 .....
 491 .....
 492 .....
 493 .....
 494 .....
 495 .....
 496 .....
 497 .....
 498 .....
 499 .....
 500 .....